

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl: 14, Sayı: 350, 23 Mart 1988

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİNİ BİRLEŞİNİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİNİ BİRLEŞİNİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETLERİNİ BİRLEŞİNİ KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBIN!

350. SAYI

İşçi basın üstüne hazırladığımız derleme Çek-AI sayfalarıdır

**İŞÇİ
ARKADAŞ!**

1 MAYIS'a

HAZIRLANIYOR MUSUN?

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Sizlere yeniden ulaştım

Merhaba yoldaşlar, Uç yıl gibi uzunca bir aradan sonra sizlere merhaba diyebilmenin sınırsız, çocuksu duyurulduğunu taşıyorum. Bu süreçte çok şeyler değişti. Bunu siz benden daha yakın izlemiştinizdir. Son mektubum bir eleştiri mektubu olmuştur. O dönemde bağlı olduğum yoldaş sanırım bizlerden uzaklaştı, mesleğinde "ilerledi", evlendi ve mücadeleden çekildi. Ama bana verdiği bilinç içimde kordu. Komünist bilincimi yerinde ve zamanında kullanarak sizlere yeniden ulaştım. Bundan sonra bu bağı koparmayacağım. TKP'mizi güçlendirmek bir emekçi olarak temel görevim olacak.

Bu satırları gazeteyi görür görmez yazıyorum. İçimde bir dolu şey var. Artık hergün yeni şeyler yazacağım size. Partimiz TKP'nin *İşçinin Sesi* yayın organının çalışanları ve partimin eleştirilere açık olan onurlu yöneticilerine merhaba...

Bugünlerde sosyal demokratlar ne yaptığını bilmezcesine bir kaosun içine girdiler. SHP içindeki hizipleşmeler Erdal İnönü'ye caresiz bıraktı. İstifa, ardından vazgeçiş... Tüm bunlar Türk burjuvazisinin can çekişmesidir.

Toplumsal devinim yavaş yavaş hızlanıyor. Birakin mitingleri, halk kendi içinde isyan ediyor. Burada önemli olan bu birikimi belli bir odakta toplayabilmektir.

Bu arada şunu belirtiyim, Türkiye'de komünist partisi ancak illegal koşullarda var olabilir. KP'yi legalleştirmeye girişmek, şu aşamada burjuvaziden, sermaye sınıfından af dilemekten başka bir şey değildir. Bu gerçeği herkes bilmeli TKP illegaliteye bağlı kalmalı. Amacımız böyle bir örgütsel mücadele olmalı. Olmazsa dalından koparılmış bir çiçeğe benzeriz. Şu anda tek istemim TKP ile daha da yakınlaşmak. Sanırım beni anlarsınız.

Yoldaşlar, çalıştığım işyerinde yeni bir toplu

sözleşme dönemi yaşanıyor. İşveren toplantılardan ya kaçıyor, ya da sendikayı pasifize etmeye çalışıyor. Sendika bu konuda kısır döngü içerisinde kalıyor. Vakit geçirmeden eyleme geçmemiz gerek, yoksa eksi maaşla geçineceğiz.

Bugünlük bu kadar yazabiliyorum. Yeniden merhaba yoldaşlar.

Y. Emre, Ankara

İşçiler hainlere şamarı vuracak!

Değerli yoldaşlar, Ülkemizde sınıf savaşı, ateşli bir yola girdi. Devrimci kavga, hayatın her alanında, hem burjuvaziye hem de oportünistlere karşı durmadan ilerliyor.

1987 yılı, sınıf savaşının, grevlerle, yığınsal gösterilerle, şıçrama yaptığı yıldır. İşçi grevleri ve eylemleri, öğrenci gösterileri, yürüyüşler, oturma eylemleri, cezaevlerinde tektip elbiseye vb. karşı direnişler, öte yandan Kürt halkının yükselen savaşımı burjuvaziye ürküttü.

Burjuvazi, sosyal demokratlar aracılığıyla, bu gelişmenin önüne geçmeye çabalyor. Ama, bu yetmiyor. Burjuvazinin çizdiği yolda ilerlemeye çalışan resimler, Yağcı ve yandaşları, gündeme geliyor. Gelmesine geliyor ama, işçi sınıfı, tarihten aldığı derslerle Yağcı'lara da şans tanımıyor.

Ote yandan, yoldaşlar, 27 Aralık 1987'de, İstanbul'da yapılan Sosyalist Parti kurucular toplantısında bulundum. Bu toplantıda bir senaryo oynanıyordu. Proletaryadan ve proletarya diktatörlüğünden ürken bu partinin asıl amacı, yükselen sınıf savaşını yapabileceği ölçüde saptırabilmektir. Programıyla, tüzüğüyle herşeyiyle bu göreve soyunmuştur. Adı üstünde, legal, "sosyalist" parti!

İşçi sınıfı, Yağcı'sıyla, "sosyalist" partisyle kendisine karşı dönen dolapların farkındadır. Zaten, kahvehanelerde, özel aile toplantılarında, herkes, bu partilerin hiçbirisine güvenlerinin olmadığını söylüyor. İhtiyacın, illegal komünist partisi olduğunun, sezgi düzeyinde de olsa çok kişi farkındadır. İşçi sınıfı bu hainlerin, dönemlerin hesabını görecektir.

Yoldaşlar, Migros grevinin son günlerinde de, grevcileri ziyaret ettim. Ziyaret ettiğim işyerlerinde yoğun polis baskısı vardı. Ama işçiler, her ne olursa olsun, grevlerini sonuna kadar militanca sürdürdüler.

Savaşım yükseliyor, partimizi güçlendirelim.

Volga Beşoluk,
Frankfurt

Türkiye öğrenci gençliğiyle dayanışmayı yükselttik

İTÖF'ün Öğrenci Hakları

Dayanışma Gecesi başarılı oldu

Öğrenci gençliğin öfke dolu, kararlı sesi İngiltere'de de yükseldi, yankılandı. Bu ses, Türkiye'de grev meydanlarında yükselen militan işçi seslerine, üniversitelerden yükselen öğrenci seslerine karıştı. Onlarla tek ses oldu. Öğrenci gençliğin "yolumuz işçi sınıfının devrimci yoludur" belgisinde inanç ve kararlılığı somutlandı.

İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu'nun (İTÖF) ekim ayında başlattığı Öğrenci Hakları Kampanyası, 5 Mart Cumartesi günü yapılan geceyle en yığınsal, en militan anlatımını buldu. Öğrenci Hakları Dayanışma Gecesi, kampanyanın doruğa yükseldiği, öğrenci arkadaşların kendi yoğun çalışmalarını sonucunda hazırladıkları, buram buram emek kokan bir gece oldu.

Gecede İTÖF'lü bir arkadaşın şlaytları, İTÖF korosu, İTÖF tiyatro topluluğunun sunduğu iki kısa oyun, Yunan halk oyunları ve Maria Tolly'nin devrimci müziği yer aldı. Ayrıca Türkiye öğrenci hareketinde aktif rol almış iki arkadaş ve İTÖF'ten bir arkadaş Türkiye öğrenci hareketinin gelişimini ve bugününü anlatan konuşmalar yaptılar.

Geceye, İşçi Partisi'nden 12 milletvekili, Londra İşçi Birliği, Gençlik Merkezi, İranlı Öğrenciler Birliği, Filistinli Öğrenciler ve Kıbrıs Sosyalist Öğrenci Örgütü mesaj gönderdi. Ayrıca İngiliz İşçi Partisi milletvekili Jeremy Corbyn gecede bir konuşma yaptı.

İTÖF adına konuşan bir arkadaş örgüt çalışmalarına ve eylemlerine değindi. Savaşımımızın Türkiye işçi sınıfının savaşımından ayrı olmadığını, "gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur" belgisini yükselttiklerini söyledi. Sözlerine şöyle devam etti:

"İngilterede öğrenim görmekten kaynaklanan akademik, demokratik sorunlarımız her geçen gün ağırlaşmaktadır. Bizler, İngiltere'de öğrenim gören Türkiyeli öğrenciler, ağırlaşan bu sorunlara karşı savaşımımızı sürdürmedik, durdurmayacağız. Ancak bizler, Türkiye işçi sınıfının yükselen savaşımından, öğrenci gençliğin YÖK'e ve diğer gerici, baskıcı uygulamalara karşı boykotlarla, yürüyüş ve protestolarla sürdürdüğü savaşımından kopuk, bağımsız değiliz."

Türkiye öğrenci hareketi ve onun bugün geldiği yere değinen öteki konuşmacılar da özette sözleri söylediler:

Öğrenci gençliği 1980 sonrasında "tektipleştirmeye" karar veren burjuvazi, YÖK'ü icat etti. Tek tip üniversitelerden, tek tip gençler yetiştirmeye kalkıştı. Öğrenci gençlik buna izin vermedi. Boykotlar, yürüyüşler öğrenci gençliğin burjuvazinin elinde alet olmayacağını, onların burjuvazinin ebedi korkusu işçi sınıfının saflarında yer aldığını gösterdi.

Gecede merkezi öğrenci birliği altında herkesin istediği derneği kurabilmesi ve merkezi öğrenci birliğinin bu derneklerin yardım alması gerektiği fikri öne çıktı.

Öğrencilerin okul yönetimine katılabilmesi gerektiğini vurgulayan arkadaşlar, bu gerçekleşene dek, eylemlerine devam edeceklerini belirttiler. Söz alan üç konuşmacı arkadaş da, öğrenci gençliği pasifize etmeye çalışan her türlü anlayışla savaşmaya devam edeceklerini tekrarladılar. Öğrenci gençliğin parlamentarizme teslim olmayacağını, sokağa yönelik militan eylemlerle savaşımının yükseleceğini söylediler.

Öğrenci hakları dayanışma gecesi, İTÖF'lü öğrenci gençlerin, İngiltere'deki sorunlarla mücadele ederken, ülkemizde yükselen demokrasi

mücadelesinde de üzerlerine düşen görevlerin sorumluluğuyla hareket ettiklerini gösterdi.

İTÖF'lüler, Türkiye'deki öğrenci gençliğin "YÖK'lerin" yıkılması için verdikleri mücadeleyi desteklediklerini, halkımızın onuru devrimci tutukluların mücadelesini omuzladıklarını, Netaş'la, Derby, Kazlıçeşme, Migros grevleriyle yükselen sınıf savaşımında işçi sınıfının devrimci yolundan yürüdüklerini dile getirdiler.

Gece, "öğrenci gençliğin yolu, işçi sınıfının devrimci yoludur", "demokrasi için tek yol devrim" belgilerinin yığınsal olarak haykırılmasıyla son buldu. Kampanya sürüyor.

Nur Dereli

"Kadınlar haklarını savaşarak alacak!"

8 Mart Dünya Kadınlar günü Londra'da coşkulu bir yürüyüşle kutlandı.

Saat ikide Stoke Newington Town Hall'dan başlayan yürüyüş kolu saat dört sularında Hackney Town Hall'da sona erdi. Demokratik kitle örgütlerinden LIB, İTKB, İTÖF, CDDRT'nin ve İTİB'in yığınsal katılımıyla başarılı bir yürüyüş ve eylem gerçekleştirildi.

Resimler yürüyüşe, ortasında katıldılar ve arada bir "barış barış" diye bağırmanın dışında eylemde hiçbir varlık gösteremediler. Yürüyüşün sonunda, "kahrolsun teslimiyet" diye slogan atan kortejin önünden geçmek zorunda kalan resimler, sanki küçük bir koridorda sıkıştırılmışlar gibi, dar bir sıra halinde yürüyüp, konuşma yerinden uzaklaştılar. Resimler, eylemin sonunu tamamlamadan gittiler.

Yürüyüş boyunca "demokrasi için tek yol

devrim", "kadınlar haklarını savaşarak alacak", "eşit işe eşit ücret", "yaşasın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü", "Kürdistan'da soykırıma son", "Kürt halkına ayrılma hakkı" belgileri coşkuyla atıldı. Yürüyüş kolumuz İngilizce atılan belgilerle de çevreden ilgi topladı.

Konuşma yerine geldiğimizde, günün önemini belirten konuşmalar yapıldı. İslington belediye meclisi üyesi Ayşe Hasan da bir konuşma yaptı. Ayşe Hasan özetle, İngiltere'de yaşayan kadının kaçaklık, can güvenliği sorununa değindi. Kadın işçilerin Türkiye'de hem işçi hem de kadın olmaktan dolayı çift kat sömürüldüğüne, bu sömürünün Kürt kadını üzerinde daha da yoğun olduğuna değindi.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla İTKB bir de gece düzenledi. İTKB'den bir arkadaşın açılış konuşmasıyla başlayan gece, LIB temsilcisinin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamasından sonra, Hackney Belediye Başkanı'nın, İşçi Partisi Hackney bölgesi milletvekilinin, İslington Belediye Başkanı'nın konuşmalarıyla devam etti.

Geceye ayrıca İrlandalı çocuklar folklorlarıyla, İTÖF korosu, güzel marş ve türkülerle, Maria Tolly ilerici müziği ile renk kattı.

Katılımlın yüksek olduğu 8 Mart kutlama gecesinde ikinci yarısında halk müziği sanatçısı Sebahat Akkiraz türkülerini ile aramızda yer aldı.

Geceden "kadınlar haklarını savaşarak alacak", "demokrasi için tek yol devrim" sloganlarını hep bir ağızdan coşkuyla haykırarak ayrıldık.

Olcay Türe

DUYURU

Gazetemiz, Türkiye bas-kısı için kullanılan ince kağıt bulamadığı için 1 hafta geç çıkmıştır. Özür dileriz.

İşçinin Sesi çalışanları

BU DA YETMEZ!

Yoldaşlar, 11. Özveri Taarruzu hedefimiz Türkiye'de dağıtımı 5 000'e çıkarmak, yeni fabrikalarda, işyerlerinde, işçi semtlerinde sesimizi yükseltmekti.

Bugün, hedefimize ulaştık. *İşçinin Sesi*'nin, Türkiye'de dağıtımı 5 000'i aştı. Önemli sayıda fabrika ve işyerinde *İşçinin Sesi*, makine sesinden önce yükseliyor. Bu, birçok legal yayının dağıtımını geçen bir sayıdır.

Ama bu da yetmez, yoldaşlar! Türkiye'nin küçük küçük patlamalara dönüşen ortamında, gazetemiz her fabrikaya, her işyerine, işçi semtine tomar tomar girmelidir. Dağıtımı daha da yükseltmek görevimizdir.

Okuyucu yoldaş, Sen bunun gerçekleştirilmesinde en önemli halkalardansın. *İşçinin Sesi*'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Bir sendikaya, derneğe ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese ulaştır, postala. Dağıtımını artırmak için bizimle ilişkiye geç.

İşçinin Sesi'nin en geniş biçimde dağıtılması, daha çok sayıda işçi yatağından illegal ve özgür partimizin sesinin yükselmesinin sağlanması senin de görevindir.

Haydi, *İşçinin Sesi*'yle fabrikalara, işyerlerine!

İşçinin Sesi çalışanları

11 Mart'taki yemek boykotuna 2 milyona yakın işçi katıldı.

EN BÜYÜK İŞÇİ SINIFI BAŞKA BÜYÜK YOK!

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun yemek boykotu, 2 milyona yakın işçinin katılımıyla, büyük bir başarıyla yapıldı.

En büyük işçi sınıfı, başka büyük yok!

Yemek boykotu eylemi, Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun 10 Şubat'ta yaptığı toplantıda alınan eylem kararlarının birincisi olarak uygulamaya sokuldu.

Eyleme, Türk-İş'e bağlı sendikalara üye işçilerin yanı sıra, bağımsız Otomobil-İş, Laspetkim-İş, Banksis, Çelik-İş sendikalarının üyeleri ve Hak-İş konfederasyonuna üye işçiler de katıldılar. Bir ara eyleme katılmaya çağı söylenen, Türk-İş genel merkezince üyeliği askıya alınmış olan Koop-İş'in üyelerinin de yemek boykotuna katıldığı görüldü.

Boykot eylemi, yalnızca büyük endüstri kentlerinde değil, tüm Türkiye çapında başarılı oldu. Türk-İş yetkilileri, eyleme katılım oranının yüzde 90-100 dolayında olduğunu açıkladılar.

Eyleme, İstanbul'da 740 bin, İzmir'de 400 bin, Adana'da 70 bin, Zonguldak'da 60 bin, Kayseri'de, Antalya'da, Manisa'da 10 binden fazla işçi katıldı. Konya Seydişehir Alüminyum Tesisi'nde, Bursa'da, Uşak'ta, Soma'da, Konya Karayolları ve Köy Hizmetleri'nde, çimento ve krom-magnezit tesislerinde, TEK'e bağlı işletmelerde, MTA işyerlerinde ve daha yüzlerce işletmede, yüzde yüz dolayında katılım oldu.

Vardiyalı çalışan işyerlerinde, her vardiyanın işçileri eyleme aktif olarak katıldılar. Gazetelerde yer alan resimlerin de çok güzel sergilediği gibi, kadın işçiler, eylemde ön saflardaydılar. En coşkulu slogan atanlar, sınıfın öfkelerini en yüksek sesle haykırarak onlardı.

Eylem öncesinde TİSK ve MESS'in, işçileri eyleme katılmamaya çağıran duyuruları fabrika duvarlarına asıldı. Bu yasadışı(!) eyleme katılanlar hakkında soruşturma açılacağı ilan edildi. İşçiyeye, tehdit üstüne tehdit yağdı. Ama bu birşey yazmadı.

İşçiler, hem de, Erzurum Askeri Ağır Bakım Fabrikası, Ankara Askeri Dikimevi, Gölcük Askeri Tersanesi gibi sıkı askeri disiplinin altında tutulan işletmelerde bile, fabrika komutanlarına kafa tutarak, açıkça meydan okuyarak yemek boykotuna giriştiler. Ankara'da 901 sayılı uçak fabrikası komutanının "boykota kimse katılmayacak" yollu emrini(!) kimse takmadı. İşletmedeki 561 işçinin 560'ı boykota katıldı.

Yiğidin ardında duran vardır!

Bütün ülkede, işçiler eyleme büyük coşku ile katıldılar. 2 milyona yakın işçinin yemek boykotu, yer yer militan yığinsel gösterilere dönüştü.

Bakırköy Sümerbank fabrikasında işçiler, yemek boykotuyla yetinmediler. Fabrika bahçesinde toplanarak sloganlar atıldılar, müdürlük binasına doğru bir protesto yürüyüşü yaptılar.

Türkiye işçi sınıfı, ülke çapındaki, kapsamlı yemek boykotu eylemiyle, toplumda taşıdığı ağırlığı bir kez daha gösterdi. Engin enerjisinin yalnızca bir kısmını açığa çıkararak bile burjuvaziyi titretti. Tek büyük işçi sınıfı, tek silahlı olan partisiyle devrim yolunda daha nice harikalar yaratacak!

Aynı şekilde, Aksu Tekstil'in işçileri, fabrikayı bir gösteri alanına çevirdiler.

Gölcük'de Askeri Tersane işçileri, eylem sırasında, Gölcük Parkı'na yürüyüdüler. Slogan atıldılar.

Batman'da 4000 petrol işçisi, eylem sırasında rafineriden sendika binasına doğru izinsiz yürüyüşe geçti. Pahalılığı ve iktidarı protesto eden sloganlar haykırdı.

Haliç tersanesi işçileri de, işyerinin yakınındaki parka doğru protesto yürüyüşü ve gösteri yaptılar.

İstanbul'da nakliye ambarlarında, hem yemek boykotu yapıldı, hem de iş bırakıldı. Aylardır grev sürdüren Tümtis üyesi işçiler yürüyüş yaptılar. Sloganlar atıldı, devrimci marşlar söylendi.

Antalya'da Yol-İş üyesi işçiler, eylemi sürdürürken, "açız" diye haykırdılar, çeşitli sloganlar atıldılar.

Yol-İş sendikasının İzmir 1 ve 2 no'lu şube yöneticileri, yemek boykotuyla birlikte iktidarı protesto için açlık grevine başladılar. Kamu işyerlerinde memur statüsünde çalışanlar da yemek boykotuna katıldılar.

Demokrasi savaşımının en önünde dövüşen, öteki ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanlara savaşım yolunu açan işçi sınıfının bu eylemi, yaygın dayanışma topladı.

İstanbul, İzmir, Ankara gibi üniversite kentlerinde öğrenciler, yemek boykotuna giderek işçi sınıfıyla dayanışmalarını dile getirdiler.

İstanbul Süreyya Paşa Sanatoryumu'nda yatan hastalar bile yemek boykotu yaptılar, dayanışmayı yükselttiler.

Almanya'da, Stuttgart'taki Bosch fabrikasında çalışan Türk-yeli işçiler, işyerinde yemek boykotu yaparak, Türkiye işçi sınıfının bu önemli eylemine destek oldular.

Türk-İş'te birleş, kavgada devleş

Türk-İş dışındaki sendikal örgütlerin eyleme ilişkin tutumu ilginçti.

Hak-İş konfederasyonu, Türk-İş'in eylem kararlarını desteklemedi. Hak-İş genel başkanı Necati Çelik, Türk-İş'in eylemiyle ilgili olarak şunları söyledi:

"Türk-İş'li yöneticilerin, kendi iç çıkmazlarını ve tabanla aralarında mevcut bulunan güven bunalımını işçiyi riske sokarak, işçinin omzuna basarak aşmak istemelerini tasvip etmek mümkün değildir. Ayrıca, Türk-İş yönetimi, ANAP iktidarını yıkmayı hedef almıştır. Amaç üzüm yemek değil, bağcıyı dövmektir." (Cumhuriyet, 9 Mart 1988)

Ne yani, işçiler değil de, yalnızca Türk-İş yöneticisi mi

eyleme çıkacak? Hak-İş bunu demiş oluyor ve böylece işçi eylemlerinden ne kadar korktuğunu gösteriyor.

Sorun, orasını burasını çekiştirmeden eylemin desteklenip desteklenmeyeceğiydi. Bu noktada, Hak-İş yönetimi, sözde bağcıyı dövmeye karşı çıkarken, aslında üzüm yemeye karşı çıktı. Ama yine de, tabanın eyleme kayabileceğini düşünerek, "eyleme karşı çıkmayız" gibi sözleri söylemek zorunda kaldı.

Bağımsız Çelik-İş sendikası yönetiminin tutumu da bundan pek farklı olmadı. Onlar, milyonları kapsayan yığinsel bir yemek boykotu eylemine girişildiğini bilmelerine karşın, yemek boykotunun işe yarayan bir eylem olmadığı vb. türünden gevezelik ettiler. Son tahlilde, eyleme destek vermediler.

Pratikte ne oldu? Hem Hak-İş'in hem de Çelik-İş'in üyeleri, kendi genel merkezlerinin yolundan gitmediler. Sınıf kardeşlerinin yanında yer aldılar, Türk-İş'in eylemine katıldılar. İşçi sınıfı, dev potansiyelini Türk-İş aracılığıyla eyleme dökmekteyken, Hak-İş'in, Çelik-İş'in, ayrı işçi örgütü olarak bir işe yaramadığı, bu işçilerin kafasında bir kez daha kanıtlandı.

Öteki bağımsız sendikalardan, hem Otomobil-İş, hem de Laspetkim-İş, Türk-İş'in eylemine

tam destek vereceklerini ilan ettiler. Bu sendikaların üyeleri, Türk-İş'in öncülüğünde yürütülen yemek boykotu eylemine yığinsel olarak katıldılar. Bu, bu bağımsız sendikaların da Türk-İş'in dışında kalmasının ne denli anlamsızlaştığını yeniden göstermiş oldu.

İşçi sınıfı daha nice harikalar yaratacak!

11 Mart eylemi, çeşitli açılardan önem taşıdı.

Bir kez, ülke çapında ilk kez bu denli kapsamlı gerçekleşen bir eylem olan yemek boykotu, işçi sınıfına ayna oldu. Sınıfın dev enerjisinin yalnızca bir bölümünü açığa çıkartmasına rağmen, sınıfa, kendi gücünü görme olanağını yarattı.

Bugün basit bir toplu yemek boykotuyla burjuvazinin paçasını tutuşturan bu enerji, işçi sınıfının, yarın, siyasal erki ele geçirmek üzere hamle yaptığında ne harikalar yaratacağının da ipucunu verdi.

İkincisi, işçi sınıfımız, bu eylem aracılığıyla, Türk-İş'te sendikal birliğin ne kadir olduğunu yaşamda izledi. Şimdi onbinlerce işçi, bağımsız sendikalarda kalmanın anlamsızlığını kafasında eskisinden daha fazla sorgulamaktadır.

Üçüncü olarak, yemek boykotu eylemi, kendi çerçevesiyle ölçülemeyecek kadar etkili oldu. En ileri endüstri bölgelerinden, sınıfın en geri kesimlerinin çalıştığı birimlere kadar geniş işçi yığınlarını seferber eden bir kaldıraç görevini gördü. Şimdi, daha militan eylemler için bastıran ileri işçiler, geniş işçi kesimlerini bu kavganın içine daha kolaylıkla

çekebileceklerdir.

Ülke çapında yığinsel yemek boykotu eylemi, daha başlar başlamaz, kendi sınırlılıklarını gösterdi, kendini aştı ve bir üst düzeye sıçradı. İşçiler, birçok işletmede eylemi, protesto gösterilerine ve yürüyüşlere dönüştürdüler. Bu da gösterdi ki, işçi sınıfımız, grev alanlarından fabrika bahçelerinden sokaklara taşmak, daha militan eylemler koymak, alanları zaptetmek, erke el koymak, bu uyuş burjuva düzenini yıkıp kendi düzenini kurmak istiyor!

Tek yol militanlaşmaktır

1986 sonlarından bu yana içinde olduğu kabuk değiştirme sürecinde, bir süredir iyileşme krizi içinde bulunan Türk-İş örgütü, eylemle, büyük bir deneyim kazandı. Önemli bir gelişme sağlandı.

Bu gelişme, istense de, sahte bir gelişme olamaz. Türk-İş'in, yıllardır çalışmaya çalışmaya paslanan örgütsel yapısı, yemek boykotu için seferber olmuş ve şimdi örgüt, örgütlü eylemin tadına varmıştır. Türk-İş, kişilerin isteklerinden bağımsız olarak, ne olursa olsun, ilerleyecektir. Son eylemle, burjuvazinin "yeni", "sol" konfederasyon düşlerini iyice parçalayan Türk-İş'in önünde ileri gitmekten başka seçenek yoktur.

İlerlemekten işçi sınıfının çekineceği hiçbir şey yoktur. O, koca dünya işçi sınıfının biriktirdiği deneyimi, gelenekleri omuzlamış, yola düzümüştür. Gelecek de, zaten işçi sınıfındır. O halde, 1988'de burjuvaziye "hodri meydan"!

Salih Can

Bu yıl Türkiye'de bahar bir başka olacak

aharda yalnız çiç kler açmayacak

(PHA-İstanbul) Türk-İş'in bölge toplantılarının sonucusu 6 Mart'ta İstanbul'da yapıldı. Ashında Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun aldığı karar, bu toplantıların işyeri temsilcileriyle yapılması doğrultusunda idi. Ancak İstanbul'da, işyeri temsilcilerinin sayısı çok kabarıktı, İstanbul toplantısı şube yönetim kurullarıyla sınırlı tutuldu.

Pazar günü öğle saatlerinde, Beyoğlu'ndaki Emek Sineması'nın sokağı hınca hınc doluydu. Buraya gelenlerin hepsi şube yöneticisi değildi. İşyerlerinden gelmiş birçok temsilci, sendikalarının merkez yöneticilerini sıkıştırıyorlardı: "Başkan bizi neden içeri almıyorsunuz. Alacağımız eylem kararlarını kim hayata geçirecek?"

İçeri girmekte çok direnen işyeri temsilcileri, şube yöneticilerinin davetiyelerine "el koyarak" içeri girmenin yolunu buldular ve toplantıda da varlıklarını duyurdular.

Toplantı saat 13'de başladı. Şevket Yılmaz salona girdiğinde kendisine kırmızı karanfiller atıldı. Toplantıyı örgütlenme sekreteri Orhan Balaban yönetti.

İlk konuşmacı olarak genel başkan kürsüye geldi. Şevket Yılmaz sık sık yazılı metnin dışına çıkarak ajitasyonu yükseltti. Bu sıralarda toplantıya katılanlar, "işçiler el ele genel greve" sloganıyla salonu çınlattılar.

Şevket Yılmaz'ın konuşmasında eyleme yönelik cümleler geçtiğinde salondan büyük alkışlar yükseldi. Bir an önce yapılması doğrultusunda uyarılar yapıldı.

Şevket Yılmaz'dan sonra, işkolu sırasına göre genel başkanlar kürsüye gelerek kısa konuşmalarla, eylemci tavrı sonuna kadar desteklediklerini bildirdiler.

İstanbul toplantısında işyeri temsilcileri konuşmadılar ama, tabanın baskısı öylesine hissedildi ki, uzlaşma yanlısı olanlar bile "eylem" demekten kendilerini alamadılar.

Birşeyi açık söylemek gerekirse, Türk-İş'in genel başkanları arasında söylediklerine inananların sayısı çok değil. Nitekim toplantı sonrasında Türk-İş 1. Bölge'de biraraya gelen bazı sendikacıların, "eylemiş... hadi bakalım yapıyoruz işte... göreceğiz hepsini" gibi inançsız sözleri, eylemlerin merkezi olarak örgüt-

lenmesinde isteksiz davranacakları izlenimini veriyor. Yine bir başka sağ eğilimli sendikacı şöyle diyor: "Yola çıktık, bundan dönüş yok. Söylenecek çok söz var ama neyse... Şimdi sırası değil." Bunların tavırlarının, eyleme zorlayanları eleştiriye yönelik olduğu hemen anlaşılıyor.

Bu, başka konuşmalarda da çok açık görülüyor. Bu sendikacıların, eylemin sorunlarını çözeceğine inançları yok. Sadece ağızları ile söylüyorlar. Ama şurası da bir başka gerçek: Artık Türkiye'de laflarla oyalanacak bir işçi yığını kalmadı. Çıktıkları bu yoldan dönemeyeceklerini bütün sendikacılar çok iyi biliyor. Bu çelişik durum, örgütsel işleyiş içinde elemelerle zamanla çözülecektir.

İstanbul toplantısında eylem için takvim önerildi. İşyeri temsilcilerinin katılacağı iki taban toplantısı kararlaştırıldı.

Ozetlemek gerekirse, artık Türk-İş'in nabzı tabanda, fabrikalarda atıyor.

İlkbaharda Türkiye'de çiçeklerle birlikte, devasa yığinsel işçi eylemlerinin tomurcuğu da patlayacak.

BİLDİRİ

Avrupa'daki tüm yoldaşlara!

Var gücümüzle 12. Özveri Taarruzuna

Yoldaşlar, Partimiz ciddi ve hızla çözülmesi gereken bir mali krizle karşı karşıyadır. Krizin nedenlerinden biri Türkiye'de örgütsel çalışmalarımızın beklenenden hızla gelişmesi ve harcamaların katlanarak artmasıdır. Krizin ikinci nedeni ise Avrupa'daki en önemli parti işletmesinin karşılaştığı mali sorundur.

11. Özveri Taarruzu'nun üstün başarılı sonucuna rağmen, mevcut olanaklar krizin aşılmasına yetmemektedir. Krizin boyutunun ve acilliğinin iyi anlaşılması için *İşçinin Sesi*'nin basımının ve dağıtımının sürdürülmesinin tehlikeye düştüğünü belirtmek yerlidir.

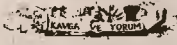
Krizin aşılması için tek yol, Avrupa'daki tüm yoldaşların ve örgütlerin devrimci enerjilerini bu amaçla seferber etmektir. Bu nedenle MYB, 12. Özveri Taarruzu'nun Avrupa'da normal zamanından önce, derhal başlatılmasını kararlaştırmıştır.

Yoldaşlar, Partimiz, her birimizden en üstün başarıyı, en kısa zamanda göstermemizi bekliyor. Tüm sempatanlara, tüm devrimci işçilere en büyük enerji ile gidelim. Her olanağı derhal seferber edelim. Olanaklı en büyük katkıyı, en kısa zamanda Merkez'e iletelim.

Başarmak zorundayız, başara-
cağız. Her özveri Partimiz için.
Yaşasın Türkiye Komünist Partisi.

*Türkiye Komünist Partisi
Merkez Yürütme Bürosu
14 Mart 1988*

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Haydi an geçirmeden 12. Özveri Taarruzuna

daha uyanık, daha partisinin üzerine kapanmış çalışmalıdır.

Partinin sıkıştığı ortamlarda örnekler çıkar. Ardından da "ideolojik ayrılıkları" gelir. Bir insan bu şekilde ayrıldığı zaman, başka insan olur, eski tanıdığın olmaz. Bir de başka bir ayrılma var. Temiz ve dostça ayrılma. "Ben yoruldum yoldaşlar, kalbim sizinle beraberdir." Böyle ayrılan yoldaşlarımız da var ve bunların başımızın üstünde, gönlümüzde yeri var.

Dikkat edilmesi gerekli nokta şudur: Bu insan, bir günde değişmiyor herhalde. Farklılaşan tutumlar bazen tembellikten, gevşekliğe alışmaktan ya da yorulmaktan olabilir, bazen de gözü başka tarafa bakmaktan olabilir. Hangisi olursa olsun, değişimin bir geçmişi vardır. O kişiyle beraber çalışanların bu değişimi görmesi gerekir. Partinin güvenliğini teslim ettiğimiz yoldaşlar yanlarındaki insanın değişmesini görecekler.

Kapitalist düzende şu kadarlık insanız. Avrupa'da yaşayanlarımız ise emperyalist ülkelerde şu kadarlık insanız. Avrupa'da hangi devrimci hareket kalıcı oldu?

Geliyor, bir esiyor, sonra yok. Diskoteklerden çıkmıyorlar. Biz bunca yıldır benliğimizi koruduk, ülkemizi, insanımızı bir saniye unutmamak. Bunca yıldır Avrupa'da, ülkede yaşayanların göremediği gerçekleri görüp gösterdik. Bu yanımla haklı olarak övünüyoruz. Ama bu birşey ister. Davaya derin inanç ve birbirine kenetlenmişlik ister. Yanındakinin dertleriyle ilgilenmek ister. Koca bir düzene, emperyalizme karşı küçük bir topluluğuz. Bu partiyi nasıl koruyacağız? Burjuva ideolojisi her delikten sızar. İnsanlar değişir. Bizim dışımızda koca bir dünya var. Ve değişen için başka yaşam mı yok? Hangi çeşidini istiyorsanız öylesi var. Parti gönüllü birlik, fedakarlığın birliğidir. Düzenin sürekli üzerimize geldiğini ve hele Avrupa'da bir iltica durumunda olduğumuzu, başka bir toplumda yaşadığımızı unutmamalıyız.

Partiyi korumak gerek. Partiyi korumak bilek konusu olduğu zaman, üstün başarıyla geçiyorsunuz sınıfı. Ama başka taraftan da sızar. Yalnızca bileğini kullanarak olmuyor bu savunma. Yüreğini, özellikle kafanı kullanarak, yoldaşının sorunlarına sahip çıkarak. Derdini görüşerek, deşerek. Sonunda insan insandır, ama parti başta gelir. Bugün de var değişecek olan, yarın da, öbür gün de var. Biz partimizi, bir kuşku ortamı yaratarak değil, yetişkin akıllı komünistler olarak koruyacağız.

İlerleme döneminin partimiz için yarattığı sıkıntıların asıl başta geleni ise mali krizdir. Bugün partimiz son derece ciddi bir mali krizindedir. Bundan daha önemli bir sorunumuz yoktur. Tarih kitapları mali zorluklardan yıkılan bir siyasal hareket

yazmıyor ama yazılmasa da bu, kavganın en çetin yönlerinden biridir.

Dünya komünist hareketi, sosyalist ülkeler diyelim Lenin zamanındaki gibi olsaydı, mali destek belki söz konusu olabilirdi. Durum böyle değildir. Partimizin ardında devletler, destekleyen eller yoktur ve gururla söyleriz ki, bugünkü çerçevede hiçbir zaman da olmayacaktır. Biz Türkiye işçi sınıfının, proleter enternasyonalizmine derinden bağlı, ama hiçbir mihraka bağlı olmayan bağımsız kafalı, bağımsız vicdanlı partisiyiz. Ayrıca, insanlık suçu saydığımız yollardan para yaratmayı da reddederiz. Böyle olunca, içinde gücünde, çalışan namuslu insanlardan, işçilerden başka doğmayacak bir yer yoktur.

Bugün yaşadığımız mali krizin iki yönü var. Bir yanda parti ilerliyor, eski ölçüler, olanaklar dar geliyor. Öte yanda partinin işletmesi zor durumdadır. Krizi atlatamazsak, parti yayınlarının çıkartılması ve günlük işlerin bugünkü çapıyla yürütülebilmesi bile tehlikeye girecektir. Yitirilecek bir an yoktur.

Bu nedenle, 12. Özveri Taarruzu'nu Avrupa örgütleri için, zamanından çok önce ve ön hazırlıksız başlattık. (Türkiye örgütleri ise yine olağan tarihinde yapacaklardır.) Tüm örgütleri, partili-partisiz yoldaşları, işçi dostlarımızı yardıma çağırıyoruz. Katılmıyorsanız, azdır çoktur demeden, hızlı gazetemiz adresine yollayın.

Türkiye Komünist Partisi'nin düzenin karşısında eli kolu bağlı kalmasına izin vermeyin! TKP'mizin, işçinin gönlüne girdiğini gösterin!

Hodri meydan beylere pašalara!
Hodri meydan yıkılası düzene!

Önümüzde yoğun, kıran kırana bir eylem dönemi var.

Kolları sıvayalım!

Türk-İş'te sendikal birliği pekiştirelim. İşli-İşsiz işçi dayanışmasını, sendikalaşma kampanyasını yükseltelim. Öteki ezilen sınıf ve katmanları, işçi sınıfının savaşımına aktif katalım. İleri işçileri partimizde örgütleyelim! 1 Mayıs kutlama hazırlıklarına hız verelim!

Önümüzde yoğun bir eylem dönemi var.

Türk-İş, mart ayı içinde çeşitli işçi merkezlerinde yürüyüş ve toplantılar yapacak. nisan ayı içinde, İstanbul ve Adana'da iki büyük işçi mitingini gerçekleştirecek. Mayıs ayında da, tüm ülke çapında işbirlikçi eylemi yapılacak.

Ayrıca, mart başında toplanan Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun aldığı, bütün örgüt için bağlayıcı ilke kararlarına göre, 1988'in toplu sözleşme görüşmeleri kıran kırana geçecektir. Daha şimdiden üç sendika toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık tutanağı tutarak görüşmelerden çekildi. Yoğun, toplu grevleri yaşayacağımız günler uzak değildir. Üste-

lik, 1 Mayıs da iyice yaklaştı.

Bu ortamda, bazı noktalara dikkat çekmek yerinde olacaktır.

Eylemlerin başarısının en önemli bir koşulu, sendika işyeri temsilcilerinin, baştemsilcilerinin, üye tabanının eylemler doğrultusunda seferber olması ölümlü tüm engellerin kaldırılmasıdır. Ayrıca, örgütü eşiğümün yanı sıra, örgütlerarası eşiğümün önemi büyüktür. Eylemler, bütün örgüt, tek bir yumruk gibi vurursa, daha büyük başarı kazanacaktır.

İşçi sınıfının azımsanmayacak bir kesimi işsiz işçilerden oluşuyor. Türk-İş'in işli-İşsiz dayanışmasını örgütlemesi, sendikalı işçi-sendikası işçi ayrımını azaltabilmek için sendikalaşma çabasına hız vermesi, aynı işkolundaki sendi-

kalar arasında örgütsel birliğe doğru ileri adımlar atması, bağımsız sendikalarındaki işçileri kendi bayrağı altına toplaması, örgütün de, sınıfın da elini çok güçlendirecektir.

Önümüzde yoğun bir grev dönemi vardır.

Bu, çok sayıda sendikanın toplu greve çıktığı bir ortamda, 1987'de sıçramalarla gelişen, "işçiden işçiye", "fabrikadan fabrikaya", "sendikadan sendikaya" ve uluslararası işçi dayanışmasının daha yaygın ve kapsamlı örgütlenmesini zorunlu kılıyor.

Bu da yetersiz kalabilir. Demokrasinin savaşımının sancaktarı olan işçi sınıfı, burjuvaziye karşı savaşımında, öteki ezilen sınıf ve katmanların daha aktif, daha yığınsal desteğini ve dayanışmasını almak zorundadır. İşçi sınıfı, bu kesimleri eyleme çekme ve böylelikle "emek cephesini" güçlendirmek durumundadır.

Sözleşmeli personel uygulamasına, sağlık ve sosyal güvenlik alanında getirilen yeni yasalara, zorunlu tasarrufa, militan eylemlerle karşı çıkan, tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı sloganını haykıran işçi sınıfı, milyonların gönlünü kazanacaktır. Toplumdaki ağırlığını daha da artıracak, burjuvazinin bunalımını daha da derinleştirecektir.

İşçi sınıfının sınıf savaşımını yükseltmesi, burjuva legalitesinin çürütmesini hızlandırıyor. Burjuvazinin anayasasını, yasalarını daha da işlemez duruma sokuyor. Militan, yığınsal eylemler, burjuvaziyi, zaten kendisinin de takmadığı yasaları değiştirmeye, "yumuşatmaya" zorluyor. Ama işçi sınıfı bu küçük değişimlerle avunacak değildir. O, hepsini birden değiştirmeye, kendi partisinin öncülüğünde kendi düzenini kurmaya hazırlanıyor.

Burjuvazi bu durumun, işçi sınıfının istemlerinin toplumu nereye götüreceğinin, devrim "tehlikesi" nin çok iyi farkındadır. Bu nedenle, bir yandan, işçi sınıfına karşı kendi "güvenlik önlemlerini" (!) artırmaya, devleti daha da merkezileştirmeye, polisi takviye etmeye çabılıyor. Bir yandan da, sosyal demokrasinin, resmiler(TBKP) ve küçük burjuva legal sol aracılığıyla, işçi sınıfı

içine burjuva reformizmi-legalizm zehrini akıtmaya çalışıyor.

Reformizme, legalizme, oportünizme karşı savaş, burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz. Her türlü oportünist akıma, reformist illüzyona karşı savaş yükseltmek, sosyal demokrasinin sahte işçi dostu maskesini yırtmak, polisin, ordunun kimin olduğunu her olayda daha iyi açığa çıkarmak, ertelenemez bir görevdir.

Öte yandan, işçi sınıfı, sendikaları aracılığıyla ne denli büyük eylem koyarsa koysun, kendi partisi olmadan siyasal hedefine, kahçı başarılarına ulaşamaz. İşçi sınıfının partisi komünist partisidir. Komünist partisinin asgari hedefi, burjuva erkini ileri demokratik devrimle yıkmak, toplumu sosyalizme götürecektir toplumsal devrim sürecini başlatmaktır. O, illegal, merkezi örgütlü, demir disiplinli bir savaş örgütüdür.

1988 yılında, milyonların grevli gösterili, protestolu, kıran kırana sınıf savaşımı içinde komünist partisinin örgütünü büyütme, yetkinleştirmek ana görevidir.

İşçiler, Türkiye Komünist Partisi saflarında örgütlenin!

Türk-İş'te birleşin! 1 Mayıs'ta devleşin!

Tek büyük işçi sınıfı,
Tek silah illegal parti,
Tek yol devrim!

Yemek boykotu sendikal birliğin gücünü bir kez daha kanıtladı!

“örgütlü milyonların” nünde hiçbir güç duramaz!

11 Mart'taki eylem öncesinde, Türk-İş'te hummalı bir faaliyet yaşandı. Türkiye işçi sınıfının tarihinde ilk kez bu denli kapsamlı bir eylemi örgütleyen Türk-İş, başkanlar kurulunun 10 Şubat günü aldığı eylem kararlarının uygulanması yönünde çeşitli hazırlıklar yaptı.

Bütün illerde eylem komiteleri oluşturuldu. İlçelerde komiteleşmeye gidildi. Başemsilciler ve eylem komiteleri, genel merkezle doğrudan iletişim içine sokuldu.

Sekiz bölgede ve 800'ü aşkın sendika şubesinde toplantılar yapıldı. Samsun, Adana, Sivas ve Diyarbakır'daki bölge toplantıları coşkulu ve hareketli geçti. Çağrılardan çok daha fazla sayıda işçi, toplantıları izlemek üzere salonların önünde birikti.

İzmir'deki toplantı tam bir izdiham içinde geçti. Türk-İş

Şimdi sıra, Türk-İş'in programındaki öteki eylemlerdedir. Mart ayı içinde, çeşitli ilçelerde yürüyüşler, toplantılar ve nisan ayı içinde de, Adana ve İstanbul'da iki miting yapılacaktır. İşçi sınıfı bütün gücüyle, bütün hıncıyla bu eylemlere hazırlanıyor. Bu eylemlere en yüksek katılımın, öteki emekçi kesimlerin aktif dayanışmasının sağlanması için canla başla çalışmak görevdir.

toplantılarında işçiler, sık sık “en büyük işçi başka büyük yok”, “en büyük Türk-İş başka büyük yok”, “işçiler elele genel greve” sloganlarını haykırdılar. Savaşım kararlılıklarını gösterdiler.

İzmir toplantısında konuşan Türk-İş genel eğitim sekreteri Mustafa Başoğlu, hükümetin şok zamlarına Türk-İş'in şok eylemlerle karşılık vereceğini söyledi. Başoğlu'nun “Türkiye ya başbakanla kalacak, ya da bize”

şeklindeki sözleri, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki sınıf çatışmasının ne denli şiddetlendiğinin de bir göstergesi oldu.

Aynı toplantıda söz alan bir başka Türk-İş yöneticisi, Türkiye Maden-İş sendikası genel başkanı Mustafa Orhan ise, “bundan sonra sokağa çıkmazsak, gelecek kuşaklar bize vatan haini derler” dedi. Böylece, Türk-İş tabanındaki milyonlarca işçinin öfkesinin ne denli yoğun olduğunu, taban-

dan ne kadar şiddetli bir eylem basınıcı geldiğini yansıtmış oldu.

En son toplantı İstanbul'da yapıldı. 6 Mart'ta yapılan İstanbul bölge toplantısı, yüzlerce işçi ve sendikacının coşkulu gösterisine dönüştü. Tıklım tıklım dolu toplantı salonunda, işçiler, “işçiler elele, genel greve”, “genel grev hakkımız, söke söke alırız”, “en büyük işçi, başka büyük yok” sloganlarıyla, sık sık konuşmacıların sözünü kestiler.

Bu toplantıda, yemek boykotu eyleminin 11 Mart günü yapılacağını kamuoyuna açıklayan Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz, konuşmasının başlarında şunları söyledi:

“...Ekmek istiyoruz, özgürlük istiyoruz...Bugün ne ekmek, ne özgürlük olmadığı içindir ki buradayız. Ekmek ve özgürlük olmadığı

sürecek de, asla barışçı olmayacağız.”

Bu sözler, işçi sınıfının, dev bir güç olarak savaşımı yükseltmeye, gaspedilen haklarının hesabını sormaya ne kadar istekli olduğunu yansıtıyordu.

Konuşmasında, Türkiye'deki sömürü ve baskı düzeninin bir tablosunu çizen Şevket Yılmaz, işçilerin bu gidişe artık dur dediklerini, demokrasi savaşımını, her türlü tehlikeyi göze alarak yükseltme azminde olduklarını şöyle ifade etti:

“Biz bu gidişe boyun eğebilir miyiz?”

“Ekmeğin, özgürlüğün olmadığı yerde barıştan söz edebilir miyiz?”

“Haysiyetimizin ayaklar altına alınmasına seyirci kalabilir miyiz?”

“Elbette boyun eğemeyiz, eğme- (devamı 6. sayfada)

İşçi eyleme çıkınca, burjuvazinin ödü patladı!

Geliyoruz, geleceğiz, yakındır!

Türk-İş'in 11 Mart eylemi, işçi sınıfı hareketinin tarihinde en büyük, ülke çapında toplu protesto eylemi oldu. En “sol”undan sağına, muhalefetinden iktidarına, parlamentosundan basınına dek, burjuvazinin bilinçaltını açığa çıkarmaya yaradı. İşçinin “dostu” geçinenlerin sahtekarlığı, işçi sınıfının düşmanları biraz daha belli oldu.

Muhalefet de iktidar da meğerse işçi dostuymuş!

Burjuvazi, Türk-İş'in 10 Şubat'ta aldığı eylem kararlarını, önceleri önemsemez görünüyordu.

Ama eylemin ciddiyeti, daha sonra alınan ilke kararlarıyla ile pekişince, önce sosyal demokrasi paçaları sıvadı. SHP genel başkanı İnönü, SHP ile DYP'nin, “çalışanların hakları için”(!) elele verdiğini, işçi haklarının geliştirilmesini(!) için, anayasada değişiklik yapmak üzere işbirliği yapacaklarını açıkladı. ANAP'ı, çabalarına destek vermeye çağırdı. ANAP yetkilileri, SHP ve DYP'nin çalışmalarına katılabileceklerini söylediler. Böylece, burjuva parlamentoda, iktidarın da muhalefetin de “işçi dostu”(!) olduğu ortaya çıkmış oldu. Düşman kalmadı(!)

Öte yandan, ANAP yetkilileri, eylem ve ilke kararlarını sert bulduklarını “kibar” bir dille ifade ettiler. ANAP genel başkan yardımcısı Ilker Tuncay, “işçi sorunlarının daha yumuşak yöntemlerle çözülmesi taraftarı olduklarını” söyledi.

Bu arada, çalışma bakanı İmren Aykut, kendisini işçilerin bakanı, işçilerin temsilcisi olarak gördüğünü söyledi. Böylece, işçi sınıfının, hükümette bakana, hatta bakanlığa sahip olduğunu öğrendik. Aykut'un açıklamasına göre, işverenlerin elindeki bakanlıklar, sanayi ve maliye bakanlıklarınıymış. İşverenler, çalışma bakanlığına musallat olmamışlar. Çünkü orası, işçilerinmiş...

İşçi mizahı olacak bu açıklamalardan sonra, çalışma yasalarında “estetik ameliyatı” yapacaklarını, grev çadırı yaşağının

Sınıf savaşı yükseldikçe, işçi sınıfının en liberalinden en gericisine dek azılı düşmanlarının işkembesinde ne varsa ortaya dökülüyor. Burjuvazi, bilinçaltına varıncaya dek, kendi kendini sergiliyor. Saflar daha da belirginleşiyor. Savaşa çıkan, dövüşe dövüşe ilerleyen yiğit, gerçek dostunu, düşmanını daha iyi seçer hale geliyor. Devrimci dalganın başını tutmaya hazırlanıyor. Burjuvazi korkmakta haksız değildir! Geliyoruz, Geleceğiz, Yakındır!

vb. kalkacağını söyleyen bakan, asıl meramını ise şöyle anlattı:

“İşçiler yıllardır sabrettiler, beş-altı ay da benim hatırım için sabretsinler... Ömrümü işçilere verdim... Doğruları şikayet ve baskılarla değil, aramızda konuşup, tartışarak bulacağız.” (Hürriyet, 8 Mart 1988)

Görüldüğü gibi, burjuvazinin korkudan ödü patlıyor. Burjuvazi, milyonlarca işçinin sokakları zaptetmeye yetenekli olan gazabından dehşetli korkuyor ve bunu da açıkça sergiliyor. İşçileri “sakinleştirmeye” çalışıyor. Bakın, İmren Aykut, Türk-İş eylemi öncesinde neler söyledi:

“Ben şahsen işçilerin hiçbir şekilde yasadışı birtakım hareketlere girmelerini arzu etmiyorum. Çünkü uğrayacakları zararları telafi imkanımız yok. Yasadışı eylemlerde ne olur? İşçi işini kaybeder...”

“İşçi yasal zeminde mücadelesini yapsın. Ben her zaman yanlarındayım. Yasadışı zeminlerde, eğer kanuna aykırı birtakım zeminlerde mücadele ederlerse, onları koruma imkanına sahip değilim.”

Burjuvazi, gerçekten komiktir! Çalışma bakanı, işçileri koruma(!) imkanına sahip olmayabilirmiş. Vay canına!

TİSK genel sekreteri Kubilay Atasayar ise “yemek boykotuna hoşgörü gösterilmeyeceğini”, işçi eylemlerinin anarşiye dönüşeceğini, yemek boykotunun yasadışı olduğunu, eyleme katılanları savcılıklara ihbar edeceklerini, 45. maddeyi işleteceklerini, söyledi. Ama söyledi de ne oldu, ortadadır.

Burjuvazinin akıl hocası bir değil, iki değil!...

Yemek boykotu eyleminin hazırlıkları ilerleyip 11 Mart yaklaştıkça, burjuvaziyi uyarılar, ona akıl verenler ortalığa döküldüler.

Cumhuriyet'ten Şükran Ketenci'nin, işçi sınıfına hiçbir güven beslemeyen kaleminden çıkan şu sözler, ilginçti:

“ANAP iktidarının, Başbakan Özal'ın uykularının kaçması gerek. Bırakın eksiksiz uygulamayı, söz konusu kararların aksamalı uygulanması dahi bir iktidarı ciddi olarak sarsar, hatta götürebilir...” (Cumhuriyet, 5 Mart 1988)

Eski SODEP'in kurucularından Oktay Eksi, “ölçüyü kaçırmamak” başlıklı yazısında, iktidarı “gidişat” üstüne uyardı. İktidarın işçilerin üstüne daha fazla gitmesi halinde, Türkiye'nin, “başta sayın başbakan olmak üzere hepimizin bir ‘kabus’ olarak hatırladığımız o 1980 öncesine...” döneceğini duyurdu. (Hürriyet, 11 Mart 1988)

SHP meclis gurup başkanvekili Hikmet Çetin, bu eylem kararının durumun vahimliğini gösterdiğini söyleyerek, hem iktidarı uyardı, hem de, Türk-İş'in hükümetle diyalog içinde olmasını istediklerini belirtti.

Coşkun Kırca da, Hürriyet'teki köşesinden, işçinin işverene karşı savaş vermesinin doğru olmadığını, işverenlerin de iktidar tarafından mağdur bırakılan “mazlum”lar olduğunu savundu. “Kavga bir sınıf kavgası olamaz” diyen Kırca, işçilerin işverenlerle omuz omuza(!), her iki sınıfı da

ezen iktidara karşı kavga vermesini savundu.

Yavuz Donat ise, 11 Mart'ta yayınlanan yazısında, şöyle dedi:

“İşçi kızgınlığı. ‘Ne olacaksa olsun’ diyor...” (Tercüman, 11 Mart 1988)

Öyle de oldu. “İnceldiği yerden kopsun” diyen 2 milyon dolayında işçi, yemek boykotu eylemiyle iktidarı protesto etti.

Türk-İş eylemi, liberaller için turnusol kağıdı oldu

İşçi kızgındı, öfke doluydu. Gerçekten, “ne olacaksa olsun” diyordu. 2 milyona yakın işçinin öfkeli yemek boykotu bu koşullar altında yapıldı. Çok başarılı bir eylem oldu. İşçiler boykotu hemen aştılar. Protesto gösterisine, yürüyüşe vb. çevirdiler.

İşçi sınıfının bu kararlı, militan ve dev eylemi karşısında, burjuvazinin alarm zilleri çalmaya başladı.

SHP lideri İnönü, Evren'e rapor verdikten sonra yaptığı açıklamada, halkın sabır sınırını bittiğini “ilan etti”. Bu zamlar böyle devam ederse, eylemlerin genişleyeceğini, “değişik boyutlar” alacağını belirten İnönü, şöyle konuştu:

“Hükümet, hesapsız harcamalarının cezasını vatandaşa ödetiremez. Vatandaş, artık buna karşı çıkıyor. Bunun için yasaları zorlayarak eylem şekilleri buluyorlar. Bu eylem bir başlangıçtır. Zamlar sürerse halk başka eylem yolları da bulacaktır.”

Burada, bir yandan halka yaranma çabasında olan İnönü'nün, asıl dikkat çekmek istediği nokta, zamlar falan değil, halkın, işçinin öncülüğünde “başka” eylem yollarına yöneleceği idi. Yani, İnönü, ezilen halkın, işçilerin öncülüğünde düzeni devirmeye kadar uzanacak eylemlerinin fazla uzakta olmadığını anlatıyordu. Sosyal demokrasinin, işçi sınıfının, sinsi düşmanı olduğunu boşuna

söylemiyoruz.

Demirel, İnönü'den bir nebze daha uyanıktır. Ne de olsa daha tecrübeli. O, çok daha büyük bir “tehlike”ye karşı uyarıda bulunuyor. Şunları söylüyor:

“Bugün işçilerin yaptığı sadece bir uyarı eylemi. Bu zamlardan esnaf ve çiftçi de perişan durumda düştü. Bu zamlar böyle devam ederse işçilerle birlikte çiftçiler ve esnaf da ortak eyleme geçebilir.”

Bu önemlidir.

Liberaliyle, tutucusuyla burjuvazi, şimdi, iki şeyden ölesiye korkmaktadır.

Bunlardan biri, işçi sınıfının başka ve değişik eylem yöntemleri bulmasıdır. Yani, işçi sınıfının sokakları, alanları zaptetmeye, yaygın grev, işbirakma ve işgal eylemlerine yönelmesi ve sokakların hakimi olması! Hürriyet'in 12 Mart tarihinde, başsayfada yayınladığı kutuda tam da bunun uyarısı yapılıyor. “İnsanımızın sık sık sokağa dökülme alışkanlığına itilmesinden de korkarız” deniliyor. Cumhuriyet'te de basının görevinin hükümeti uyarmak olduğu belirtilerek, bu görev yerine getiriliyor.

İkincisi, Demirel'in söylediği. Yani, işçi sınıfının, bu eylemleri, demokrasi savaşımının hegemonu olarak, ezilen yoksul halk yığınlarını, öğrencileri yanına katarak, gerçekleştirmesidir. Kısacası, ezilen küçük burjuva yığınlarını hegemonyasına çeken, burjuvaziye karşı, ittifaklarını büyüten bir işçi sınıfı!

Gerçekten hoş şeyler oluyor. Sınıf savaşı yükseldikçe, işçi sınıfının, en liberalinden en gericisine dek azılı düşmanlarının işkembesinde ne varsa ortaya dökülüyor. Burjuvazi, bilinçaltına varıncaya dek, kendi kendini sergiliyor. Saflar daha da belirginleşiyor. Savaşa çıkan, dövüşe dövüşe ilerleyen yiğit, gerçek dostunu, düşmanını daha iyi seçer hale geliyor. Devrimci dalganın başını tutmaya hazırlanıyor.

Burjuvazi korkmakta haksız değildir! Geliyoruz. Geleceğiz. Yakındır!

(baştarafı 5. sayfada)
yeceğiz.

"Elbette ekmeğe ve özgürlük gelene kadar barıştan söz edemeyiz, etmeyeceğiz.

"Yıllardır çeşitli biçimlerde ortaya konan eylemlerle, yurt içinde ve uluslararası kurumlar önünde yurt dışında sürdürdüğümüz mücadele ile belirli noktalara gelinmiştir.

"Siyasal iktidarın, siyasal iktidarı kısa vadeli çıkarları öyle gerektirdiği için destekleyen, onunla bütünleşen güç odaklarının halka sunduğu umut balonları tek tek patlıyor...

"(...)

"Hepimiz, herkes bilmelidir ki, *biz olmazsak hiçbir şey olmaz. Memleket durur...*

"(...)

"Bu ülkeyi üç beş sermayedarın çıkar hesaplarına *terketmeyeceğimizi* bilinmelidir.

"(...)

"...Belirli bazı temel ilkeleri yansıtmadıkça toplu iş sözleşmelerinin yapılmamasını kararlaştırdık.

"Bu kararın alınmasından çok önce protokole bağlanmış bulunan bir sözleşme dışında, temel ilkeleri yansıtmayan toplu sözleşmeler yapılmayacak, sözleşme görüşmeleri derhal kesilecektir.

"Toplu olarak, grevlerle mücadeleyi sürdüreceğiz. Her çeşit dayanışma yöntemlerini, biçimlerini geliştireceğiz.

"Çok kısa süre içinde tüm Türkiye'de, işçinin olduğu her yerde, tüm il ve ilçelerde, aynı gün, aynı saatlerde, ailelerimizle birlikte *bu gidişe 'dur' diyeceğiz.*

"Belli merkezlerde toplanıp siyasal iktidarın tutumunu protesto edeceğiz.

"Haksızlıklar ve adaletsizlikler karşısında her yoldan, *direnme hakkımızı kullanacağız.*" (Ş.Yılmaz, 6 Mart İstanbul Türk-İş 1. Bölge Yöneticiler Toplantısı konuşmasından) (abc)

Bu toplantıdaki kararlılık, coşku ve birlik, burjuvaziyi ve küçük burjuva aydınlarını oldukça şaşırttı. 11 Mart eyleminin ne ölçüde başarılı geçeceğini de ipucunu verdi. Türk-İş'in işçi eylemlerinin başında yürümekte olduğunu, milyonlarca işçinin ve emekçinin düzene karşı birikmiş öfke ve hincinin, yapılacak yemek boykotunda ve öteki eylemlerde yaşayacağını gösterdi.

Oyle de oldu. Türk-İş'in yemek boykotu eylemi, milyonlarca işçinin katılımıyla gerçekleşti. Son derece başarılı oldu.

Ertesi gün, eylem haberini veren *Hürriyet*, "bu sese kulak verin" diye feryat ederken, bakanın saygılı ve Narin'in suspus olduğunu yazdı. Burjuva muhalefet, Türk-İş'den yana gözükken demeçler vermek zorunda kaldı. Ama öte yandan da iktidara uyarı üstüne uyarı yağdırdı.

Şimdi sıra, Türk-İş'in programındaki öteki eylemlerdedir. Mart ayı içinde, çeşitli ilçelerde yürüyüşler, toplantılar ve nisan ayı içinde de, Adana ve İstanbul'da iki miting yapılacaktır. İşçi sınıfı bütün gücüyle, bütün hıncıyla bu eylemlere hazırlanıyor. Bu eylemlere en yüksek katılımın, öteki emekçi kesimlerin aktif dayanışmasının sağlanması için canla başla çalışmak görevidir.

Eyleme katılan bir işçi, "işçiler köle değildir, biz hakkımızı istiyoruz ve verilene kadar da isteyeceğiz" diye haykırıyordu. Ne kadar doğru! İşçinin hakkı iktidardır. Haklarımızı alana dek savaşaacağız. Bu devleti burjuvazinin başına yıkacağız.

En büyük işçi sınıfı başka büyük yok!

Elif Toprak

Ekonomizm, reformizm, vb. aracılığıyla burjuvazi sendikal savaşımında yanlış bir eğilimi yerleştirdi: İşçinin yoğurdunun, ayranının, sütünün, havlusunun parasal karşılığını ücret isteminin içine katmayıp, işverenden ayrı yardım olarak talep etmek. Ya da yine aynı yanlışlığın bir yansıması olarak, işçinin yakacak parasını, yol parasını, bayram, izin parasını, çocuğunun tahsil harçlığını, vb., kısacası işgücü değerinin karşılığı içinde olan bu gibi tüm paraları, ücret olarak talep etmeyip, işverenin verir(!) gördüğü "sosyal yardım" biçiminde talep etmek...

1980 öncesinde bu durum, bu eğilimin yanlışlığının bilincinde olan öncü işçiler ve bazı sendikal önderler tarafından "donumuzu da mı işverenden isteyeceğiz?" esprisiyle dile getiriliyordu. İşçinin işgücünün karşılığını, patrone, bu biçim altında kopartmaya çalışmak gerçekte sınıf bilincini çarpıtıcı bir uygulamaydı. Ama işçi sınıfının sendikal savaşımını etkisi altına alan reformizm, bu durumu bir de "her istediğini kopartan güçlü, devrimci sendikacılık" diye yutturmaya çalışmaktaydı. Tabandaki işçiler ise, kendilerine sunulan bu sözde devrimci sendikacılık anlayışının yanlış olabileceğini akla getirmediklerinden, şöyle düşünmekteydiler: "Önemli olan sonuçta benim cebime giren para değil mi? Ha o biçim altında olmuş, ha bu biçim altında, ne farkeder?"

Kuşkusuz, sonuç olarak işçinin cebine giren para önemlidir. Ama işte sorunun püf noktası da oradadır. Böyle parçalara bölünerek yürütülen ücret pazarlığı sonucunda işçinin cebine daha fazla para girmiş olmuyor. Bir de ayrıca, işçi kendi alınterinin karşılığını, niçin, patron sanki işçilerin babasıymış gibi, "izin harçlığı", "bayram harçlığı" vb. "sosyal yardım" biçiminde talep etsin?

Bugün fabrikalarda yaygınlaşan yemek boykotlarının derininde yatan nedenlerden biri de "sosyal yardım"a duyulan tepkidir.

Birçok işyerinde, yemek de "yardım" kategorisindedir. İşçiler, ücretlerinin parçalarını (örneğin işyerinde çıkan yemek gibi), kendilerine sanki işverenin bir lütfuymuş gibi sunulmasına artık tepki duymaya başlamışlardır. O nedenle de, işçi yemek boykotuyla patronlar sınıfına şunu söylemek istiyor: "Yemeğimi yiyip yemeyeceğime karar vermek kendi elimde olduğu gibi, üretime devam edip etmeyeceğime karar vermek de benim elimdedir!"

Hangi "sosyal yardım"?

Ücretin bir kısmının çeşitli "sosyal yardım"lar adı altında ödenmesi, Türkiye'de burjuvazinin sendikal harekete yerleştirdiği bir uygulamadır. Yıllardır alışlagelmiş bu uygulama nedeniyle, ücretin "sosyal yardım"lar adı altında parçalanmasına karşı çıkmak, ilk bakışta bazı işçilere de, sendikacılara da ters gelebilmektedir. Oysa şunu düşünmek gerekiyor: Hangi sosyal yardım? Kimin

İşçi sınıfının çıkarı da "tek bir ücret" pazarlığını gerektiriyor

Kim kime sosyal yardım yapıyor

İşçi kendi alınterinin karşılığını, niçin, patron sanki işçilerin babasıymış gibi, "izin harçlığı", "bayram harçlığı" vb. "sosyal yardım" biçiminde talep etsin?

Bugün fabrikalarda yaygınlaşan yemek boykotlarının derininde yatan nedenlerden biri de "sosyal yardım"a duyulan tepkidir.

kime yardım? Kapitalizm koşulları altında sosyal yardım, işverenden işçiye değil, tam tersine, işçiden işverene akıtılıyor. Artık değer sömürsü bir yana, ücretten çeşitli kesintilerin oluşturduğu devasa fonların burjuvazinin hizmetinde olduğunu bilmeyen işçi mi kaldı?

Buna rağmen toplu sözleşme gereğince patronun işçiye ödediği yakacak, yemek, ölüm, doğum, vb. gibi kalemlerin, ne sosyal, ne de yardım olmayıp, düpedüz işçinin ücretinin bölük pörçük parçaları olduğunu anlatan sendikacıların sayısı henüz çok azdır. Oysa, kağıdı kalemi ele alıp, hesaba vurulduğunda, işçinin ücretinin bu tür parçalar biçimin-

anlatılacak olsa, bu sözde "sosyal yardım"lı ücret pazarlığı sistemine ilk karşı çıkacak olan, kuşkusuz sendikaların tabanındaki milyonlarca işçi olacaktır. Ayrıca toplu sözleşme sistemi işçinin gerçekte net olarak ne kaybedip, ne kazandığını hesaplayabilmesinin önündeki başlıca engeldir. Oyle olduğu için, işçi sınıfının çıkarlarına uygun hareket etmeyen sendikacıların, işçinin baskısından korunabilmesinde paravan işlevi görüyor. Böyle sendikacılar, öfkeli işçiyi, tıpkı işverenin mantığıyla, "saat ücretlerinde 50TL indik ama bak karşılığında bir ikramiye daha koparıldık" diyerek yatıştırılmaya çalışabiliyorlar.

de ödenmesinin hiç de işçinin çıkarına olmadığı kolayca ortaya çıkıyor.

Ayrıca, toplu sözleşme pazarlığında, ücretin "çıplak ücret" ve "sosyal yardım" adı altında bölünerek istenmesi, işverenin pazarlık gücünü artırmaktadır. İşverenlerin, genellikle, "saat ücretlerinde 50TL inelim, ben de karşılığında bir ikramiye fazla ödeyeyim" benzeri pazarlıklar yürüttüğü işçilerin malumudur.

Ve eğer işçilere bu mantığın sakatlığı, her iki önerinin rakamsal olarak karşılaştırılmasıyla

bilmesinde yıllarca ona yardımcı olmuştur.

Aptal dosttansa akıllı düşmana bakalım

Ne var ki, kapitalizmin gelişmesi ve işçi sınıfının bilinçlenmesi, burjuvaziyi her gün yeni yeni sorunlarla yüzyüze getirerek, eski alışılmış, geleneksel aldatmaca yöntemlerini değiştirmeye zorluyor. Uzunca bir dönem boyunca burjuvazinin işine gelmiş bulunan "sosyal yardım" aldatmacası ve bu aldatmacayı destekleyen bir pazarlık sistemi, bugün ihtiyacını karşılamaz oluyor. Hele ki, devlet-teknelci kapitalizminin süregelen bunalımlı koşulları altında teknelci burjuvazi, olabildiğince "merkezi", "eşgüdümlü" bir yapılanmaya gereksinim duyuyor. Bu durum, onun hükümet politikasından, işveren örgütlerinin ücret politikasına kadar herşeye yansıyor.

İşte bu nedenle, MESS gibi işveren örgütlerinden, Sabancı gibi finans-kapitalistlerden "artık şu sosyal yardım kalemlerini kaldıralım", "dana ücreti ana ücrete ekleyelim" gibi öneriler geliyor. İşveren örgütleri, ücret pazarlığında yeni öneriler doğrultusunda yeni bir sisteme geçmek üzere ilke kararı almış bulunuyorlar. Özal hükümeti de, kamu işyerlerinde, "MESS formülü" adıyla anılan yeni bir uygulamaya geçmenin hazırlıklarını yürütüyor. İşverenlerin "tek tip ücret" adını verdiği bu yeni pazarlık projesi, sosyal yardımların işçinin ücretine eklenmesini öngörüyor.

İşçi sendikalarının, benzer bir öneriyi işçi sınıfının çıkarları açısından işveren sendikalarına dayatmaları gerekirken, yıllardır tersine alışılmış uygulama nedeniyle buna karşı çıkıyor. Üstelik de sendikacılar, tıpkı gurup sözleşmesi sorununda olduğu gibi, bu sorunda da eğrisini doğrusunu pek araştırmadan, garip bir tutuculukla karşı çıkıyorlar.

Oysa pratikte işçiler, tam da hayatın ilerlediği yönde hareket ediyorlar. Fabrikalardaki yemek boykotları ve pek çok işyerinde işçilerin, işverenin "bayram hediyesi(!)"ni protesto edip almamaları bunu gösteriyor. Bu gelişime ters düşen eski alışkanlıkları, gereksiz inatçılıkları bir yana bırakıp, sorunları bugünün gerçeklerine göre çözebilmek gerekiyor. Sosyal yardımları ücrete yansıtarak ücret pazarlığını tek bir ücret kalemi üzerinden yürütmek, asıl işçi sınıfının çıkarı açısından savunulması gereken bir konudur.

Nasıl ki devlet-teknelci kapitalizminin koşulları, teknelci burjuvazinin politikasında, giderek daha da "merkezi", "eşgüdümlü" bir yapılanma gereksinimini dayatıyorsa, madalyonun öteki yüzünde işçi sınıfı açısından da durum budur. Kuşkusuz ki, işveren örgütleri, "gurup sözleşmesi", "tek bir ücret pazarlığı" gibi istemleri kendi sınıf çıkarlarının gerektirdiği biçimde ileri sürceklerdir. Devrimci işçilere ve sendikalarına düşen görev ise, tüm bu istemleri işçi sınıfının çıkarlarının gerektirdiği biçimiyle işveren örgütlerine dayatabilmektir.

Utandırmaz burjuvazi, bu yıl için yüzde 38 ücret zammını sınır olarak getiriyor!

Sınırsız sömürü için getirilen sınırları tanımıy ruz

3 Mart günü yapılan Türk-İş olağanüstü başkanlar kurulu toplantısında, toplu sözleşmelerle ilgili olarak önemli ilke kararları alındı. Bu kararlar, özetle şöyle:

1. Toplu sözleşme ücret artışı oranlarının 1987 yılında uğranılan kaybı gidermeye, 1988 yılı enflasyon oranı beklentisini karşılamaya yönelik olması.

2. Toplu sözleşme sürelerinin 1 yılı aşmaması.

3. Toplu sözleşmelere iş ve sendika güvencesi veren hükümler konulması.

4. Toplu sözleşme görüşmelerinde ilkesel anlaşmazlık durumunda, sözleşme görüşmelerinin hemen kesilmesi.

5. Uyuşmazlığın ardından, çeşitli eylem biçimlerinin desteğinde grev işlemlerine gidilmesi.

6. Grev ve uyuşmazlık durumunda her çeşit dayanışma eylemlerinin koordine edilmesi.

Bu kararların uygulanması ve değerlendirilmesi, Türk-İş Başkanlar Kurulu'ndan oluşacak eylem komitesince yapılacak. Grevlerde sendikalar ortak hareket edecek. Eylemler, birlikte yürütülecek.

İşverenler bu kararlara tepki göstermede gecikmediler. Kamu işveren sendikalarının tümü, Türk-İş'in ilke kararlarına "sıcak bakmadıklarını"(!) açıkladılar.

Yalnızca iki yılı dikkate alan bir bakış açısıyla, sendikaların yüzde 100'ün çok üstünde bir ücret zammı istemeleri gerek ki, 1987 yılı düzeyini bu yıl *koruyabilmiş* olsunlar.

Eski YHK başkanı, şimdi Kamu-Sen genel sekreteri Naci Ünsal, toplu sözleşmelerin bir yılına imzalanması görüşüne ilişkin olarak, arsız bir dille şöyle dedi:

"Biz nasıl ki, (toplu sözleşmeler -İ.S.) 3 yılda bir olsun demiyoruz onlar da 1 yıl demesinler."

Ciddiyetsizliğin bu kadarına peş doğrusu!

İşçi sınıfı, koyun pazarlığı yapmıyor. Sendikalar, işçinin, her geçen gün mutlak olarak kötüleşen çalışma ve yaşam koşullarını düzeltmek, kötüleşmeyi bir noktada durdurabilmek ve tersine çevirebilmek için istemler getiriyor. Toplu sözleşmelerin bir yılına imzalanması, Türk-İş'in bu yolda getirdiği küçük bir öneridir. Ancak, anlaşılabilir kadar yumuşak bir değişiklik önerisi bile işverenleri rahatsız ediyor. Onlara en iyi yanıt, işçi yığınlarının militan eylemi olacaktır.

Ote yandan, Naci Varlık, bir de toplu sözleşme görüşmelerinde "olabileceğin" sınırının zorlanmamasını(!) istiyormuş.

sosyal güvenlik kapsamına alınmasını, disiplin kurullarında işçilerin en az yarı ağırlıkta olmasını, çalışma koşullarının düzeltilmesini, iş güvencesinin sağlanmasını, çalışma sürelerinin kısaltılmasını, bütün çalışanlara tam sendikal ve siyasal haklar tanınmasını istiyor.

İşçi sınıfı için bütün bunlar basit, "olabilecek" istemlerdir. Veremiyorsa, yıkılın o zaman bu düzen, bu devlet!

Kamu işveren sendikalarına gelince, onlar, bu yıl için verebilecekleri ücret zammının üst sınırını yüzde 38,75 olarak belirlemişler. Onların anlattığı "olabilirlik" de bu! Üstelik, işveren sendikaları, bunda da "pazarlık"(!) edecekler! Sevsinler onları!

İşçi sınıfı, bugünün, dünün, önceki günün kaybını değil, bütün geçmiş yılların ekonomik, sendikal ve siyasal kayıplarının karşılanmasını istiyor!

İşçi sınıfı, gerçek demokrasi isteminin gerçekleşeceği düzeni, sosyalizmi kurmak üzere, iktidarı istiyor!

Olabilecek olan da, olacak olan da budur! Grevler, gösteriler, bunu müjdeliyor. Sokaklara taşacak, alanları zaptedecek işçi sınıfı, kendisini ve tüm ezilen yığınları paranın padişahlığından kurtarmak üzere ölüme göze almıştır. Kararlıdır.

Metal işçilerinden:

NARİN'E T KAT!

Türk-Metal Sendikası'nın, İstanbul Şubesi, TİSK genel başkanı Halit Narin'e güzel bir ders verdi. "Sadaka" olarak işçilere verilmek istenen "ek zam"a karşılık, şubedeki işçiler, aralarında topladıkları 24.345 lirayı Halit Narin'e sadaka olarak verdiler.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü ile Uluslararası Turizm ve Eğitim Geliştirme Merkezi tarafından 19 Şubat 1988 Cuma günü İstanbul Tarabya Oteli'nde "İstihdam sorunları ve işsizlik" konulu bir seminer düzenlendi.

Seminerin konuk konuşmacıları arasında çalışma bakanı İmren Aykut, Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz, TİSK genel başkanı Halit Narin de bulunuyordu.

Seminerde, önce Aykut, sonra da Yılmaz, "işsizlik" konusunda konuşmalar yaptılar.

Sıra Halit Narin'e geldiğinde, Türk-Metal'in İstanbul şube başkanı Erdoğan Aslıyüce, toplantıyı yöneten Sefa Reisoğlu'na seslendi: "Bir dakika sayın başkan, Halit Narin'e bir hediyemiz var" dedi. Grundig işçisi Ahmet Çağırnkaya elinde kocaman bir paketle Narin'in yanına geldi. Paketi Narin'in eline verdi.

Pakette, Türk-Metal'li işçilerin 13 Şubat'ta başlattıkları "Halit Narin'e yardım kampanyası" sonunda topladıkları 24.345 lira vardı.

Bu gibi durumları, her zaman "iyi" değerlendiren Halit Narin, bu defa çok bozuldu. Konuşmasını değiştirdi, paketi de açmadı.

Halit Narin bu harekete, o kadar "kızdı ki", toplantı arasında, kutuyu açıp açmayacağını soran gazetecilere "açmaya çağını" söyledi. "İçinde ne olduğunu merak etmiyor musunuz" yolundaki soruya ise şöyle bir yanıt verdi: "Niye merak edeyim, onun içinden bok çıkar." Bunun üzerine, toplantıda bulunan bazı işçiler, "Halit Narin para babası olduğuna göre, demek 'bok' içinde yüzyör" diye güldüler.

Ertesi gün, gazeteler olaya geniş yer ayırdılar. Böylece, bu sendikayı, Mustafa Özbek ve onun tayfalarından ibaret görmeyen yanlışlığı giderek anlaşılıyor.

Bugün Türk-Metal Sendikası saflarında, eski Maden-İş'in en şavaşkan fabrikaları bulunuyor. Öncü kadroları işten atılmış olsa bile, büyük grev deneyimleri bulunan binlerce işçi buralarda hâlâ çalışmaktadır. Sendikanın yönetimine çöreklenmiş, üç-beş sarı gangster sendikacı var diye bütün bir işçi örgütünü, "işveren kuklası" olarak değerlendirmek son derece yanlış bir tutumdur.

Türk Metal'in tabanında hayat vardır. Bu, bugün işveren başını otel lobisinde mars etmiştir, yarın da grev boylarında edecektir.

Mekin Barutçu, İstanbul

Evren duyduğu derin korkuyu artık ikide bir ağızından kaçırıyor.

Korkunun ecele faydası yoktur

Evren, "12 Eylül'ün hincını taşıyanlar var" diye yakınıyor. Var tabii. Hınç taşımayacağımızı, yaptıklarımızı unutacağımızı mı sanıyordu? Unutmadık. Hesabını soracağımız gün de pek uzak değildir.

Evren, Aydın'ın İncirliova ilçesinde belediye tarafından yaptırılan Atatürk heykelinin açılışını yaptı. Açılıştaki konuşmasında bol bol Atatürk'ün yüceliğinden,(!) ululuğundan (!) söz etti. Ordunun, milletin bir parçası olduğunu, ayrı-gayrı olmadıklarını vurgulayarak, bölünüp parçalanmanın millete zarar vereceğini dile getirdi. Milletın Atatürk'ü sevdiğini, kalbine gömdüğünü söyleyen Evren, kof ve şöven konuşmasında, içindeki korkuyu dışa vurmadan edemedi: "12 Eylül'ün hincını taşıyanlar var", dedi.

Bir kere, halkımız ordunun kendinden olmadığını, bal gibi de ayrı-gayrı olduğunu defalarca görmüştür. Ordu, egemen sınıf durumundaki burjuvazinin en temel güçlerinden biridir ve halka karşıdır. Bunu devrimci durum sırasında da, 12 Eylül sonrasında, faşizm döneminde de iyice kanıtlamıştır.

Evren'in ayrı-gayrı değiliz demesi, halkta orduya karşı bi-

rikmiş öfke ve kinin ne kadar derin olduğunun farkında olmasındandır. Sokakları, alanları dolduran yığınların "hesap soracağız" haykırışları onu korkutuyor. "12 Eylül'ün hincını taşıyanlar var" demesi bu korkuyu açığa çıkarıyor.

Finans-kapital, yükselen devrimci durumu bastırmak için, üniformalı uşakları Evren'ler eliyle, 12 Eylül 1980'de faşizmi getirdi. Faşizm altında halkın gerçek evlatlarını cezaevlerine doldurdu, yüzbinlercesini işkencelerden geçirdi. Onbinlercesini sakat bıraktı. Yüzlercesini öldürdü. Ordu, polis işçi sınıfına, Kürt ulusuna azgınca saldırır, köyleri yağmalar, toplu kıyımlara girerken, Evren, "asmayalım da besleyelim mi" diyerek devrimcilerin idamına imza koydu. Aslında bunları Evren de unutmadı. Unutmak istiyor, ama unutamıyor. İşçi sınıfının emekçi halkın "hesap soracağız" sloganları unutturuyor.

Evren geçmişi unutacağımızı

sanıyorsa aldanyor. Halk unutmadı. 12 Eylül faşizminin Evren'ler eliyle getirdiği en küçük kötülüğü bile unutmadı. Yarasına tuz bastı, kinini içine gömdü, bileye bileye, büyüte büyüte bu günlere getirdi. Şimdi, mücadele alanlarında unutmadığını haykırıyor. "Affetmeyeceğiz" diyor.

Evren, Türk milletinde yücelik vardır, diyor. Bu gibi sözlerle kendini affettireceğini sanıyorsa, aldanyor. Evet halkımız, haksızlığa boyun eğmediği, sömürüye baş kaldırdığı, hesap sorduğu için, tüm diğer halklar gibi, yücedir. Bunun için de, "12 Eylül'ün hincını taşıyarak", sınıf savaşımını yükselttikçe, toprağa düşen her damla işçi, devrimci kanının hesabını soracaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Korhan Coşkun

Sınıf savaşı yükseldikçe burjuvazinin dili alçalıyor

Narin'in sözü aynen iade olunur

Geçenlerde TİSK'i ziyaret eden İnönü'nün, "işveren işçiye destek olsun" diye istemde(!) bulunduğu Halit Narin, kendisine "hediye" veren işçiler hakkında terbiyesizce konuşmuş. Türk Metal üyesi işçilerin, brüt 10 bin liralık "ek zammı" protesto için verdikleri paketi kabul etmek zorunda kalırken, "içinde ne olduğunu merak etmiyor musun" diyenlere, "olsa olsa bok vardır" demiş!

Narin'in protestocu işçilere karşı bu edepsiz, küstah tutumu, burjuvazinin kendini bilmezliğinden, çaresizliğindedir. Burjuvazinin ağzının böyle bozulması, üstlerine gelen milyonlarca işçinin korkusundan olup, burjuvazinin bunaldığı zamanların son derece normal belirtilerindedir.

Narin'lerin ağzından çıkanları kendilerine yutturacağımız günler fazla uzak değildir. Şimdilik, işçilere söylediği sözleri Narin'e aynen iade ediyoruz.

Paris Komünü 117 yaşında. Dünya işçi sınıfına kutlu olsun.

Komün parlamenter sosyalizm anlayışını çoktan eskitmişti

117 yıl önce Paris proletaryası burjuva devletini parçalamadan toplumu ilerletmenin olanaklı olmadığını gördü ve o yoldan ilerledi. Bugüne kadar, başka bir yol da işçi sınıfını başarıya ulaştırmadı.

Buna rağmen hâlâ parlamenter sosyalizmi savunmak burjuva erkini *bilinçli* olarak savunmaktır. Bunu savunan partiler işçi sınıfının partileri olamazlar. Bunlar işçi sınıfı içinden sökülüp atılmalıdırlar.

Onsekiz Mart 1871'de Paris proletaryası, Alman burjuvazisine yenik düşmüş Fransız burjuvazisine silahlarını teslim etmedi ve ayaklandı. Burjuva hükümet Versay'a kaçtı. Alman ordusu da Paris'in dışında durmak zorunda kaldı. Paris, Ulusal Muhafız birliklerinin, Komüncülerin eline geçti.

Komün burjuva devletini parçaladı

Dünya tarihindeki ilk proleter devrimi, "yaşasın komün" belgisi ile başlamıştı. Ulusal Muhafız birlikleri, iktidarı 26 Mart'ta seçilen Komün temsilcilerine teslim ettiler.

Genel oyla seçilen Komün, devletin en yüksek organını oluşturdu. Yaşama ve yürütme görevleri Komün'ün elinde toplanmıştı. Marks'ın sözleriyle, "Komün, parlamenter değil, çalışan bir organ" oldu. Bakanlıkların yerine

komisyonlar kuruldu.

Komün eski burjuva devlet aygıtını parçalamadan ilerletmeyeceğini gördü. Düzenli orduyu dağıttı, halktan oluşan Ulusal Muhafız'ı tek silahlı güç ilan etti. Bürokrasiyi ortadan kaldırmaya yönelik olarak, ucuz, basit ve çabuk devlet ilkesini uygulamaya koydu.

Bütün kamu görevlileri seçimle iş başına getirildi. Halka hesap vermek zorundaydılar ve halk onları geriye çağırabiliyordu. Ücretleri de ortalama işçi ücretlerinden yüksek değildi.

İşçilerin hakları genişletildi, çalışma koşulları iyileştirildi. Karşı devrimcilerin fabrikalarına el konuldu, buraların yönetimi işçi kolektiflerine verildi. İşsizler için iş bulma büroları kuruldu.

Komün kısa süre içinde bunları yapabildiyse, burjuva devletini parçalayıp yerine çok daha demokratik bir devleti kurmuş olmasındandır.

Komün burjuvazinin güçlenmesine fırsat verdiği, yeterince zor kullanmadığı için yenildi.

Marks, 12 Nisan 1871 tarihinde Kugelmann'a yazdığı mektupta bu konuda şöyle demişti:

"... Onların yenilgilerinde tek suçlanacak şey onların 'iyi tabiatı'dır. Onlar önce Vinoy'un, ardından Paris Ulusal Muhafız'ının gerici kanadının gerilemesinden sonra Versay'a yürümeliydiler. Moral kaygıları yüzünden bir fırsatı kaçırdılar. Sanki cüce şeytan Thiers, Paris'i silahsızlandırma girişimiyle iç savaş başlatmamış gibi, iç savaş başlatmak istemediler. İkinci yanlış: Merkez Komitesi iktidarı Komün'e çok erken teslim etti. Yine 'namusluluk' kaygıları çok olduğundan." (Marks-Engels, Seçme Yazışmalar, İng. basım, s.247)

Yeni hareket noktası: Komün tipi devlet

Marks, Kugelmann'a 17 Nisan 1871 tarihinde yazdığı mektupta Komün'ün katkısını şöyle anlatıyordu:

"Paris'deki savaşla, işçi sınıfının kapitalist sınıfa ve onun devlete karşı savaşını yeni bir evreye girdi. Kısa erimde sonuç ne olursa olsun, dünya çapında önem taşıyan yeni bir hareket noktası kazanılmıştır." (Marks-Engels, agy., s.248)

Komün'le dünya işçi sınıfının kazandığı, "yeni hareket noktası" şuydu: İşçi sınıfının, burjuva devletini zorla parçalaması ve yerine komün tipi işçi devletini kurması zorunluymuştu. Rusya pro-

letaryası Ekim Devrimi'yle, zor kullanarak, burjuvazinin devletini yıkarak kendi devletini kurdu. Ekim Devrimi'nden sonra yapılan her devrimde işçi sınıfı ve bağlaşıkları bu yolu izledi. Bu yolun dışında, başka hiçbir yol başarı getirmedi.

Bunlar sınıf savaşımının gerçekleridir. Ama bugün en başta SBKP olmak üzere tüm resmi "komünist" partiler, bu gerçeklere sırt çeviriyorlar, barışçıl, parlamenter sosyalizmi savunuyorlar.

Bu partiler, burjuvazinin işçi sınıfını ve emekçileri kandırmasına, erkini, yani diktatörlüğünü sürdürmesine "demokratik" kılıf olan parlamentoda, çoğunluk sağlayarak sosyalizme gidileceği hülyasını işçi sınıfı içinde yaymaya çalışıyorlar. Burjuvazi ile barış imzalayabilmek için sürekli, tek taraflı ödün veriyorlar. Burjuvazinin devletini yamamak için reformlar öneriyorlar.

117 yıl önce Paris proletaryası burjuva devletini parçalamadan toplumu ilerletmenin olanaklı olmadığını gördü ve o yoldan ilerledi. Bugüne kadar, başka bir yol da işçi sınıfını başarıya ulaştırmadı.

Buna rağmen hâlâ parlamenter sosyalizmi savunmak burjuva erkini *bilinçli* olarak savunmaktır. Bunu savunan partiler işçi sınıfının partileri olamazlar. Bunlar işçi sınıfı içinden sökülüp atılmalıdırlar.

Partimiz Komün'ün zengin deneylerini kullanarak Türkiye'de komün tipi devleti kuracaktır.

Ahmet Fırat

İşçi sınıfı savaşımı yükselttikçe sosyal demokrasinin bunalımı azıyor!

Sosyal demokrasinin makus talihi

Ortadaki bunalım, sosyal demokrasinin, küçük burjuva legal "sol"cuların bunalımıdır. İşçi sınıfından kaynaklanan gerçek sol, komünist partisi ise, serpilip boy atıyor, gürbüzleşiyor. İşçi sınıfının tek silahı olan illegal komünist partisi, savaşın içinde örgütleniyor. Halk hareketinin başına geçmeye hazırlanıyor.

İşçi sınıfı savaşımı yükselttikçe, sosyal demokrasinin de bunalımı azıyor. DSP'nin, SHP'nin birbiri ardısıra yaşadığı ve bir türlü yakasını kurtaramadığı sorunlar, bunun yansımasıdır. Son olarak, Bülent Ecevit, DSP genel başkanlığından istifa etti. Erdal İnönü ise, SHP genel başkanlığı ve milletvekilliğinden önce istifa etti, sonra istifasını geri aldı.

Sosyal demokrasinin başına gelenler, özellikle liberal basının epeyce ağlaşmasına yol açtı. Uğur Mumcu, bunalımı, "sol"un acemiliğine, beceriksizliğine, yetersizliğine bağladı. Sosyal demokrasinin durumunu "solun 'makus talihi'" olarak ele aldı. Ali Sirmen, "bugün için Türkiye'nin çıkmazı karşısında SHP'den başka gerçek bir seçenek olmadığını"(!) yazarken, Hasan Cemal, SHP'nin, onu iktidara götüreceği bir lokomotiften yoksun olduğunu vurguladı. Hemen hemen hepsi, sosyal demokrasinin bunalımını "lider-

lik", "kişilik" gibi öğelerle açıklamaya çabaladılar.

Oysa sosyal demokrasinin bunalımı, bizzat sınıf savaşımının kendisinden kaynaklanıyor. Bu bunalım, Türkiye burjuvazisinin emperyalistleşmemesiyle doğrudan bağlıdır.

Kimin "makus talihi"?

SHP genel başkanı bundan bir süre önce, Halit Narin'le görüşmesi sırasında, sosyal demokrasinin hedefi olarak şunları getirmişti:

"Kapitalizmin kendi koşulları içinde denetlenmesini sağlayarak, eşitsizlikleri, dengesizlikleri asgari düzeye indirerek, emekçileri koruyarak, güçlendirerek, sosyal barış içinde ilerletmek bizim düşündüğümüz yoldur."

Gerçekten, yalnızca Türkiye'de değil, bütün dünyada, burjuva

reformist liberal bir akım olan sosyal demokrasi, düzenin ve burjuva devletin geleceğini güvenceye alabilmek için, ona yama yapılımasını, çeşitli rötüşlerle sınıf çatışmasının "yumuşatılmasını", "sosyal barışı" sağlamaya çabalar.

Bu, batıda, emperyalistleşmenin getirdiği süper kârlara dayanarak sağlanmaya çalışıldı. Türkiye'de de, sosyal demokrasinin düşlerinin gerçekleşebilmesi, Türkiye'nin emperyalistleşmesine bağlıdır. Ama, finans-kapital, azgın faşist baskı ve terör döneminde bile, emperyalistleşmede dişe dokunur bir adım atmadı. Emperyalistleşmedi, tersine içerde sömürüyü daha da artırmak zorunda kaldı. Ülkede, sınıf savaşımı yükselmeye başladı.

Sınıf savaşımının yükselmesi, işçi sınıfının, yığınsal ve militan eylemlerle, grev ve gösterilerle siyaset sahnesindeki yerini doldurmaya başlaması, demokrasi savaşımının başına geçmesi, sosyal demokrasinin siyasal manevra alanını iyice daraltıyor.

Sosyal demokrasi, gerçekten zor durumdadır. Bir yandan, iktidardaki burjuva partisinin, Erdal İnönü'nün "vahşi" olarak nitelediği, azılı işçi düşmanı uygulamalarının yol açtığı yığınsal tepkiler, sosyal demokrasiyi,

muhalefet olma işlevini yerine getirmeye itekliyor. Ama öte yandan, devrimci dalgadan, işçi sınıfından, Kürt halkından duyduğu dehşetli korku, onu, demagojik de olsa herhangi bir muhalefet yapmamaya, burjuva devletin savunusunda iktidarın yanında durmaya götürüyor.

Sosyal demokrasi, demagojik de olsa muhalefet yapamıyor. Çünkü, bunu yaptığı an, yığınların öfkesinin, bir anda kendisini aşıp geçeceğinden korkuyor. Üstelik, kavganın, kendisinin koymaya çalıştığı legal-parlamenter çerçeveyi daha şimdiden aştığını görüyor. Yığın hareketinin yükselişiyle birlikte daha yakına gelen devrimci dalga, sosyal demokrasinin dizlerini titretiyor. Onu, iktidara akıl vermeye, "sağduyulu, aklıbaşında olun" gibilerden sözler etmeye yöneltiyor.

Neyi örtbas etmeye çalışıyorlar?

Durum böyleyken, liberal yazarlar, sosyal demokrasinin bunalımını "solun bunalımı" olarak tanıtmaya çalışıyorlar. Bir yandan da, "SHP'den başka seçenek olmadığını" ağızlarında geveleyip duruyorlar.

Bu yazarların sözünü ettikleri bunalım, sosyal demokrasinin,

küçük burjuva legalist "sol"cuların bunalımıdır. Bu bunalım, geleceğe sahip olmayanların, onları kemirici bunalımıdır.

Gerçek solda ufak bir bunalım vardır. Faşizm döneminde çok tırpan yemiş örgütler, uçsuz bucaksız devrimci potansiyeli kucaklayamamanın sıkıntısını çekiyorlar. Ama bu başka bir bunalımdır. Bu, hızla yükselen işçi hareketi temelinde, gürbüz, güçlü bir devrimci örgütlenmenin doğum sancılarıdır. Türkiye'nin önündeki tek seçenek olan devrimci örgütsel hazırlığın sancılarıdır.

Sosyal demokrasi çıkmaz bir sokakta bunalırsa, kendine kişilik, kararlılık vb. iksiri arayarsun, "başka seçenek yok" diye istediği kadar telkinde bulunursun, komünist partisi, bütün devrimci başkaldırıları destekleyerek, Kürt halkının ayrılma hakkını ikircimsiz savunarak, tüm ezilen ve sömürülen yığınların kesimsel çıkarlarını, demokrasi savaşımının sancağı altında toplayarak, sınıfın gönlünde tuttuğu yeri her geçen gün genişletiyor.

Birliğimiz, hünerimiz, geleceğimize olan komünist partisinde örgütlenelim. Partimizi daha da güçlendirelim.

Yusuf Başak

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl: 14, Sayı: 350, 23 Mart 1988

Tek büyük işçi sınıfı!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

İşçinin sesini daha da yükseltmek için, 350.sayımızda, işçi muhabirlere sesleniyoruz, İMG'lerde örgütlenin, bize daha çok haber-gözlem gönderin diyoruz.

İŞÇİ MUHABİRLER GÖREV BAŞINA

Bu Çek-Al'da, merkez organın örgütlenmedeki rolünü, İMG'lerin görevlerini açan ve gazetemizin eski sayılarından, parti belgelerinden derlediğimiz çeşitli yazılar ve çağrılar yayınlıyoruz. Bunların yanı sıra, okuyucularımıza, partimizin yayın kadrosunu nasıl seçtiğini ve eğittiğini yansıtmak için, gazetemizin editörü Yürükoğlu yoldaşımızla 1982'de yaptığımız bir söyleşiden de küçük bir bölüm koymadan edemedik.

Bu *İşçinin Sesi*'nin 350. sayısıdır. *İşçinin Sesi*, 1 Şubat 1974'te yayınlamaya başladı. Partinin 1977 Konferansında parti yayını olarak kabul edildi ve 24 Temmuz 1978 tarihli 95. sayısına kadar yayını aralıksız sürdürdü.

Atılım'ın ve partinin tüm merkezi yayınlarının güçlendirilmesi amacıyla, merkeze kadro göndermesi istendiği için, *İşçinin Sesi*, 95. sayısında, yayını durdurdu. Yayını durdururken de, "İşçinin bir *Sesi*'ni kapatıyoruz, işçinin gür sesi durmadan yükseliyor" dedi. Ancak, oportünizm, işçinin gür sesinin *Atılım*'da yükselmesini bin yanlış ve türlü hileyle engelledi.

Bu arada, Aralık 1978'de, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının ikinci genişletilmiş basımı yayımlandı. Oportünizm partide meydanı boş bulmuş, istediği gibi at oynatıyordu. Kitap, parti kararlarına ve disiplin anlayışına ters hiçbir yan taşımadığı halde, oportünizmin partiyi ve işçi sınıfını sürüklemek istediği yöne ters düştüğü için, düşmanca bir karalama kampanyasıyla karşılaştı.

Yalan, dedikodu, tüzük dışı ve haksız girişimler birbirini izledi. Bu süreç içinde, soru sorduk yanıtlamadılar, yazı gönderdik basmadılar. Bunlar yetmiyormuş gibi, 24 Mayıs 1979'da Veli Dursun yoldaşımız, tüzüğe taban tabana ters bir biçimde merkez komitesinden çıkarıldı. Artık susmanın, sorunları parti içi kanallardan çözmeye çalışmanın olanağı kalma-

ydı. 1 Haziran 1979'da çıkan 96. sayısıyla, *İşçinin Sesi* yeniden yayına başladı.

Bu koşullarda bile titizlikle gözettiğimiz disiplin gereği, kendi ellerimizle basmayı Eylül 1979'a kadar sürdürdüğümüz *Atılım*'ın, Temmuz 1979 tarihli sayısında, kitaba yalan yanlış saldıran bir yazı yayınlandı. 23 Temmuz 1979'da Bilen yoldaş TKP'nin *Sesi*'nden bize karşı bir konuşma yaptı. Artık *İşçinin Sesi*'ni, yalnızca çıkarmak değil, burjuvazi ve oportünizm ikilisine karşı yükseltmek de gerekiyordu.

30 Temmuz 1979'da çıkan 100. sayısıyla, *İşçinin Sesi*, parti içinde açık kavganın bayrağını dalgalandırmaya başladı. Açık kavga, safları netleştirdi, doğruyu ilerletti, yanlışları daha da açık etti, çok şey öğretti. 100. sayı, *İşçinin Sesi*'nin yaşamında çok önemli bir dönemeçti. Bu sayıyla, işçinin gür sesi, dönüp dolaşıp yine *İşçinin Sesi*'nde yükselmeye başlamıştır.

Bundan sonra, 1980'de toplanan I. Leninciler Konferansı, *İşçinin Sesi*'ni "gerçek merkez organ" olarak kabul etti. 7 Nisan 1980'de yayınlanan 126. sayısıyla *İşçinin Sesi*, bu kimliği taşımaya başladı. Daha sonra ise, kavganın gelişim süreci içinde, partimizin tek merkez organı oldu.

Atılım, yalnızca meşruluğunu çoktan yitirdiği ve oportünizm yolunda evrim geçirdiği için, fiilen değil, yayını durdurulduğundan beri, artık resmen de ölmüştür.

İşçinin Sesi ise, 100. sayısından bu yana, bu sayımız dahil, 250 sayı yayınlanmıştır. İki haftalık bir yayın organıdır, ama bu 250 sayı, ortalama olarak daha sık aralarla, 1,8 haftada bir çıkmıştır. Bu arada, gazetenin çoğu sayısı, küçük ve büyük, iki boyda yayınlanmıştır. Bu bugün de sürüyor.

İşçinin Sesi, açık kavgayı başlattıktan, faşist darbeye kadar geçen dönemde, Türkiye komünist hareketinin, hatta, tüm sol hareketin tarihinde, en çok mektup almış, en çok sayıda yazarı olmuş gazetedir. Haziran 1979 sonrasındaki bir yılda, gazeteye 1463 mektup gelmiş, gazetede 60 yoldaşın yazıları yayınlanmıştır.

Haziran 1979'dan Haziran 1983'e kadar, gazetemize yazı, mektup, şiir, fıkra vb. gönderen yoldaş, örgüt ya da İMG sayısı 791'dir.

Haziran 1983'den geçen sayımızın çıkışına kadar ise, gazetemize 1445 mektup ve 504 yazı gelmiştir. Gelen mektupların, 899'u yayınlanmamış, 546'sı yayınlanmıştır. Bu süre içinde, *İşçinin Sesi* çalışanlarının yazdıkları yazı sayısı 1277'dir. Bu sayı gazeteye gelen 504 yazının dışındadır.

İşçinin Sesi, her zaman cıvılcı cıvılcı çıkmış, burjuvaziye ve oportünizme karşı her koşulda döne döne çarpışmıştır. Devrimci durumda, "işçiler silahlanın, devrime hazırlanın" diye çağrılar yapmıştır. Faşizm geldiğinde silahını bırakmamış, geri çekilişin düzenli olmasını, yeniden saldırıya

hazırlanılmasını savunmuştur. Faşizmin karanlığında bile aydınlık bir odak oluşturmuş, kah taarruzlarda, kah örgüt seferberliğinde, kah anayasa kavgasında, kah demokrasi ve sosyalizm tartışmasında olmuştur. Faşizm çözüldükten, hele ki, grevler gösteriler gündeme geldikten sonra ise, *İşçinin Sesi*, doğru siyasal çizgisiyle, inançlı devrimci coşkusuyla grev boylarında, miting alanlarında, Sınıfın içinde, fabrikalarda, sendikalarda, semtlerde, yaklaşan yeni devrimci dalgayı kucaklamaya hazırlanmaktadır.

Kuşkusuz bütün bu enerjiyi *İşçinin Sesi*, işçinin sesi ve öncüsü olan partisinden almıştır, alıyor. Nitekim kendisi de, TKP'nin yalnızca propagandisti, ajitatörü değil, aynı zamanda örgütçüsü olmuştur, oluyor.

İşçinin sesini daha da yükseltmek için, 350. sayımızda, işçi muhabirlere sesleniyoruz, İMG'lerde örgütlenin, bize daha çok haber-gözlem gönderin diyoruz.

Bununla bağlı olarak, bu Çek-Al'da, merkez organın örgütlenmedeki rolünü, İMG'lerin görevlerini açan ve gazetemizin eski sayılarından, parti belgelerinden derlediğimiz çeşitli yazılar ve çağrılar yayınlıyoruz. Bunların yanı sıra, okuyucularımıza, partimizin yayın kadrosunu nasıl seçtiğini ve eğittiğini yansıtmak için, gazetemizin editörü Yürükoğlu yoldaşımızla 1982'de yaptığımız bir söyleşiden de küçük bir bölüm koymadan edemedik.

İMG'ler 1979'dan beri, İşçinin Sesi'nin örgütlenme gelenekleri arasında önemli bir yer tutmuştur.

İŞÇİ MUHABİR GURUPLARI ÜZERİNE

Partide kavga patlak verdikten sonra, İMG'ler, gazete temelinde örgütlenme zincirinin halkaları olarak, ilk başta, *İşçinin Sesi*'nin doğrudan girişimiyle oluştu.

İşçinin Sesi'nin 17 Aralık 1979 tarihli, 115-116 sayısında, "işçi muhabirler görev başına" başlıklı bir çağrı yayınlandı ve İMG'lerin görevleri sıralandı. Çağrıda aynen şöyle deniyordu:

İşçi muhabirler görev başına

İşçinin Sesi, fabrikalarda, işyerlerinde, sanayilerde, işçi semtlerinde dağıtılıyor, ilgiyle okunuyor. Azıtan gericiliğe karşı, işçi sınıfımızın sesini daha da yükseltebilmek için, *İşçinin Sesi*'nin fabrikalarla, işyerleriyle olan bu bağı güçlendirmek gereklidir.

Gazetemiz, yalnızca ülke çapında değil, her işyerinde, her mahallede, her somut günlük haksızlığa karşı da bir yumruk olmalıdır. Yerel, işyeri düzeyindeki deneylerden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ulaştırabilmelidir. Bunun için, *İşçinin Sesi*'yle bilinçli okuyucuları arasındaki bağ, işçi muhabir örgütlenmesi biçiminde, görev temelinde güçlendirilmelidir. Sanayilerden genç işçi yoldaşlar arasında, çeşitli yörelerde, bazı fabrika, otel ve gecekondular semtlerinde bu yönde ilk adımlar atıldı. Bu adımları güçlendirmeli ve yaygınlaştırmalıyız:

1. Fabrikalarda, işyerlerinde, işçi muhabir gurupları olarak örgütlenelim. Her guruba bir muhabir adı saptayıp, bu adı *İşçinin Sesi*'ne bildirelim.

2. *İşçinin Sesi* ve tüm yayınların satışından elde edilecek gelirle, bu işçi muhabir guruplarının güçlenmesi ve çevre fabrikalara, yörelere de yayılması doğrultusunda kullanılacak bir fon oluşturalım.

3. İşçi muhabir gurupları olarak, işyerinde, işkolunda, çevrede, hatta haber aldığımız kadariyle köyümüzdeki somut yaşam koşulları hakkında bilgi toplayalım. Bu bilgileri, kendi

gözlemlerimizi, işçi olaylarına ilişkin haberleri, yorumları, hiçbirine küçük ya da önemsiz demeden ve düzenli olarak *İşçinin Sesi*'ne gönderelim.

4. Gönderilen yazıların diline dikkat edelim. Bulanık, uzun, anlaşılmasız cümleler, ya da boş "devrimci" edebiyat, amaçladığımız yararı sağlamaz. Lenin'in şu sözlerini unutmayalım:

"Allah aşkına daha az keskin olun. Meseleleri daha soğukkanlı bir biçimde çözümlen. Doğruyu olabildiğince somut ve basit bir biçimde yineleyin. Bu ve yalnızca bu, kesin utkuyu güvence altına almanın yoludur." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.35, s.126)

5. İşçi muhabir gurupları olarak yoğun eğitim yapalım. Eğitim sırasında çıkan soruları, eleştirileri, önerileri *İşçinin Sesi*'ne bildirelim.

6. Çevremize işçi sınıfı ideolojisini yaymak için yoğun çalışalım. Ayrıca, fabrikalardaki tüm işçi arkadaşların ve çevre halkının duygularını dikkate alan, onları da katabilecek ve ilerletebilecek eylem önerileri düşünelim. Unutmayalım ki, halkımızın hoşnutsuzluğunu doğru dile getirebilecek devrimci eylemler, bölgeyi, hatta ülkeyi bir anda sarabilir.

Burjuvaziye ve oportünizme karşı işçi sınıfımızın sesini daha da yükseltelim.

İşçinin Sesi ve görevlerimiz

İşçinin Sesi'nin eski sayıları, İMG'lerden gelen yazılarla doludur. Başka bir deyişle, İMG'ler, örgütlenmede gerçekten önemli bir işlev görmüştür.

Gazete temelinde örgütlenme, bir yanı sıra *İşçinin Sesi*'nin pratiğinden çıkmıştır. Öteki yanı sıra ise, Marksizm-Leninizm, Bolşeviklerin deneyiminin ayrılmaz parçasıdır. Temel yapıtlardan, deneyimden öğrenilmiş, bilinçli olarak uygulanmıştır. Her iki nedenle de, partimizin temel bir anlayışını oluşturmuştur.

1980'de toplanan TKP Leninciler Konferansı, bu anlayışı ve bununla bağlı olarak, somut görevleri şöyle dile getirmiştir:

"Örgütsel birlik, ideolojik birlik temelinde oluşur. Gazete, ulaştığı yere ideolojik birliği götürür, bu temelde örgütlenmeyi pekiştirir. Gazetenin dağıtım ağı çevresinde örgütlenme, gazete temelinde eğitimden ayrı düşünülmemelidir.

"Dağıtım ve eğitim ağı, parti örgütlerinden başlayarak çevreye yayılmalıdır. Muhabir guruplarının da kendi çevrelerinde aynı ağı genişletmeleri sağlanmalıdır. En önemlisi, merkez organdan başlayan ve yığınların ta içine uzanan bu dolaşımdan, canlı bilgilerin, yazıların, haberlerin merkez organa ulaşımı daha iyi örgütlenmelidir.

"Örgüt demek, aynı anda, aynı biçimde hareket edebilmek demektir. Biz, merkez organımız çevresinde, yığınların arasından dolaşarak merkez organa yeniden bilgi akıtan güçlü bir ağ kurarsak, bu, güçlü bir örgüt demektir. Eylem sırasında yalnızca parti örgütünün değil, çevresindeki işçinin, emekçinin de birlikte hareket edebilmesi demektir."

Burada belirtilenlerin, yeni ve çok daha güçlü bir devrimci dalganın yaklaştığı bugünkü koşullarda, tümüyle geçerli olduğunu söylemek, herhalde yanlış olmaz.

İMG yapısı ve çalışma biçimi

Devrimci durum koşullarında büyük yarar sağlamış olan İMG örgütlenmesi, faşizm geldikten sonra, sakıncalı olacağı için, düzenli geri çekilişin bir parçası olarak, geri çekildi. Ancak partimiz, ne zaman ki ülke ortamında belli bir kıpırdanma gördü, hemen İMG çalışmasını yeniden gündeme getirdi.

TKP Eşgüdüm Komitesi Üst Büro'sunun 1 Kasım 1982 tarihli duyurusuyla örgüt seferberliği başlatıldı, İMG çalışmasının yeniden öne çıkarılacağı ve İMG çalışması deneyimini derleyen bir yazının yayınlanacağı

belirtildi. Gazetemizin 217-218. sayısında yayınlanan bu yazıda "İMG yapısı ve çalışma biçimi" özetle şöyle konmuştu:

- İMG'de çalışanların sayısı, olanaklar ölçüsünde az tutulmalıdır.

- İMG'ler düzenli ve sürekli toplanmalıdır.

- Toplantılar gizli yapılmalıdır.

- Toplantıların gündemi, İMG'nin ve İMG'deki sempatizanların yüklediği görevlerin denetimini ve diğer örgütsel sorunları da içerir.

- İMG içinde çalışanlar için bağlayıcı olan kararlar, İMG'de alınanlardır. Önemli olan partinin kararlarına onların da gönüllü katılmalarıdır.

- İMG'de çalışanlar partiye düzenli bağış yaparlar.

- İMG'de çalışanlar partiye düzenli enformasyon getirirler.

- İMG'deki sempatizanlar da, koşullar elverdiği oranda, partiyi ilgilendiren konularda haberdar edilirler.

- İMG'de çalışanlar, yığın çalışması, yeni ilişkiler çıkarma görevlerini üstlenirler.

- İMG'de parti eğitimine paralel, ama aynı olması gerekmeyen eğitim çalışması yapılır.

- İMG'ler, yayın dağıtımını ve merkez organa yazı-haber iletme görevini yerine getirmek için özenle çalışırlar.

Yazıda, özetle bunlar sıralanıyordu. Bir kez, İMG adından da belli olduğu gibi, sonuncu görev, İMG'nin en temel görevidir. İkincisi, aynı yazıda vurgulanan bir nokta daha vardı: Bu çalışma biçimi dört dörtlük bir modeldir ve İMG çalışmasının başlaması için bütün bu koşulların aranması doğru değildir. Üçüncüsü, bir de yazıda, bu modelin gericilik döneminin gereklerini dikkate aldığı belirtiliyordu.

Bunları akıldan tutarsak, yukarıda sıralananlar bugün için de yol göstericidir. Unutmayalım ki, bu çalışmayı başlatmak için, önceleri gurup olmak bile gerekmez, işçi muhabirlik yeterlidir.

İşçi muhabirlerden ne bekleniyor? Bu sorunun yanıtını verebilmek için, 297. sayımızda çıkmış bir yazıyı özetliyoruz.

İŞÇİ MUHABİR NE YAZAR, NASIL YAZAR

Gazete haber yazar. Yorumlar, değerlendirmeler yapar. Okuyucularıyla canlı bir ilişki kurmaya çalışarak, temsil ettiği görüşlerin sözcülüğünü yürütür. Her gazete bunları yapar ama, "gazete" diye sınıflarüstü bir şey yoktur. Çıkarları taban tabana zıt sınıfların varlığı, gazeteleri de kızıl bir seritle birbirinden ayırır: Burjuva gazeteler, işçi sınıfının gazeteleri.

İşçi sınıfının gazetesi olmak, işçinin sesi olmaktır. İşçi sınıfının görüşlerini, savaşımlarını, tek devrimci sınıf olma ve tüm haksızlıklara karşı durma özelliğini her sayfasıyla, her satırıyla yansıtmayan bir gazete, işçi sınıfının gazetesi olamaz.

İşçi gazetelerinin arasında en önemli yeri merkez organ tutar. Komünizm bayrağını kavgada yükseltmenin yolunu gösterir, kadrolara, yığınlara

rehber olur. Merkez organ, komünist kadroların, ileri işçilerin burjuva ideolojisine karşı yürüttükleri savaşta en büyük silahtır. Burjuva ideolojisiyle, burjuva yönetimiyle, burjuva siyasetiyle girilen dış dış kavgada olmazsa olmaz bir araçtır. Komünist partisinin programı, stratejisi, güncel siyasal değerlendirmeleri hep merkez organ da cisimleşir. Merkez organ işçi sınıfının en yüksek basın organıdır.

İşçinin sesi olmak, işçiden halktan ve işçiye, halka doğru yorumlanmış haber verme işlevini yerine getirmekle de yakından bağlıdır.

Muhabirler, haber toplayan, olanibiteni yazıya aktararak gazeteyle ileten kişidir. Bu açıdan muhabirsiz gazete olamaz desek yeridir.

İşçi muhabirler, işçiden, halktan, devrimden yana tavır alan muhabir-

lerdir. İşçi muhabirler burjuvazinin düşmanı, sosyalizmin dostudur. İşçi muhabirler, işçi sınıfının tarihsel rolünün bilincinde olan, yaşamın anlamını bu bilincin ışığında süzüp çıkaran işçiler, emekçiler, öğrenciler, aydınlardır. Bir bakıma, tüm yoldaşlar, tüm sempatizanlar, tüm okuyucu yığını işçi muhabirlerdir.

İşçi muhabir, işçi basınının tüm toplum içine uzanmış gözü, kulağıdır. İşçi muhabirin iş saatleri yoktur, çünkü gündelik yaşamın her anı onun için bir malzeme niteliği taşır. İşçi muhabir yalnızca yığınsal devrimci eylemden değil, oturduğu semtten, bindiği otobüsten, gittiği işten, pazar yerlerinden, okuduğu kitaplardan, seyrettiği filminden, açık oturumdan, katıldığı toplantıdan haber verir, bilgi iletir.

İşçi muhabir, bütün sınıflar arasında olup bitenleri, gündelik toplumsal-siyasal olayları haber eder. Bunu işçi muhabirin yapması yaşamsal önem taşır, çünkü işçi gazetesinin yazdığı haberlerin bu kanaldan akıyor olması, "eşyanın tabiatı", işçi basınının, işçi niteliğinin gereğidir. Burjuva basınının yansıtaacağı haberle, işçi muhabirlerinin iletildiği haber aynı olabilir mi? Olamaz.

İşçi muhabirlerinin, ya da sayısı yörenin, çalışılan alanın özelliğine göre değişebilen işçi muhabir guruplarının yapmaları gereken muhabirlik işi açısından, bazı noktaları vurgulamak gerekiyor.

İşçi muhabirin gazetede yazılanları çok dikkatli okuması, anlaması herşeyin başıdır. Merkez organ büyük bir dikkat ve özenle okunmalı, hatta

olabiliyorsa not tutularak çalışılmalıdır. Böyle titiz bir çalışma, işçi muhabirin, yaşama ve içinde yer aldığı sınıf kavgasına bakışını netleştirecek, kendi konumunu ve üstlendiği görevi kendi gözünde berraklaştıracaktır.

Neyi nasıl yazmalı? Türkiye'de olan-biten herşey, ya haberdır ya da haber yazabilmek için gerekli materyaldir. Lenin bunun içine yalnızca olayları değil duyguları da katıyor. Yaşamın her alanı ve her anı, gazetemiz *İşçinin Sesi* için haber ya da yararlı materyal oluşturacak konularla doludur. Yeterki 'bu önemli değil' diye bu konular bir yana bırakılmasın.

Örneğin Ege'de kooperatif kavgası, İstanbul'daki grev çadırı, Adana'daki mevsimlik işçi sömürsü, üniversitedeki forum, kahvede bir faşistin dövülmesi, köşebaşındaki gazetecide hangi gazetenin satıldığı, yolda, evde, insanların en çok hangi olayı konuştuğu, pahalılığa yöneltilen eleştiriler, enflasyon fıkraları, otobüslerde sıkışıklık, soğuk ve beklemeden bunalan insanların çaresizlik içinde birbirleriyle ettikleri kavgalar, televizyonda haberlerin sıralanması, "olayların" ve "icraatın" içinden programlarına ilişkin gözlemler ve değerlendirmeler, işyerindeki sendika, sigorta durumu, diğer çalışanların işyeri örgütlenmesi-

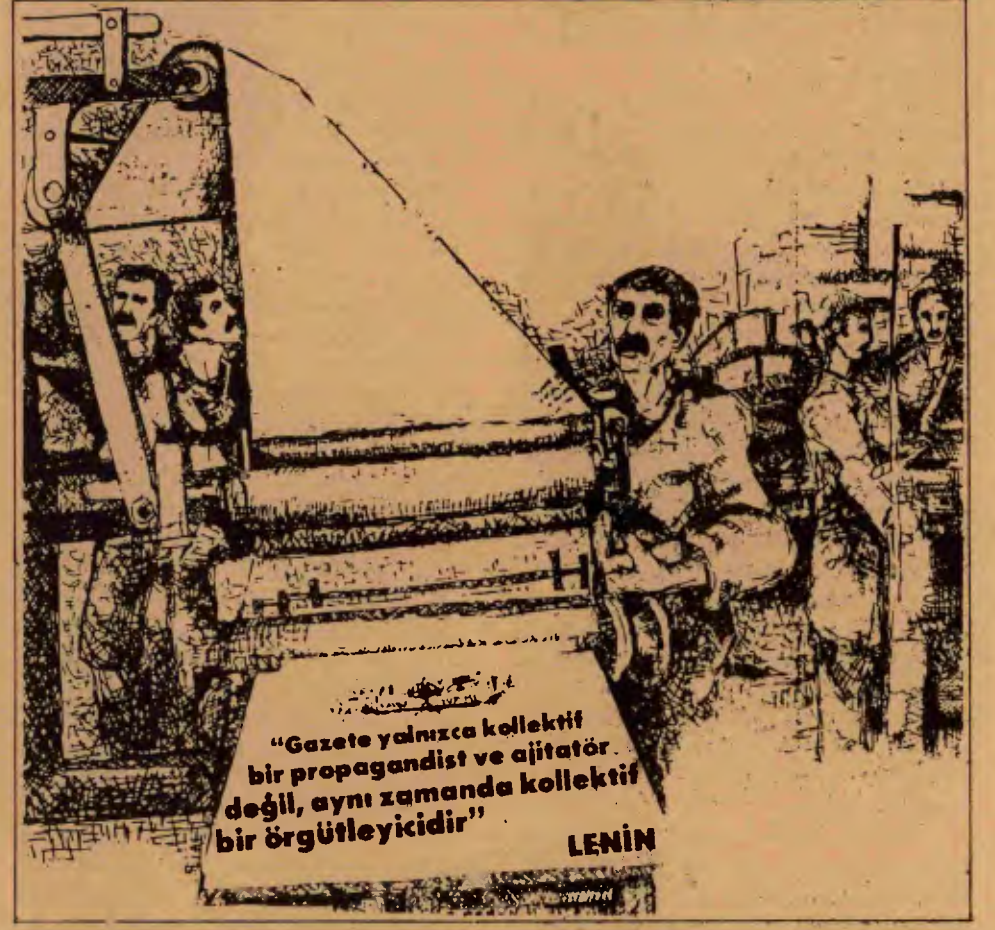
ne tavrı, toplumun çeşitli kesimlerinden insanların duygu, düşünce ve yaşantıları.

Sınıf kavgasının adım adım yükselişleri, sıçramaları, girdiği her yeni aşama, önünde beliren her dönemeç merkez organda yansıtılırken, bu canlı yaşanmış olaylarla birlikte, onlarla bağlanarak ve somutlanarak vurgulanmalıdır. Öte yandan aktarılan olaylar, kim, nerede, ne zaman gibi tüm sorulara net yanıt taşır biçimde ve olayla yorumu birbirinden ayırarak yazılmalıdır.

İşçi muhabir tüm toplum içinde merkez organın gözü, kulağı olmalı, dinlemeli, gözlemeli, yaşananı kaydetmeli ve gazeteye göndermelidir.

İşçi muhabirler,

Bunları okuduktan sonra "haydi hemen birşeyler yazayım" deyip kalemi elinize alın. Unutmayın ki en caydırıcı an beyaz kağıtla yüzyüze kaldığı ilk andır. Bu caydırıcılık karşısında olanca direngenlik, disiplin ve iradeyle başlamak ve devam etmek gerekir. Burada "yazacak şey bulamıyorum" cinsinden yükselebilecek son itirazlara karşı da kararlılığınızı sürdürün. Geçirilen günü gözden geçirin, kenarda kalan diyalogları, küçük gibi görünen ayrıntıları, gözlemleri, süslemeden, uzun girişler, "bağlamalar" yapma sıkıntısı duymadan, içinizden geldiği gibi, merkez

organla karşılıklı konuşuyormuşcasına yazın.

İşçi muhabirler, işçi muhabir gu-

rupları! Siz işçi basının tüm toplum içine uzanmış gözü, kulağısınız. Siz *İşçinin Sesi*'siniz.

Gazete temelinde örgütlenme, dünya işçi hareketinin deneyiminden süzölmüş ve artık bir ilke olmuştur.

GAZETE TEMELİNDE ÖRGÜTLENME

eşittir

YAYGIN BİR DAĞITIM AĞI ÖRME

artı

SAYISIZ HABERLE, MEKTUPLA BESLENME

Yoldaşlarımızdan, işçi arkadaşlarımızdan, daha çok haber, yazı, mektup bekliyoruz!

Lenin, mesleği sorulduğunda, "gazeteciyim" diyormuş. Lenin'in ne büyük bir siyasal lider, ne büyük bir örgütçü olduğunu da biliyoruz. Bu veriler bile, gazete temelinde siyasal örgütlenmenin canalcı önemini anlatıyor.

Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi RSDİP'in 1898'de yapılan kuruluş kongresinden hemen sonra yazdığı, "Acil görevimiz" başlıklı yazıda, Lenin şu öneriyi yapıyordu:

"Acil amacımız olarak, düzenli çıkacak ve tüm yerel guruplarla yakından bağlı olacak bir parti organı kurmayı koymalıyız... Böyle bir organ olmadan, yerel çalışma dar bir 'amatörlük' içinde kalacaktır. Partinin oluşmuş olması - eğer partinin belli bir gazetede temsili örgütlenmezse - büyük ölçüde boş söz olarak kalacaktır. Bir merkez organ tarafından birleştirilmeyen bir ekonomik savaşım bütün Rus proletaryasının sınıf savaşımı olamaz. Eğer bir bütün olarak parti tüm siyaset sorunlarına ilişkin görüş belirlemezse ve savaşımın çeşitli biçimlerine yön veremezse, siyasal bir savaşım

yürütmek olanaksızdır. Devrimci güçlerin örgütlenmesi ve disiplin altına alınması ve devrimci tekniğin geliştirilmesi, bütün bu sorunları bir merkez organda tartışmadan, işlerin yürütülmesi için belli biçimleri ve kuralları kolektif olarak belirlemeden, merkez organ yoluyla her parti üyesinin bütün partiye karşı sorumluluğunu yerleştirmeden olanaksızdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.218)

Görüldüğü gibi Lenin, merkez organa yalnızca büyük önem vermiyor, onu, partinin varoluşunun birincil koşulu olarak görüyor.

Lenin, merkez organı ana halka olarak görmenin, yerel çalışmayı, eylemleri vb. zayıflatmayacağını söylüyor, "parti bütünü'nün bir organı yoluyla bunların birleştirilmesi olmazsa, devrimci savaşımın bu biçimleri *öneminin onda dokuzunu yitirir*, ortak parti deneyiminin yaratılmasına, parti geleneklerinin ve sürekliliğinin yaratılmasına yaramaz." (Lenin, *agy*, c.4, s.218-219)

Öte yandan, eğer, diyor Lenin,

"gazeteye her yerden düzenli yazı ve başka materyal gönderilmesini" ve gazetenin, işçiye özgü örgütlülük ve disiplinle dağıtımını garantilersek, merkez organın yurtdışında çıkması, gazete temelinde örgütlenmeyi engellemez. (Lenin, *agy*, c.4, s.223-224)

Nitekim, 1900 başında sürgünü tamamladıktan sonra, ilk iş olarak Lenin, gazete çıkarmak için harekete geçti. Yerel örgütleri dolaşıp onların gazete için desteğini aldı ve gazeteyi çıkaracak kadroyu oluşturdu. Lenin'in yurtdışına çıkmasıyla, *İskra*, 1900 yılının Aralık ayında yayınlanmaya başladı.

İskra'nın 4. sayısında Lenin, "Nereden başlamalı" başlıklı yazısında, gazete temelinde örgütlenme planı getirdi:

"İhtiyacımız olan kesinlikle siyasal bir gazetedir..."

"Ancak, gazetenin rolü, yalnızca fikirleri yaymakla, siyasal eğitimle ve siyasal bağlaşıklar kazanmakla sınırlı değildir. Bir gazete yalnızca kolektif bir propagan-

dist, kolektif bir ajitator değil, aynı zamanda kolektif bir örgütleyicidir. Son açıdan gazete, inşa edilmekte olan bir binanın çevresindeki iskeleye benzetilebilir. İskele yapının kenarlarını belirler ve yapıcılar arasındaki haberleşmeyi hızlandırır, onların işi dağıtımalarını ve örgütlü emekleriyle ulaştıkları ortak sonucu gözden geçirmelerini sağlar. Gazetenin yardımıyla ve onun aracılığıyla... sürekli bir örgütlenme doğal olarak biçimlenecektir. Salt teknik olarak gazeteyi çoğaltma ve düzenli dağıtım görevi... yerel temsilciler ağı gerektirecektir. Bu temsilciler ağı, tam da ihtiyacımız olan örgütlenme türünün iskeletini oluşturacaktır... Eğer ortak bir gazete üretmek üzere güçleri birleştirirsek, bu çalışma, yalnızca en hünerli propagandistleri değil, aynı zamanda en kapasiteli örgütçüleri... en yetenekli siyasal parti liderlerini yetiştirecek ve öne çıkaracaktır." (Lenin, *agy*, "Nereden başlamalı" c.5, s.21-24)

Lenin, aynı fikirleri *Ne Yapmalı*'da da açtı, açıkladı. Ama biz burada biraz da, gazetenin örgütleyici işlevini

görebilmesi için, parti üyelerine düşen, hem yazma, hem yazdırma görevlerine değinmek istiyoruz.

Iskra, Plehanof-Menşevik işbirliği sonucu, 52. sayısından başlayarak çizgi değiştirdikten sonra, Bolşevikler *Vperyod*'u çıkarmaya hazırlanırken, Lenin parti örgütüne çağrıda bulundu ve partililerin gazetesine karşı görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerini istedi:

"Şimdi tüm yoldaşları bize her türlü desteği vermeye çağırıyoruz... Bu, en başta Rusya'dan en etkin 'edebi' desteği, daha doğrusu 'edebi' katkısı gerektirir. 'Edebi' sözcüğünün hem altını çizdim, hem tırmak içine aldım ki, çok yaygın olan, bu çalışmalar açısından çok zararlı olan yanlış bir anlayışa karşı uyarayım.

"Yalnızca ve yalnızca yazarların (profesyonel yazar anlamında) bir yayına başarılı bir biçimde katkı yapabilecekleri anlayışı yanlıştır. Tersine, bir yayın ancak, her önde gelen ve sürekli katkı yapan 5 yazar için, yazar olmayan beşyüz ya da beş bin kişinin katkılarıyla diri ve canlı tutulabilir.

"Benim eski *Iskra*'da her zaman giderilmesi için uğraştığım (ve yeni *Iskra*'da korkunç boyutlara ulaşmış olan) bir eksiklik, gazete için Rusya'dan çok az şeyin yapılmış olmasıydı. Rusya'dan gelen herşeyi, neredeyse ayırmadan başardık. Gerçekten canlı bir organ, gelen yazıların ancak onda birini yayınlamalı, geri kalanını gazetecilere enformasyon ve yönlendirme kaynağı olarak kullanmalıdır. Gazetecilik anlamında değil, genel anlamda, bizimle yazışan, olabildiğince çok partili işçimiz olmalıdır.

"... Bu organı kendisinin olarak gören ve Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) parti üyesinin görevlerinin bilincinde olan herkes, legal olarak basılan gazetelere karşı şu burjuva düşünce alışkanlığından ve yaklaşımından kesin olarak vazgeçsin: Yazmak onların işi, okumak bizim işimiz.

"Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) gazete için tüm Sosyal-Demokratlar (komünistler-İ.S.) çalışmalıdır. Herkesten, özellikle işçilerden katkı istiyoruz. İşçilere, yazmaları için, kesinlikle herşey hakkında, günlük yaşamları, ilgileri, işleri hakkında yazabilecekleri ne varsa yazmaları için en geniş olanakları tanıyın. Böyle kaynak olmaksızın Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) bir organ on para etmeyeceği gibi, adına da layık olmaz.

"Ayrıca, gazetesine katkı niyetiyle değil, yani yayınlanmak üzere değil, fakat editörlerle yoldaşça ilişkiler kurmak, onlara bilgiler vermek amacıyla özel mektuplar gönderin. Bunlar yalnızca gerçekler ve olaylar hakkında değil, yaygın olan duygular, günlük 'ilginç olmayan', sıkıcı, hareketin tek düze yanı sıra da ilgili olmalıdır...(Bunlarda kesinlikle gizli olan birşey de yoktur. Ve böyle haftada bir veya iki şifresiz mektup yazmak en meşgul bir kişinin bile yapabileceği birşeydir.) Öyleyse, bize işçi okuma guruplarındaki tartışmalar, bu tartışmaların niteliği ve tartışılan konular ve işçilerin neler sordukları hakkında, propaganda ve ajitasyon çalışmasının durumu, halk arasında, ordu ve gençlik içindeki ilişkiler hakkında yazın.

"En önemlisi, işçilerin bizim Sosyal-Demokratlara (komünistlere-İ.S.) karşı duydukları herhangi bir hoşnutsuzluk hakkında, onları rahatsız eden şeyleri,

önerileri, eleştirileri vb. yazın. Şu sırada pratik örgütlenme çalışmalarına ilişkin konular özellikle önemlidir. Ve bir gazeteci gibi değil, basit, yoldaşça bir yazışma dışında, editörleri bu konularda bilgilendirmenin bir yolu yoktur.

"Kuşkusuz herkesin yazmaya yeteneği, ya da eğilimi yoktur. Ancak...'yapamam' demeyin, 'yapmak istemiyorum' deyin. İstedikten sonra her gurupta, herhangi küçük, hatta en küçük gurupta bile (Küçük guruplar çoğu kez özellikle ilginç oluyor. Çünkü gözle görülmesi de en önemli işleri onlar yapıyor.) yazabilen bir-iki yoldaş bulunabilir.

"Eski *Iskra*'nın deneyiminden yararlanarak, biz, burada daha başından büro işlerini geniş tabanlı tuttuk ve sizler de biliyor olmalısınız ki, herkes, sabır ve kararlılıkla işe koyulan kesinlikle herkes, fazla zorlanmadan mektuplarının tümünü ya da onda dokuzunun yerlerine ulaşmasını sağlayabilir. Bunları, çok düzenli mektuplaşan, çoğu kez editörlerle bir tanışıklığı olmayan, sayısız muhabirleri olan eski *Iskra*'nın 3 yıllık deneyimlerine dayanarak söylüyorum. Polis uzun süredir yurtdışı postasının tümüne el koymakta başarısız kalmıştır. (Çok ender olarak, yazarı çok dikkatsiz davranmışsa, bir mektuba el koyarlar.) Ve eski *Iskra* materyalinin büyük bir bölümü daima elimizde en olağan yoldan, adresimize gönderilen mektuplardan geçirdi.

"Mektuplaşmanın yalnızca komite ve sekreterlerin elinde toplanması pratiğine karşı özel bir uyarıda bulunmak gerekiyor. Böyle bir tekelden daha zararlı birşey olamaz. Eylemlerde ve kararlarda birlik nedenli önemliyse, enformasyon ve muhabirlik konusunda o denli yanlıştır. Çok

kez öyle oluyor ki, en ilginç mektuplar 'dışımızdakilerden' (komünistlerle ilişkisi olmayan insanlardan) geliyor. Çünkü onlar, eski deneyimli işçilerin alışkanlık nedeniyle gözden kaçırdıklarını, daha taze bir biçimde gözlüyorlar. Genç insanlara-geçmiş, parti işçilerine, 'merkezçilere' (ortacı değil genel merkezci anlamında-İ.S.), örgütçülere, yığınsal gösterilere ve hazırlıksız toplantılara katılan tabandaki militanlara bize yazmaları için her olanağı tanıyın.

"Ancak bu tür bir yazışma gazetesini, ortak çabamızla, Rusya işçi sınıfı hareketinin gerçek organı yapar. Bu mektubun her toplantıda, çalışma gurubunda, alt gurupta vb. olabildiğince yaygın okunmasını ve işçilerin bu çağrıyı nasıl karşıladıkları konusunda bilgi iletilmesini ciddi olarak rica ediyoruz.

"İşçiler için ayrı ('popüler') bir organ ve ayrıca genel-yönlendirici-entellektüel bir organ yayınlanması fikrine ise büyük kuşkuyla bakmaktayız. Biz Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) gazeteyi tüm hareketin organı olarak, işçilerin gazetesiyse Sosyal-Demokrat (komünist-İ.S.) gazeteyi kaynaşmış bir bütün olarak görmek isteriz. Bu da ancak işçi sınıfının en aktif desteğini alarak sağlanabilir." (Lenin, *agy*, c.7, s.523-528) (Okuma kolaylığı açısından, bazı yerlerde biz paragraf yaptık. İ.S.)

Biz de yazımızı, Lenin'in bu çağrısıyla bitiriyoruz. Yoldaşlarımızın ve sempatanlarımızın katkıları az değildir ve artıyor da, ama biz çok daha fazlasına ihtiyaç duyuyoruz. Mektuplarınızı, haberlerinizi bekliyoruz.

İşçinin Sesi yayın kadrosunu nasıl seçiyor, nasıl eğitiyor?

Gazetemizin 200. sayısında, Yürükoğlu yoldaşımızla yaptığımız söyleşide, yoldaşımız şöyle diyordu:

"Komünist yayıncılık kadro işidir... En başından beri öyle bir yayın kadrosu amaçlıyoruz ki, entellektüelizm hastalığına tutulmamış olacak ve tutulmayacak, proleter tutumlu, çok yoğun, ağır bir çalışmayı sonuna dek götürebilecek, burnu büyük olmayan ve burnu büyüyecek, çağdaş bilginin en son ulaştığı noktaları içermiş, gelişmeleri sürekli izleyen, kalıpsız kafalı ve cesur düşünceli ama Marksizmin temellerine, Marksizmin devrimci ruhuna tüm varlığıyla kendisini adanmış. Birbirini insan olarak, arkadaş olarak, yoldaş olarak seven, birbirine karşı sadakat ve vefa duygularını hor

görmeyen, duygudan ve insanlıktan utanmayan bir yayın kadrosu yaratabilmek.

"...Bugün dönüp arkamıza baktığımızda şunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliyoruz ki, Türkiye devrimci hareketine teorik çalışmasıyla, yazısıyla, çizgisiyle, resmiyle, dizgisiyle, mizanpajıyla, baskısıyla gerçekten değerli komünistler verdik... Başından beri, en başından beri, yıldız adlardan kaçındık, korktuk, ürktük... İstedik ki, kendisine ayrıcalık tanımayan, özgül yerler istemeyen, örgüt içinde bir vida olabilen, örgüt yaşamı içinde yer alabilen bir yayın kadromuz olsun."

İşçinin Sesi kadrosu, bu anlayışla seçilmekte, eğitilmekte ve bu ölçütler yönünde gelişebilmek için bilinçli çaba sarfetmektedir.

Yurtdışındaki okuyucularımıza sesleniyoruz

İşçinin Sesi, Leninizmin bayrağını dalgalandıran ideolojik-siyasal silahımızdır. *İşçinin Sesi*'nin aynı zamanda üstün bir örgütleyici işlevi vardır. Devrime gönül vermiş militanları çevresinde topluyor ve onları komünist bilinçle, Leninci ideolojiyle donatıyor.

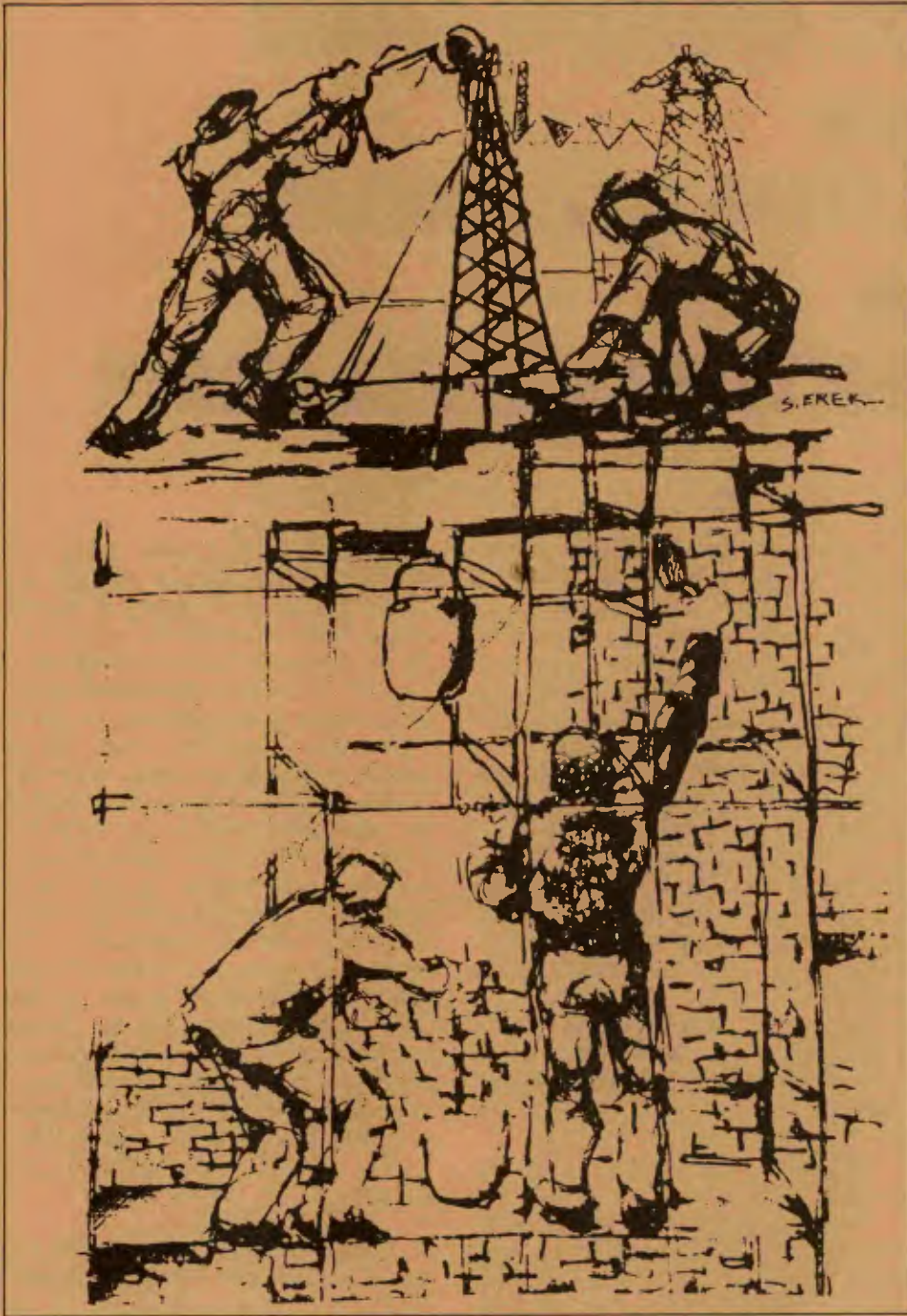
Türkiye'ye gönderilen her *İşçinin Sesi* elden ele dolaşıyor, onlarca militan tarafından okunuyor. Gönderilen her yayın karşılığında daha büyük istek doğuyor. Bu istekleri daha iyi karşılayabilmek, parasal sorunla bağlıdır.

İşçinin Sesi'nin tüm yurtdışındaki okuyucularına tarihsel bir sorumluluk düşüyor. *İşçinin Sesi*'nin parasal yükünü bugüne dek büyük ağırlığıyla İngiltere'deki yoldaşlar üstlendiler. Yalnız komünistlerin gösterebileceği

özveriyle, *İşçinin Sesi*'nin daha iyi çıkması, daha geniş dağılması için çalışıyorlar. *İşçinin Sesi* yayınlarının, Türkiye devrim hareketindeki yerini bilerek, bilinçle, onurla, başarıyla tarihsel sorumluluğu yerine getiriyorlar.

Ne var ki, yerine getirilmesi gereken görevler sürekli artıyor. *İşçinin Sesi*, hep gerekliliklerden hareket etti. İlk başta kısıtlı olan olanakların dar çemberine hiçbir zaman takılıp kalmadı. Yine kalma-yacaktır.

Avrupa'dan gelen parasal katkılar çoğaldı. Şimdi daha da çoğalması için özellikle Avrupa'daki okuyucularımıza sesleniyoruz. Az demeyelim, elimize ne geçerse gönderelim. *İşçinin Sesi*'ne katkı Türkiye devrimine katkıdır.

İşçiler, zorunlu tasarruf yasasını işlemez hale getirin.

Zorunlu tasarruf yasasına hayır!

Emperyalistleşemeyen burjuvazinin, yaşadığı bunalımı hafifletmek için yüklediği tek alan, işçi sınıfı, emekçi halk oluyor. "Zorunlu tasarruf" da bu çabanın bir örneğidir. Ama yağma yok! İşçiler, emekçiler buna izin vermeyecekler.

Aylardır sözü edilen zorunlu tasarruf yasası, 9 Mart 1988 tarihinde, muhalefet partilerinin karşı çıkmasına(!) rağmen, ANAP oylarıyla mecliste kabul edildi.

Zorunlu tasarruf yasası tüm ücretlilerin, sivil-asker memurların, sözleşmeli işçilerin yanı sıra esnaf, sanatkar ve diğer bağımsız çalışanları da kapsamına alıyor.

Çalışanların gelirlerinden her ay yüzde 2, işverenlerden yüzde 3 kesinti öngören yasaya göre, bakanlar kurulu, bu oranların yüzde 4'e ve yüzde 6'ya yükseltilmesine karar verebilecek. İşverenlerin Ziraat Bankasında açtıkları "tasarruf teşvik hesabı"nda toplanan paralar, devlet tarafından, gayri menkul yatırımlar hariç, "gelir getirici" yatırımlarda kullanılacak.

Yasa, tasarruf sahibinin emek-

lilik veya ölümü halinde, biriken tasarruf kesintileri bütününe, faiziyle birlikte mirasçılara ödenmesini öngörüyor.

Nisan ayı içinde yürürlüğe girecek olan yasa, genel hatlarıyla bunları içeriyor.

Sosyal demokrasi, karşı değildir

Başta Türk-İş olmak üzere hemen hemen tüm sendikalar, zorunlu tasarrufa karşıdır. Sendikalar, zorunlu tasarrufun, yasallaştırılmaya çalışılan hırsızlık olduğunu belirterek karşı tutum alıyorlar.

SHP, Türk-İş'in tutumunu görünce, işçilere yaranabilmek için, konu mecliste görüşülürken, "muhalefet" etti. Ama, özünde, işçi ve emekçilere "zorunlu" tasarruf yaptırılmasına karşı değildi. Bunu,

yasayı tümden reddetmeyerek, yalnızca kesinti oranının düşürülmesi yönünde öneri sunarak kanıtladı.

SHP, zorunlu tasarrufun bu enflasyon, zamlar ve ücret düşüklüğü karşısında mümkün olamayacağını, tersine halkta öfke, düzen açısından da "tehlike" yaratacağını dile getirdi. Soruna, her zamanki gibi, işçi sınıfından gelecek tepkinin korkusuyla yaklaştı. Patlama olasılığına karşı hükümeti uyanık olmaya çağırıyordu.

Özal, SHP'nin "eleştiri"lerine yanıt olarak, yasanın, "çalışanların ücretlerinden bugünkü şartlar içinde bir kesintiye hedef almadığını", çünkü, geçici bir maddeyle, işverenlerin yüzde 2 "ilave zam" yapmalarının öngörüldüğünü söyledi. Özal, geçici maddeye sığınarak, "netice itibarıyla, çalışanın cebinden fiilen birşey çıkmamış olacak" dedi. Bu, kağıt üstünde de, pratikte de kuyruklu yalandır.

Zorunlu tasarruf kimin cebinden çıkacak

Zorunlu tasarruf, işçi sınıfını, emekçileri bir kez daha soymaya

yöneliktir. İşverenlerin cebinden tek kuruş çıkmayacaktır. Bakın, zorunlu tasarrufa "karşı" çıkan(!) TİSK'in açıklamasında ne deniyor:

"Sanayici bunun (yüzde 3 kesintinin - I.S.) maliyetini ürettiği malın fiyatına bindirir. Bunun yükünü de tüketici vatandaşa çeker. Ayrıca zorunlu tasarruf uygulamasıyla kaçak işçi çalıştırmak özendirilmektedir."

Burada, işverenlerden yapılacak "kesinti"lerin kimin cebinden nasıl çıkarılacağı açıkça belli oluyor.

Kaldı ki, TİSK'in söyledikleri, zorunlu tasarruf olsa da olmasa da, işverenlerin sürekli uyguladıkları bir yoldur. Sigortasız işçi zaten çalıştırıyorlar. Her toplu sözleşmeden sonra üretilen malın fiyatını yükseltiyorlar. Zorunlu tasarrufun işverene ayırdığı yüzde 3'lük kesintiye de işçinin hanesine eklemekte gecikmeyecekler.

O zaman TİSK zorunlu tasarrufun nesine karşı çıkıyor?

TİSK'in derdi ne?

TİSK'in karşı çıkışının nedenini,

kesintilerden oluşacak sermaye havuzunu kimin denetleyeceğinde aramak gerekiyor.

Zorunlu tasarruf kesintilerinin miktarı, ayda 32,5 milyar lira tutacak. Toplu, taze paraya acıkmış ve sıkışmış olan sermayedarlar için, ayda 32,5 milyar küçümenecek bir miktar değildir. İşte, özel kesim, bu paranın devlet tarafından kullanılmasına karşı çıkıyor. Bunu kendisi kullanmak istiyor. TİSK'in karşı çıkışında yansıyan, özel-devlet kapışmasıdır.

Zorunlu tasarrufa ne TİSK, ne de işçi dostu görünen sosyal demokrasi karşıdır. Tek karşı çıkan işçi sınıfının kendisidir.

Türkiye işçi sınıfı, sınıf düşmanı burjuvaziye, değil ayda 32,5 milyar haraç vermek, kuruş vermeyecektir. Zorunlu tasarruf, tüm sabit gelirli, serbest meslek sahiplerini, esnafı içine almaktadır. İşçi sınıfı, savaşı bu kesimleri etrafına alarak yürütecek, burjuvazinin diğer tüm yasalarını parçaladığı gibi zorunlu tasarruf yasasını da işlemez hale getirecektir.

Mehmet Erenler

Burjuvazi, satılacak KİT'lerde kıdem tazminatı borçlarının, parayla değil, hisse senediyle ödenmesini istiyor

Hisse senedi değil kıdem tazminatı parası istiyoruz!

İşçinin onlarca yıldır biriktirdiği parasına, "hisse senedi" adı verilen kağıtlar karşılığında el koyarak onu sermaye havuzuna atmak, yaşam koşulları iyice kötüleşen işçinin düşük fiyatla elden çıkartmak isteyeceği "hisse"lere konmak, bu arada da, işçilere işletmelerin "sahibi"(!) oldukları propagandasını yaparak bilinç bulandırmak... Burjuvazi, KİT'lerin özelleştirilmesi sırasında, bir de bunları planlıyor.

(PHA-İstanbul) İşverenlerin "hükümetlerinden" istekleri hiç bitmiyor. Her toplantı, patronların yeni "dert"lerini sunma vesilesi oluyor. Eğer toplantılarla kendilerine sıra gelmeyecek olursa, bu kez rapor yolu deniyor.

İstenecekler hep "küçük" şeyler... 12 Ocak'ta *Hürriyet* gazetesinde bir haber yayınlanmıştı. Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, hükümete sunduğu raporda özelleştirme konusunda ilginç(!) önerilerde bulunuyordu.

Öneriler özetle şunlardı: "Kamu işletmeleri, ekonomik değeri esas alınarak satılmalıdır.

"Mülkiyetin tabana yayılması ve sermaye piyasasının gelişebilmesi için çok sayıda vatandaşın, hisse sahibi olabilmemesini sağlayacak önlemler alınmalıdır.

"Özelleştirmenin blok satışlarının çok büyük bir kitleye yayılmış bir şekilde yapılmasına çalışılmalıdır.

"Özelleştirilen şirketlerin

devletle ilişkilerinin ne olacağı önceden açıklığa kavuşturulmalıdır.

"Özelleştirme ile ortaya çıkması muhtemel istihdam sorununun nasıl çözüleceği başlangıçta saptanmalı, uygulamaya dönük bir programa bağlanmalıdır."

KİT'lerin yıllardır, burjuvaziye bol keseden iş dağıttığı, işlikler olarak görev yaptığı biliniyor. Bu nedenle eleman sayısına uygun üretim düzeyi olamıyor. Ancak, son yıllarda emekli olan işçilerin yerleri yenileri ile doldurulmuyor.

Burjuvazi, 1983-1984'te "memur" statüsüne geçirdiği işçileri, şimdi "sözleşmeli" yaparak işçi tasfiyesinin yolunu daha da açmaya çalışıyor. Bu yollardan, KİT'lerde "fazla işçi" sorununu çözmeye çabalyor.

Bütün bunlara rağmen, özel işverenler, KİT'lerin özel sektöre devri yapılırken, yine de kıdem tazminatlarıyla hiçbir sorunları olsun istemiyorlar. Bunu da, hükümete sundukları raporda,

Hisse senedi sizin olsun, biz haklarımızı istiyoruz.

satır aralarına sıkışmış, en önemli istekleriyle ortaya koyuyorlar:

"KİT'lerde çalışanların, kıdem tazminatlarına mahsuben elverişli koşullarda borçlandırılarak, hisse senedi sahibi olmaları sağlanmalıdır. Hisse senetlerinin gelir garantisi ve belli ellerde toplanmasını önleyici önlemler alınması yararlı olacaktır."

Görüldüğü gibi özel sektörün parababaları, birçok şeyin yanı sıra, KİT'leri kıdem tazminatı yükü olmadan kapatmanın yollarını şimdiden arıyorlar.

Kıdem tazminatları, işçilerin 20, 25 yıl birikmiş ücret farklarıdır. Bunlar kırpıla kırpıla hiçbir

işlevi kalmayan miktarlara inmiştir. Ama bu haliyle bile nakit olarak işçilerin eline geçen bir paradır. Odalar Birliği'nin önerisi bunu da ortadan kaldırmaktır. KİT'lerden emekli olacak işçiyeye para yerine "hisse senedi" vb. diye birtakım kağıtlar verilecektir. Sonra da "senin hisselerinin kâr sağlamadı" diyerek, paranın üzerine "yatmak", ya da, asıl önemlisi, karnı aç, ailesi *nakit para* ihtiyacı içinde kıvranan işçinin ucuza elden çıkartacağı senetlerin üstüne konmak, özel sektörün yeni planıdır.

Kıscacası, işçinin onlarca yıldır biriktirdiği parasına, "hisse sene-

di" adı verilen kağıtlar karşılığında el koyarak onu sermaye havuzuna atmak, yaşam koşulları iyice kötüleşen işçinin düşük fiyatla elden çıkartmak isteyeceği "hisse"lere konmak, bu arada da, işçilere işletmelerin "sahibi"(!) oldukları propagandasını yaparak bilinç bulandırmak... Burjuvazi, KİT'lerin özelleştirilmesi sırasında, bir de bunları planlıyor.

İşçiler, senet değil *para* istiyorlar. Kıdem tazminatı haklarını korumayı, sözleşmeli statüye geçmemeyi, üstelik işlerinde kalmayı istiyorlar.

Hisse senedi sizin olsun. Biz haklarımızı istiyoruz.

Yürükoğlu yoldaşımızın bu yazısı, gazetemizin 24 Ocak 1981 tarihli 147-148. sayısında Çek-Al olarak yayınlanmıştı. 350. sayımızda, bu güzel yazıyı yeniden yayınlıyoruz. Başlık aynıdır.

İŞÇİNİN SESİ ve ANTI-SOVYETİZM

Eylül 1980'de yayınlanan *Sosyalizm Üstün Gelecektir* adlı broşüre tepki her zaman olduğu gibi gecikerek geldi. *Atılım*'in Aralık 1980 tarihli sayısında, "Mızrak Çuvala Sığmayınca..." adlı yazı bu görevi yerine getirdi. Yazıda, "Avrupa komünizmi ideologu"na, "anti-komünizm uzmanı"na, "Troçkist 4. Enternasyonal gurupçuklarından biri"ne, "Pakistan'da üstlenmiş bir CIA ajanı"na benzetiliyoruz.

Bu kez, yoksul evinde yeni fakat şaşırtıcı olmayan bir konuk daha var, Britanya Komünist Partisi'nin oportünist bloğu için kongreye bir ay kala partisinden istifa (!) eden bir gurubun kurduğu *Yeni Komünist Partisi*'nin yayın organı *Yeni İşçi*. Bu gazetenin 9 Ocak tarihli sayısında yayınlanan "Teslim Siyaseti" adlı yazı da, bizi, "hiçbir ciddi kanıt olmadan TKP'ye (yönetimine diye anlayın - İ.S.) oportünist diye saldırmak"la, "dünya komünizminin teori ve pratiğine vahşice saldırmak"la, "komünist olmamak"la, "Polonya'da Solidarity'nin tutumunu desteklemek"le, "gerici fikirleri devrimci sözlerle öne sürmek"le, "Yuro-komünistlik"le, ya gizlenmiş bir Troçkist ya da gizlenmiş bir Stalinist olmakla suçluyor.

Yeni Komünist Partisi'ni Türkiye'li komünistin tanıması açısından biriki şey söylemeliyiz. Bu parti, kendi ülkesi için ekonomik savaşım dışında çok az şey söyleyebilen, bu söylediklerinin çoğunda da Britanya Komünist Partisi'nden daha sağa düşen bir partidir. Tüm enerjisini dünya komünist hareketi tarafından tanınmaya yönelten, bunun için hatta partilerini oportünistlikle eleştirdikleri için Kanada Komünist Partisi'nden haksız biçimde çıkarılan gurubun liderinin bunlara yazdığı kişisel mektubu bu partiye yollayabilmiş bir partidir. Yalnızca en son kurulduğu için çok "yeni" olan bu ilkesiz ortacı örgütün bize yönelttiği "eleştirinin nedeni, yukarıda belirttiğimiz özelliklerde saklıdır. *Atılım*'ın yazdığı yazıyı broşürümüzün İngilizcesine dayandırması da ilginç bir rastlantı olsa gerek!

Bu iki yazının ilkel satışmalarını bir yana bırakalım. İkisinin de yöneldiği bir temel suçlama vardır: Anti-Sovyetizm. Bizim de üzerinde durmak istediğimiz konu budur.

Sorunun çerçevesi

Dünya komünistlerinin üzerinde anlaştığı ortak bir gerçek vardır. Anti-Sovyetizm, komünizme düşmanlık anlamına gelir. Dünya barışına, sömürsüz bir topluma, kişinin her yönüyle gelişmesine düşmanlık anlamına gelir.

Yalnız, anti-Sovyetizmi, nasıl anlayacağız? Bu sorunun kişiye, "durum"a göre değişmeyen bir

İşçinin Sesi'nin anti-Sovyetizm konusunda görüşü baştan beri aynıdır. Biz, hiçbir zaman anti-Sovyet olmadık ve şimdi de değiliz. Ancak ne gariptir ki, artık Sovyet yönetimi anti-Sovyetdir. Bu yazı, bu olguya ışık tutuyor.

yanıtı olması gerekir. Sovyet halkına mı düşmanlık, Sovyet düşmanlığıdır? SBKP'ye mi, Marksizm-Leninizme mi, Sovyet devriminin gerçekleşme biçimine mi? Sosyalizm kuruculuğunun teori ve pratiğine mi? Sovyetler Birliği'nin altmışıç yıllık tarihinin genel sonuçlarına mı, yoksa belirli dönemlerde işlenen hatalarına mı? Yoksa, daha önceki yıllardaki bazı doğruların hata diye geri çekilmesine mi? SBKP'nin son kongresince belirlenen çizgiye mi, yoksa bunun bazı yönlerine mi karşı çıkmak anti-Sovyetizmdir?

Anti-Sovyetizm nedir? Bu soruyu yanıtlamanın, dostla tutarsız bağlaşıp ya da düşman arasındaki çizgiyi çekebilmede belirleyici önemi vardır. Ayrıca, "Sovyet dostu" geçinen pekçok asalagin maskesini indirmede büyük önemi vardır.

Bu soruya doğru bir yanıt, ancak bir başka sorunun ardından verilebilir: Sovyetler Birliği kendi başına bir amaç mıdır, yoksa daha genel bir amaç için güçlü araç mıdır? Bir başka deyişle, bugün Sovyetler Birliği'nin dünyadaki yeri, rolü, görevi nedir?

Sovyetler Birliği'nin dünyadaki rolü

Lenin, 1918 yılında yazdığı bir makalede şöyle diyordu:

"... Dünya devriminin çıkarları, ... Sovyet iktidarının bu devrime yardım etmesini ama kendi gücüyle uygun yardım biçimini seçmesini gerektiriyor." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.27, s.72)

Ardından, 1921'de toplanan RKP(B)'nin 10. Tüm Rusya Konferansı'nda yaptığı konuşmada yukarıdaki fikri, "yardım"ın ana biçimini somutlayarak geliştirmişti:

"Biz şimdi uluslararası devrime ana etkimizi ekonomik siyasetimiz yoluyla yapıyoruz... Bu alanda savaşım artık evrensel olmuştur. Bu sorunu bir kez çözdük mü, uluslararası ölçekte kesin ve sonul olarak kazanmış olacağız." (Lenin, *agy*, c.32, s.437)

Yukarıdaki alıntılarda açıkça görüldüğü gibi, Lenin soruna "uluslararası ölçekte", dünya devriminin çıkarı açısından yaklaşmaktadır. *Sovyetler Birliği'nin dünyadaki başta gelen rolü ve görevi, uluslararası devrime yardımcı olmaktır*. Bunu yapabilmek için elindeki en güçlü aracı

ekonomik gelişmesidir, ekonomik siyasetidir.

Biz de, Lenin'in bu görüşünü günümüz koşullarına uzatarak, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de şöyle yazmıştık:*

"Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır" diyoruz. Bu değerlendirmeye, kapitalist sistemden kopmuş ayrı bir devrimci merkezin varlığını ve giderek güçlenişini, emperyalist zincirden kopan yeni halkalarla beslenişini yansıtıyor. Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci, bir başka deyişle, devrimci merkezin nitel ve nicel olarak güçleniş ve egemen oluş sürecidir. Somut olarak Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin de kapitalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Bu süreç sosyalist sistemin her alanda emperyalizmi geçmesiyle çağ değişecek, *socializm çağı* açılacaktır. Kuşkusuz bunun en kestirme yolu, büyük emperyalist ülkelerde devrimin gerçekleşmesidir. Ne var ki, bu şimdilik ufukta görünmüyor. Ve Sovyetler Birliği bu çağın ağır sorumluluğunu tüm güçlüklerle karşı onurla, üstün başarıyla taşıyor." (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. Basım, s.33)

Görüldüğü gibi, yukarıdaki alıntıda Sovyetler Birliği'nin bugün dünyadaki rolü dünya devriminin açısından ele alınmış, o temel hedef içinde değerlendirilmiştir.

"Dünya devrimci merkezi, proleter hareketinin dünyada en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir. Sosyalizmi, ardından komünizmi kurma savaşımı, dünya proleter hareketinin bugün ulaştığı en yüksek aşamadır. Sömürsüz-sömürsüz özgür bir dünya yaratma savaşımı, fabrikalarda, tarlalarda her gün tarihten gelen eşitsizliklerin üstüne çıkarak sosyalizmi üretme savaşımı" (R. Yürükoğlu, "Dünya Devrimci Merkezi ve Oportünistlerin Çaresizliği", *İşçinin Sesi*, sayı: 120-121) en yüksek sınıf hareketidir. "Dünya emperyalist burjuvazisine karşı savaşın en yükseğidir." (*agy*)

Dünya devrimci merkezinin, tekil ülkelerde ya da ülke topluluklarında birlikte oluşan devrimler yoluyla gerçekleşmekte olan dünya devrimine can alıcı bir etkisi vardır. Sovyetler Birliği'nin dünyada tuttuğu yer, SBKP'nin dünya komünist hareketinde en büyük otoriteye sahip bir parti oluşu temel olarak buradan kaynaklanmaktadır. Ülkenin, dünya devrimiyle olan özel bağından

gelmektedir.

Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu, doğru ya da yanlış siyaset izlemesiyle bağlı olmayan nesnel bir konudur. Bir benzetme yapacak olursak, kapitalist toplumda işçi sınıfının tarihsel rolü nasıl belirli bir anda izlediği siyasete bağlı olmayan bir gerçekse, bu da öyledir. Ya da, Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya gerici cephesinde oynadığı rol gibidir. Sovyetler Birliği, Lenin döneminde de, Stalin döneminde de, kısa süren Malenkof döneminde de, Hruşçof döneminde de dünya devrimci merkeziydi. Bugün de öyledir. Dünyadaki temel rolü ve görevi uluslararası devrime yardımcı olmaktır.

Anti-Sovyetizm nedir?

Önce, yukarıda söylediklerimizden mantıksal olarak ulaşılabilecek bir sonucu belirtelim. Sovyetler Birliği, dünya devrimci merkezi ise, onun uzun erimli gerçek çıkarları ile dünya devriminin çıkarları arasında nesnel hiçbir çelişki yoktur, olamaz. Sovyetler Birliği'nin çıkarları, dünya devriminin çıkarlarına bağımlı, onunla uyumlu çıkarlardır.

Şimdi tanım yapabiliriz: *Dünya devriminin çıkarlarına, dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarına ters görüşler, anti-Sovyet görüşlerdir.*

Öyleyse, şu ya da bu konudaki görüşleri, tutumları eleştirmek, sorgusuz anti-Sovyetizm olamaz. Olabilir de, olmayabilir de. Eleştiri doğru ise ve devrimin çıkarı açısından yapıyorsa, dünya devriminin ve Sovyetler Birliği'nin çıkarlarını yansıtıyor, Sovyet dostluğudur. Eleştiri yanlış ise, dünyanın kurtuluşuna ve Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarına ters düşüyordur, anti-Sovyetizm olabilir. Olabilir diyorum, çünkü burada da belli bir ayrım gözetmek gereklidir. Bu noktaya ilerde yine döneceğiz.

Genelin çıkarı önde gelir

Dünya devrimi ile Sovyetler Birliği'nin uzun erimli gerçek çıkarları arasında çelişki olamaz dedik. Yalnızca bu kadar da değil. Sovyetler Birliği ile hiç bir sosyalist ülkenin, hiçbir ülkenin işçi sınıfının, hiçbir komünist partisinin uzun erimli gerçek çıkarları arasında çelişki yoktur.

Öyleyse, sosyalist sistem partilerindeki farklı görüşleri, dünya komünist hareketi içindeki çok farklı görüşleri, dünya işçi sınıfının çok önemli bir parçası olan Avrupa komünist partilerinin tutumunu, SBKP'nin kendi içinde geçirdiği farklılaşmaları nasıl açıklayacağız? Tüm bu farklılıklar yukarıda söylediğimizi çürütmez mi?

Bu konuda, öteki unsurları dışarıda tutarak, öncelikle bakılması gereken yer, genel çıkarla özel çıkarın ilişkisidir. Toplum-sal-tarihsel gelişmenin çıkarları açısından özel çıkar genel çıkara bağımlıdır. Parça, bütünün çıkarına boyun eğmelidir. Örneğin, dünya komünist hareketinin çıkarı bir partinin çıkarından önce gelir, dünya devriminin çıkarı, Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarından önce gelir.

Önce, hiçbir komünist partisinin çıkarlarıyla, dünya devriminin çıkarları arasında çelişki yoktur dedik. Şimdi, parça bütünün çıkarına boyun eğmelidir diyoruz. İki paragraf yukarıda ortaya çıkan soruyu yanıtlayalım derken, bu kez ikinci bir çelişkiye mi düşüyoruz?

Bazı geneller, uzlaşmaz çelişkili özelliklerin birliğidir. Çünkü o genelin uzlaşmaz çelişkiler barındırması o gün için onun belirleyici özelliğidir. Örneğin, "dünya" diye bir geneli alırsak, bunun içinde sosyalist ülkeler, emperyalist ve kapitalist ülkeler birlikte yer alıyor. Böyle "genel"lerde, genel ile çeşitli özelliklerin uzun erimli gerçek çıkarları

arasında uzlaşmaz çelişki vardır. Ne var ki, dünya devrimi, dünya komünist hareketi, dünya işçi sınıfı, dünya sosyalist sistemi bu çeşit geneller değildir.

Böyle genellerin içinde yer alan özeller, genelin *belirleyici* özelliklerine, kendi *belirleyici* özellikleri olarak sahiptirler. Burada genelin gerçek çıkarı ile özelin uzun erimli gerçek çıkarları arasında bir çelişki yoktur. Bu saydığımız geneller içinde de, tüm ötekileri içinde toplayan genel dünya devriminin çıkarıdır.

İlk soruya dönersek, dünya komünist hareketi içindeki durumu nasıl açıklayacağız? SBKP'nin deneyleri, dünya komünist hareketinin, dünya komünist sosyalist sisteminin durumu, genelimiz olan dünya devriminin çıkarı ile özellerin çıkarı arasında çelişkilerin çıkabileceğini reddedilemez biçimde ortaya koyuyor. Yalnız bu çelişkiler, ilk saydığımız çeşitlenmiş çelişkiler *değildir*. Burada iki ayrı çeşit çelişki belirleyebiliriz:

1- Genelin çıkarı ile, özelin *kısa erimli geçici* çıkarı arasında doğan çelişkiler.

2- Ya da *özel değerlendirme hatası* sonunda doğan çelişkiler. (Bu ikinci çeşitte, özel değerlendirme hatasının altında nesnel bir taban yatabilir. Yatmadığında, insan hatalarına bağlı demektir, düzeltilmesi çok kolaydır. Öteki türlü, düzeltilmesi oldukça zordur ve uzun zaman alabilir. Nesnel taban da, oldukça değişik biçimlerde belirebilir. Örneğin, bazı partilerin adı komünist partisidir ama üye yapısı büyük çoğunlukla küçük burjuva köylüdür. Bazı partiler için ise, Lenin'in deyimiyile "emperyalist ulus"un bir sınıfı olan işçi sınıfı, burjuva ideolojisini benimsemiştir vb.) Böyle çelişkiler çıktığında, parçanın çıkarı bütünü çıkarına boyun eğmelidir. Şimdi örnekleyelim.

Sovyetler Birliği'nin, ekonomik ve toplumsal düzeni farklı ülkelerde ekonomik ilişkilerle girmesine, özel parçaları açısından bakarsak karşı çıkılabilir. Emperyalist ülkelerle giriştiği ilişkiler, tekellere büyük bir sürüm alanı açıyor, onların bunalımlarını derinleştirmeye yardımcı olmuştur denilebilir. Ya da, Türkiye gibi ülkelerle giriştiği ekonomik ilişkiler, bu ülkelerde gerçekten çok zor durumda olan burjuvaziyi bir anlamda rahatlatıyor denebilir. Bunların tümünde doğru bir yan vardır. Ama bakılacak yer orası değildir. Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist sistemi, *bugünkü* dünya koşullarında, kapitalist dünya pazarı ile yoğun ilişkilere girmeden yaşayamaz, teknolojisini gereken hızla geliştiremez, tarihsel geriliği istenen hızda kapatamaz. Sovyetler Birliği'nin dünya kapitalist ekonomisi içindeki ülkelerle ekonomik ilişkilerinde kalkış noktası, sosyalist devletin ekonomik çıkarları olmak zorundadır. Emperyalist ülkelerle ilişki kurulamaz, şu az gelişmiş ülkelerde bunalım var onlarla da kurulamaz, şu ülkelerde emekçi yığınlar ağır baskı var, onlar da olmaz! Bu mantığın sonucu, emperyalizmin altmışıç yıldır çabaladığı temel stratejik hedefi kendi elinde uygulamak olur. Dünya sosyalizmini kuşatmak, soyutlamak ve yoketmek... Burada kesimsel çıkar değil, genel çıkar belirleyicidir.

Bir başka örnek. Sovyetler Birliği, Hitler Almanyası ile saldırmazlık anlaşması imzaladı. Tüm siyasetini, faşist saldırıyı geciktirmeye yöneltti. Oyle ki,

Stalin, Hitler'e yaşgünü kutlamaları bile yolladı. Bu durumun, özellikle Almanya'da komünistleri çok güç durumda bıraktığı tarihsel bir gerçektir. Ama bu anlaşma ile sosyalist devlet, kazandığı yıllar içinde ekonomisini son hızla savaşa hazırlayabilirdi. Yine aynı süre içinde faşizmin gerçek yüzü tüm dünyada daha iyi anlaşıldı. Dolayısıyla, anlaşmanın kazandırdığı yılların faşizmin ezilmesine, tüm insanlığın genel çıkarına olan katkısı da tarihsel bir gerçektir. Genelin çıkarı özelden önce gelir. Bu örnek için söylenecek şey şu olabilir: Sovyet tutumu geneliyle çok doğrudur ama bunun içinde yaşgünü kutlaması gibi aşırı uygulamalar da olmuştur. Ancak, bunlar yapılırken bile, öte yanda faşizmin niteliği ve Hitler Almanyası'nın saldırıya hazırlandığı açıkça ortaya konmuştur.

Genel ile özel arasında çıkabilecek uyumsuzluğa bir de başka yönden bir örnek verelim. Sovyet basınında ve öteki sosyalist ülkelerin basınında 12 Eylül faşist cuntasının, "sağa da, sola da karşı ılımlı cunta" olarak değerlendirilmesi ve Sovyet yetkililerinin, cuntanın kara lideri General Evren'e "yeni görevinde başarı" mesajı yollamaları. Böyle bir tutum almamak, Sovyetler Birliği'ni Türkiye ile diplomatik ilişkilerini kesmek zorunda bırakmaz. Kaldı ki, bugüne dek başarı mesajı yollamamış ülkeler büyük bir çoğunluk tutmaktadır. Bazı emperyalist ülke hükümetleri bile, *kamuoyu baskısı* nedeniyle, her türlü demokratik işleyiş yerle bir ederek çıplak diktatörlük kuran bir ekibe açıktan başarı mesajı yollayamamışlardır. Her türlü diplomatik zorunluluğu dikkate aldıkları sonra bile, bu davranışı doğru bulamayız. Sonra, cuntanın yerli ve yabancı finans-kapitalin çıkarlarını yansıtan faşist niteliğinin gözlerden gizlenmesi, "sağa da, sola da karşı ılımlı" olarak tanıtılması, Sovyet halkına ve dünya işçi sınıfına yanlış bilinç verir.

Türkiye işçi ve devrimci hareketinin *ezici çoğunluğu* cuntayı faşist olarak nitelerken takınılan bu tutumun Türkiye devrim hareketinde yaratacağı zararlara değinmek bile istemiyorum. Cuntaya karşı enternasyonal bir direniş gelişmesini engellemesi, anti-Sovyetizm doludizgin azdırması yanında çok daha ağır sonuçları olacağı açıktır. Ama bu örnekte de kalkış noktamız genelin çıkarıdır ve sordığımız soru şudur: Bu tutumun, dünya devrim hareketine ve Sovyetler Birliği'ne kazandırdığı birşey var mıdır? Yoktur, faşist cunta karşısında alınan tutum genelin çıkarıyla uyumsuzdur. Ne Türkiye işçi ve komünistlerinin, ne Sovyetler Birliği'nin, ne dünya devriminin herhangi gerçek bir çıkarını yansıtmamaktadır.

Açık tartışma ile anti-Sovyetizm farklı şeylerdir

İ. Bilen oportünistleri, TKP'nin Leninci kesiminin görüşlerini yanıtlamadan, yanlışlığını kanıtlamadan, "anti-Sovyetizm" suçlaması ile saldırdıklarına göre, onlar açısından Sovyetler Birliği'ndeki herhangi bir eksiği ya da yanlış göstermek başlıbaşına anti-Sovyetizm olmaktadır. Böyle bir yaklaşım, açık tartışmayı, yoldaşça güveni kökünden kaldırır, yerine ikiyüzlülüğü, dalka-

vukluğu koyar. Böyle bir yaklaşım cinayettir.

Her sınıfın, kalın çizgileriyle gerçek ve temel sınıf çıkarlarını yansıtan bir sınıf siyaseti vardır. Ne var ki, bu kalın çizgi içinde farklı vurgular olabilir. Olabilir değil, olması kaçınılmazdır. Örneğin, baş emperyalist Amerika'daki son başkanlık seçimlerinde Carter ve Reagan ekipleri birbirlerinin gözlerini oydular. İkisi de emperyalist finans kapitalin sözcüleri değil mi? Oyle, ikisi de aynı çıkarın sözcüsüdür ama farklı tonda emperyalist programları vardır. Ne Carter Reagan'a karşı çıktı diye, ne Ragan Carter'a karşı çıktı diye "anti-emperyalist" olmazlar.

Doğal olarak işçi sınıfı içinde daha farklı bir durum vardır. İşçi sınıfı içinde, tekeller arasında var olan çelişkiler, uzlaşmaz çelişkiler ve bunların sonucunda beliren şiddetli boğuşma yoktur. Ama yine de, farklı yaşanımlar vardır, kaçınılmazdır, olmak zorundadır. Bunlar varsa, açık ve yoldaşça bir tartışma da olmak zorundadır.

İşte TKP'nin Leninci kesiminin dünya komünist hareketi içinde çeşitli konularda getirdiği görüşler bu çerçevede içindedir.

Bizim komünist kılığındaki bürokrat dalkavuklarımız, görüşlerimizin yanlışlığını-doğruluğunu bile tartışmadan "anti-Sovyetik" derken ne demek isterler? Biraz düşünelim. *İşçinin Sesi*, Stalin'in savunduğu "sosyal-faşist", "sınıfa karşı sınıf" tezlerini bugün eleştirse hiç ses ederler mi? *Etmeyizler*. Hruşçof zamanında yaşasaydık da Stalin'e "cani" deseydik? Yine *eleştirmeyizlerdi*. Bizim için, Türkiye komünistleri için acı fakat doğru bir kanıt verelim. Dünya ölçüsünde büyük bir ozan ama ne yazık ki komünistliği ozanlığından hayli geride gelen Nazım Hikmet, Stalin'in sağlığında "Stalin babaımız" derken, ölünce, "Lenin yeniden doğdu" demedi mi? Demek ki günün egemen sesiyle bir önceki yanlışları eleştirirsek bir sorun çıkmayacak, "Sovyet düşmanı" olmayacağız. Peki, Stalin zamanında yaşayıp Stalin'i eleştiren bir yiğit var mı TKP'deki oportünistlerimiz arasında?

Demek ki, İ. Bilen oportünistlerinin ağzında "anti-Sovyetizm", SBKP'nin o gün eleştirdiği yönleri eleştirmeyi içine almıyor. Ama ne gün yaşarsan yaşı, o günün tutumuyla anlaşmadığın yönler çıktığında "Sovyet düşmanı" sın. Bu tutum, Sovyet dostluğu adına yapılan ama sosyalizmi gözden düşürmek, iğrenç göstermek için didinen dünya burjuvazisinin eline en güçlü silahı veren bir ikiyüzlülüktür. Dalkavukluğun adını "Sovyet dostluğu" koymaktır.

"SBKP'nin görüşlerini eleştirmek düşmanlıktır" görüşü, ancak bir koşul altında geçerli olabilir. O gün söylenenin, yarın "yanlış" denmeyecek bir doğru olabileceğinin bir garantisi varsa. Böyle bir garantinin olabileceğini düşünmek bile metafiziktir. "Kişiyi tapmanın" öznesini biraz daha geniş tutmaktan başka bir anlama gelmez. İşçi hareketi tarihinde çok sayıda güçlü partiler, kısa erimli geçici çıkarlara dikkatini yoğunlaştırdığı için, özel hatalar nedeniyle çok kez yanlış yapılmıştır. SBKP'de yapılmıştır.

Lenin'in Nisan tezlerine, ayaklanma önerisine karşı çıkan Bolşevik kadrolar yanlış yapılmıştır... Leninci teorinin ve sosyalist toplum anlayışının bir çok yönünü donduran Stalin yanlış yapılmıştır.

Ne olursa olsun, Stalin döneminde parti kongresinin uzun süre toplanmayışı, kişiye tapmayı, açık tartışmanın ortadan kalkışını onaylamayız... Tarih kitaplarının yeniden yeniden yazılmasını, özellikle Hruşçof döneminde Stalin'in katkılarının, hatta varlığının tarihten silinmesini onaylamayız... Bugün Sovyetler Birliği'nde Stalin'in, hatta tüm yanlışlıklarına karşın, Troçki'nin, Buharin'in, Zinovyef'in vb. kitaplarının basılmayı, satılmayı, kütüphanelerde ancak özel izinle girilebilen yerlerde birkaç eski nüshanın var oluşu doğru değildir. Otuzbeş yıldır yetişen kuşaklar bu kişileri eğrisiyle-doğrusuyla kendi yazdıklarından okuyamıyorlar... Bundan 5-6 yıl öncesine dek Türkiye gibi finans-kapitalin ekonomiye çıktığı bir ülkeye önerilen, "asker, sivil, aydın yönetiminde kapitalist olmayan gelişme yolu" yanlış olmuştur... Türkiyeli komünistler olarak, kanıtları var dengdiği halde hiçbir kanıt göstermeden Hafızullah Amin'e ajan, faşist denmesini onaylamayız... Sosyalist toplumda sendikaların devletten bağımsız örgütlenmesi gereğine karşı çıkan görüşleri doğru değildir... Günümüz dünyasının somut güç dengesi içinde, "barışçı yoldan" devrim bir haldir.

TKP'nin 49 yıldır kongresinin yapılmamasını, Politik Büro kararıyla Merkez Komitesi üyelerinin ve partinin üçte birinin partiden ihraç edilmesini ve bu suçları işleyenlere karşı çıkılmamasını onaylamayız.

Demek ki dünyanın en güçlü, en deneyimli, en olanaklı partisi SBKP bile yanlış yapmıştır, yapabilir. Bu yanlışların yapıldığı dönemlerde bunların eleştirilmesi belki kısa erimli geçici bazı çıkarlarla çelişebilir ama dünya devriminin ve Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarını savunarak çelişebilir. Yanlışların pratik göstermeden önce en kısa sürede ortaya çıkabilmesinin tek yolu, açık, yoldaşça tartışmadır. İşte oportünistler bunu önlemeye çalışıyorlar. Parti içinde ve her yerde, her düzeyde. Biz, gerçekleri kendimize karşı gizlemeye çalışıyoruz? Burjuvazi bunların hepsini biliyor.

Bu noktada oportünistlerimizin şöyle dediklerini duyar gibi oluyoruz: "Sovyetlerin ve dünya devriminin çıkarlarını sen onlardan daha iyi mi bileceksin?" Ne var ki, sorun, bizim ya da başka komünistlerin yapabilecekleri eleştirilerin doğru olup olmaması değil, hangi parti olursa olsun her partinin yanlış yapıp yapmıyacağıdır. Yapılan eleştiriler yanlışsa, doğruları *kolayca* gösterilir. Yanlış yapan da ya şapkasını alır gider, ya kalır, özeleştirir yapar. Dünya komünist hareketinde, Sovyetler Birliği'nde, sonradan kabul edilen çok yanlış (yanlış yanlıştı diyerek, ya da doğruya yanlıştı diyerek) yapılmıştır. Oyle olduğu için, Sovyetler Birliği'ne ve SBKP'ye karşı her komünistin göstermesi gereken saygıyı koruyarak farklı görüşlerin belirtilmesinin, düşmanlık sayılmayacağı açıktır.

Bu söylediğimize karşı, "sen de kim oluyorsun"la ayağa kalkılmaz. Dünya komünist hareketi, eski Hindistan'ın kast sistemi değildir. Her komünist partisi, her komünist eşittir. SBKP eşitler arasında birincidir. Onun hepimizin gözünde sahip olduğu yüce yer, yanlışıyla, doğrusuyla ardında getirdiği şanlı tarihten ve insanlık

için bugün de yaptıklarından kaynaklanan moral bir konumdur. Bu konumun, her yeni tutumda yeniden kazanılması gerekir. Doğru tutum, "sen de kim oluyorsun" diyeceğine söyleneni yanıtlamak olur.

Sonra, "bir parti tutum belirtmeden, sen de belirtmezsin, bu partinin iç işlerine karışmak olur" da denemez. Proletarya enternasyonalizminde böyle bir koşul yoktur. Dünya işçi sınıfının genel savaşına zarar veren durumlarda sesini yükseltmek her komünistin görevidir.

Farklı görüşler, ucuz yaftalamaları, korku ticaretini bir yana bırakarak, yoldaşça tartışılmadıkça, yanlışlar tozlu köşelerde gizli kalır. Teorik ve pratik gelişmenin hızı çok düşer.

Böyle yazılarda fıkra anlatmak "pek ciddi" sayılmıyor ama biz o görüşte değiliz. Onun için anlatacağım. Ahmet adında bir adam pazardan 1 liraya tesbih almış. Eve giderken arkadaşı Mehmet tesbihi görmüş beğenmiş, "2 liraya sat" demiş. Ahmet satmış satmaya ama bir düşüncedir almış, "yahu 1 liraya pazardan alacağına 2 liraya benden aldı, bunun bir bildiği vardır, bu tesbihte bir hikmet var". Koşmuş Mehmet'e "arkadaş al 4 lira, ver tesbihi". Almış. Bu kez Mehmet'i düşünce sarmış, "2 liraya sattı, 4 liraya aldı, bu tesbihte bir hikmet var". Koşmuş Ahmet'e "al 10 lira, ver tesbihi". Daha sonra Ahmet, "ver tesbihi, al 30 lira". Mehmet, "al 80 lira, ver tesbihi". Böyle sürüp giderken Ahmet, "al 500 lira, ver tesbihi" demiş. Mehmet: "Veremem." "Neden?" "Senden ayrıldıktan sonra bu bir hikmet vardır dediğim tesbihi pazarda 1 liraya görünce kaldırıp attım." Ahmet: "Tuh, ne yaptın! Ne güzel bir ticaret kurmuş geçinip gidiyorduk!"

Evet, dünya komünist hareketini ilgilendiren çeşitli konularda komünist partilerinin bazılarında, başka bazı konularda başka bazı partilerden farklı düşünüyörüz. Buradan kalkarak *İşçinin Sesi*'ne anti-Sovyet, anti-komünist diyenler gerçek bir komünist olamaz!

Komünizm ülküsünü halkımızın gözünde küçük düşürmekten başka bir iş yapmayan Politik Büro'muzun sayın üyeleri! "Onlar bilirler" gevelemesiyle bizi susturmaya çalışmaktan, "anti-komünizm", "anti-Sovyetizm" umacılarıyla korkutmaya yeltenmekten vazgeçin de görüşlerimizi yanıtlayın. O kadar yazı yazdınız, küfür etmekten kendi görüşünüzü yazmayı unuttunuz herhalde. Ne *Atılım*, ne radyo daha Polonya olayları ve sendikaların yeri konusunda *Tercüman* gazetesiyle "polemik" yapma dışında ve Afganistan'da Amin'in ajanlığı konusunda kanıt olucu hiçbir şey söylemedi. Söylediklerimizin yanlışlığını kanıtlayın, *belki* o zaman bize "anti-Sovyet" demeye moral bir hakkınız olabilir.

İşçinin Sesi Sovyetler Birliği'ni tüm yaşayan sosyalizmi gücü yettiğince her türlü düşmana karşı yıllardır savunuyor, sonuna dek savunacaktır. Her zaman dünya devriminin çıkarlarını herkesin üzerinde tutmuştur bundan sonra da tutacaktır. Bunu kimseye yaranmak için değil, insanlığın komünizmle gerçek uygarlığa kavuşacağına inandığı için ve Türkiye'de devrimi yapacak kadroları, yığınları eğitmek, onları engel tanıtmaz alaylar durumuna getirmek için yapacaktır.

Cezaevlerindeki kazanımları içeride ve dışarıda militan kavgayla daha da ilerleteceğiz

Ülkeyi burjuvaziye zindan deacağız

Devrimci tutukluların, başta Diyarbakır cezaevi olmak üzere çeşitli cezaevlerinde yaptıkları militan eylemlerle kazandıkları zaferin yankıları hâlâ sürüyor.

Devrimcilerin kararlı eylemi, burjuvaziye geri adım attırdı. Daha ağustos ayında, cezaevi tüzüğüne yaptığı değişikliklerle, tektip elbiseyi zorunlu bir uygulama haline getiren burjuvazi, kararlı ve militan savaşıma karşısında tektip elbise uygulamasını kaldırmak zorunda kaldı. Aynı zamanda, kendi anayasa hükümlerini çiğneyerek, Kürt devrimcilerinin Kürtçe görüşme yapmasını kabul etti. Askeri cezaevlerindeki devrimcilerin sivil cezaevlerine geçirilmesini kabul etti. Bu konuda kanun hükmünde bir kararname çıkarttı. Bir de yasa tasarısı hazırladı.

Yığınsal ve militan eylemin yükselişi karşısında "cezaevlerinde reform" gibi sözler eden burjuvazi, bir yandan da uğradığı yenilginin acısını çıkarmaya kalkıştı. Eyleme öncülük eden tutukluları, en ağır uygulamaların olduğu, Urfa ve Gaziantep gibi sivil cezaevlerine nakletti.

Bu gelişme karşısında, Diyarbakır'da yeniden açlık grevi başlatıldı. Eyleme geçen tutuklu-

İşçi sınıfı, fabrikalarda kavgayı dev boyutlarda protesto eylemlerine büyütür, demokrasi savaşımının başında ilerlerken, cezaevlerinde ve cezaevi önlerinde de sınıf savaşımı yükseliyor.

lar, sivil cezaevlerinde hâlâ sürdürülmeye çalışılan tektip uygulamasını ve baskıları protesto ettiler.

Bu arada, Bayrampaşa cezaevindeki devrimcilerin şubat ayında, yaşam koşullarının düzeltilmesi istemiyle başlattıkları açlık grevi otuzsekiz gün sürdü. Devrimciler, sevk zincirinin kaldırılması, hakların artırılması istemlerini öne sürdüler.

En son gelişme ise, İzmir Buca Cezaevi'nde oldu. Baskı ve işkenceleri protesto eden devrimcilerin açlık grevi eylemi, lider kişilerin başka cezaevlerine sürgüne gönderilmek istenmesi üzerine bir başkaldırıya dönüştü. Gazeteler olayı, bir "ayaklanma" olarak verdiler. Meydana gelen olaylarda, gardiyanların gücü yetmeyince, bu kez jandarma birlikleri işin içine sokuldu. Çatışmalarda çok kişi yaralandı.

Buca'da olayları duyan devrimci yakınları, içerideki devrimcilere görüşme yasağı konulması

üzerine, cezaevi önünde oturma grevine girişiler. Görüşme olmadan eyleme son vermeyeceklerini duyurdular. Polis, aralarında çok sayıda yaşlı anababa bulunan 110 kişiyi topladı ve ardından da tutukladı. 74 kişi DGM'ye verildi.

Buca cezaevindeki olaylar, demokratik kamuoyunun şiddetli tepkisini topladı. Türk-İş'in İzmir'deki temsilciliği, militan kavgaya veren devrimcilerle dayanışmasını dile getirdi. Ege ve Dokuz Eylül üniversitelerinde öğrenim gören öğrenciler, güzel bir özveri örneği gösterdiler, mahkemece istenen kefalet paralarını toplayabilmek üzere kan bağıştı yaptılar. TAYAD ve İHD, dayanışmaya katıldılar. Eylemin sonunda Buca'da tektip elbise kaldırıldı.

Cezaevlerinde ve cezaevi önlerinde meydana gelen bu son eylem dalgası, sosyal demokrasinin uyuz liberal yüzünü bir kez daha sergiledi. SHP genel merkezi, Diyarbakır'daki eylem sırasında eylemle dayanışma içinde

olanların parti binalarından yararlanmasına karşı çıktı. Eylemle özdeşleştirilmemek için adeta çırpındı. Diyarbakır esnafı ise, bu tutumu protesto ederek, SHP'nin, bırakın demokratlığı, "demokrat" bile olmadığını çok iyi farkında olduğunu gösterdi.

Ote yandan, Buca'daki olaylar üzerine demec veren SHP İzmir il başkanı, "devlet, polis devleti gibi hareket etmemelidir" diyerek, akılsızca devletin aybını örtmeye kalkıştı. Ama, sosyal demokrasinin, burjuva devleti şirin gösterme çabası nafi bir çabadır. Burjuva devletin, işçi sınıfına, devrimcilere, emekçilere karşı burjuvazinin şiddetini temsil ettiği gerçeğini, sosyal demokrat incir yaprağı bile örtmemiyor.

Tek büyük işçi sınıfı, fabrikalarda kavgayı dev boyutlarda protesto eylemlerine büyütür, demokrasi savaşımının başında ilerlerken, cezaevlerinde ve cezaevi önlerinde de sınıf savaşımı yükseliyor. Devrimciler, devrimci aileleri, kazanımları kalıcılaştırmanın, burjuvaziyi cezalandırmanın tek ve kalıcı yolunun devrimde olduğunu görerek, savaşımı daha da yığınsallaştırıyor, militanlaştırıyorlar.

Haluk Morali

Cezaevindeki yoldaşlar, "güneşe", yani partiye bağlılıklarıyla, örnek devrimcilerdir.

Ben bir "güneş" adamıyım

Yürüyorum coşku ve inançla çığ gibi yükselen bu sese "güneş" benim içimde ben "güneşin" sevdalıyım, hasretim sana...

Yoldaşlarım,

Size bir açık görüş gününden bahsetmek istiyorum.

Açık görüş öncesi herkesi bir telaştır alır. Kimileri hediyelik eşya yapar, kimileri göndereceği eşyaları hazırlar, kimileri de o gün giyeceği elbiseleri hazırlar. Başlanır görüş günü ipe çekilmeye.

Görüş günü gelir, herkes banyosunu yapmış, traşını olmuş, elindeki en iyi elbisesini giyinmiş, anonsun yapıldığı yere geçmiş, "hazır kıta", yani görüşe hazır durumdadır. İsmi okunanlar telaş ve heyecanla görüş yerine koşturur. İsmi okunmayanlar, bir dahaki anonsa kadar, havalandırmada ya da bulduğu bir boşlukta hızlı hızlı voltalamaya başlar. Vücudu o daracık yerde gider gelir ama, aslında kendisi kimbilir nerelededir. O kısa anda bir dünya turu atılır. Umutlar, düşler kurulur. Ağızlarda hep dışarının, sevdiklerinin sohbeti vardır. Bitmez tükenmez özlem... Bitmez tükenmez sohbetler, deniz kadar engin moral ve ağız dolusu gülmeler...

Görüş bitince, herkesi tatlı bir hüzün kaplar. "Dışarının" yaşamı, bir demet çiçek gibi kuşatmıştır insanı. Ardından, yavaş yavaş mapushanenin olağan yaşamı egemen olmaya başlar. Bir ağırık kaplar insanı. Sanki bütün gün balyozla kaya kırmış gibi, etleri dökülür insanın. Ama dışarıdaki yaşamın ayrıntıları, güzel ve acı yanları, belki bir hafta belki ongun ağızlarından düşmez.

Sonra, herşey eski günlere döner. Günlük yaşam ve çalışma programları yaşamın ayrılmaz parçası olur, çabalar, hedefler sürer gider. Görüşlerin, aile ve dostlarından haber alma gibi bir yararı vardır. Görüşler, içerideki coşkuyu, direnci ve kini bileyen en etkili faktörlerden biridir.

Yoldaşlarım, size son şiirimden kısa bir bölümü yazarak mektubuma son veriyorum:

Ben bir "güneş" adamıyım neferiyim "güneşimin", yürek koydum, söz verdim, and içtim.

Yürüyorum coşku ve inançla çığ gibi yükselen bu sese, "güneş" benim içimde ben "güneşin", sevdalıyım, hasretim sana...

... Cezaevi

Her üye ve sempatizan, birey olarak da tek tek sorumluluk taşıyor

Ayran çanağını çalkalamak gerek!

Gazetemizin yazdığı gibi, burjuvazi için seçimlerin moral takviyesi çabuk bitti. Mecliste kapışmanın olmadığı gün yok. Basını en çok işgal eden konular hep meclisteki kavgalar oluyor. Vuralhan olayı kapışmaların su yüzüne çıkan bir örneği. Herkes elinin altında birbirini tehdit eden dosyalarla doluyor.

Onları böyle koşuşturan güç belli: İşçi sınıfı. Bunun için telaşları büyük. Ellerine törpüyü almışlar, ama törpülerinin dişleri aşınmış. Sürtüyorlar sürtüyorlar, ortaya ısı çıkıyor. Bu ısı ellerini yakıyor. Sağlam çeliği kör törpüyle ne kadar törpüleyebilirsen, onlar da sınıf savaşımı o kadar törpüleyebilecekler...

Geçenlerde, bir de dış borç ile ilgili açıklamalar ortalığı karıştırdı. Gerçekler kendilerini kor-

kutuyor. Yabancı sermayenin gelmesi isteniyor, gelen yetmiyor, ihracatın artırılması hedefleniyor, dünya konjonktürü engeller çıkartıyor. Bu kez, dış borçları ödemek için yeniden dış borç almak zorunda kalıyorlar. Aldıkça ülkede enflasyon körükleniyor. Bir yandan da işsizlik artıyor, daha nice sorunlar çıkıyor.

Dış borçlar, 1986'da, 1978-1986 dönemindekinden iki kat daha fazla artmış. 1987 yılındaki grevler de, gazetemizin belirttiği gibi, 1978'den daha fazla olmuş. Burjuvazi ve onun Cevdet Selvi gibi çömezleri telaşlanmasın da kim telaşlansın? Hani bir deyim vardır, "aşağı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık" diye. Burjuvazinin durumu aynen öyle. Almaşıklar her geçen gün hızla devriliyor, her adımları ayaklarına

dolanıyor. Bu kez devrimci dalga, çok derinden geliyor.

"Ayran çanağını çalkalamak gerek"

İşte, işçi sınıfının öncü gücü komünist partisinin rolünün arttığı bu ortamda, tek tek komünistlerin görevleri artıyor. Partimizin üye ve sempatizanlarının komünist bireyler olarak taşıdıkları sorumluluğu bana hatırlatan uzunca bir fıkrayı burada sizlerle aktarmak istiyorum. Fıkra şöyle:

Köyün zenginlerinden biri atıyla başka bir köye giderken, yolun kıyısında üç inek görür. İneklerden birinde bir gariplik sezer. Çünkü bu ineğin karnında diken vardır. Zengin köylü atından iner ortalığa seslenmeye başlar. İneklerin sahibi olan küçük üretici, elinde çapasıyla çıkar gelir.

Adam sorar: "Kardeşim, görmüyor musun ineğin altını dikenler sarmış." Küçük üretici, onları kendisinin bilinçli taktığını, çünkü o ineğin tembel bir inek olduğunu, bütün gün yattığını ve yeterince ot yemediğini, akşam da süt vermediğini söyler. "Şimdi ise yatamıyor, ot yemek zorunda kalıyor, akşam da bol miktarda süt veriyor" der. Bu olay zengin köylünün hoşuna gider, kendisini köyüne davet eder.

Günün birinde, küçük üretici, daveti yerine getirmek üzere köyünü yolunu tutar. Büyük bir ağırlamayla karşılanır. O arada köyün zengini, tembel olan kızını küçük üreticiyle evlendirmeye çalışır... Sonuçta küçük üretici evlenir, kızı kendi köyüne getirir...

Küçük üreticinin bir geleneği varmış. Her akşamüstü bahçesinden geldikten sonra, anasına,

... Cezaevi

İşkenceyi anlattı İzmir DGM'de görülmekte olan TKP İncin Sesi davası sanıklarından Ali Kibar, duruşma sırasında ayakbaşıını çıkararak sağ ayağındaki işkence izni yarıca gösterdi. Kibar, defalarca hastaneye çıkma isteğinde bulunduğunu, ancak bu isteğinin kabul edilmediğini belirterek yarıca. "Beni yarılamasın biliyorsunuz, ama bir insan olarak sağlığımın ilgililiyim diye almıyorsunuz" dedi. Ali Kibar, savcılığın hakkında 10 yıla kadar hapis cezası istediğini bildiğini de hatırlattı ve "Madem ki bu işi kamu adına yapıyor, işkence konusunda da soruşturma yapması gerekmez mi? İşkence de bir kamu suçu değil mi? Bu kişiler hakkında hiçbir işlem yapılmıyor mu?" diye sordu. Mahkeme sanığın iddialarını dilekçe ile belirtmesini istedi. (Fotoğraf: Necati Ağin)

Burjuvazi 8 Mart'ı kutlayıp duruyor

İn oradan 8 Mart bizim

Burjuvazi kadını eylemlerde gördükçe onun öfkesinden ölesiye korkmaktadır. Bu yüzden, kadının sınıf savaşımında militan yerini almasını önlemeye çalışmaktadır. 8 Mart'ta bu doğrultuda tek perdelik bir oyun sahnelendi. Yakın gelecekte işçi kadın, 8 Mart'larda burjuvaziyi sahneye hiç çıkartmayacak, "in oradan, 8 Mart bizim" diyerek onu alaşağı edecektir.

Dünya Kadınlar Günü'nü burjuvazi, kentlerde çeşitli "etkinlikler" düzenleyerek "kutladı".

8 Mart işçi-emekçi kadının günüdür. Bakıyoruz burjuvazi, paneller, yürüyüşler, kampanyalar, toplantılar düzenleyerek hem bu günü sahiplenerek yozlaştırmaya, hem de işçi-emekçi kadına yaranmaya çalışıyor.

8 Mart'ta kadınlı erkekli burjuvalar görüşlerini açıkladılar. Türk Kadınlar Birliği başkanı Aysel Aksoy, Ankara'da düzenlenen kutlama töreninde "ahlak" öğütleri vermeye kalkıştı. "Hayat pahalılığı vs. ahlak yozlaşmasına yol açabilir, aman bunlara kanmayın. Onurunuzu ve açıkcası namusunuzu koruyunuz" dedi.

İmren Aykut, "Türk kadını"nın "gerek medeni, gerekse sosyal haklarını yasal bazda eksiksiz olarak elde etmişliği ile", "şanlı" olduğunu söyledi. Semra Özal, Atatürk'e saygı yürüyüşüyle ve konuk olarak katıldığı kadınspor paneliyle ortalıkta boy gösterdi.

İnönü şöyle dedi:

"SHP dünyanın ileri sosyal demokrat partileri gibi kadın sorununa yaklaşımında ne denli duyarlı ve ileri (!) Biz bu duyarlılığımızı iktidara geldiğimizde kadın sorunları bakanlığı kuracağımızı şimdiden kamuoyuna açıklayarak tanıtıyoruz."

Liberal Cumhuriyet gazetesi işe 8 Mart Kadınlar Günü söyleşisine konuk olarak bayan Sabancı'yı seçmiş! Yanıtlar gerçekten gülünç. Söyleşiden bir iki bölüm başlığı şöyle: Sabancı romantizmi, para ve mutluluk, karda yürür (Sabancı) izini belli etmez!

Kimi çevreler de, Türk kadınının eksiksiz tüm haklarını almış olmasına rağmen, eğitimsizliği nedeniyle ikinci sınıf vatandaş konumunda kaldığını, sesinin solğunun duyulmadığını vb. yine-

lediler. Acaba bu eksiksiz haklar nerede? Sonra kadınlar bu denli sessiz soluksuz ise bu paneller, toplantılar, yürüyüşler neden yapılıyor, bu telaş korku neden? Neden 29 Şubat'ta DEMKAD kapatıldı? Semra Özal ile kadınspor konulu panelin yapıldığı yerde konuşmak isteyen emekçi kadın neden apar topar salondan çıkarılıyor?

Bu soruların yanıtlarını bulmak hiç de zor değil. İşçi-emekçi kadın militanca savaştığı için, bundan duydukları korkuyla, onun savaşımını yanlış yola akıtmak amacıyla burjuvazi böyle çalışıyor. Ama bunca çabalaması, 8 Mart'a sahip çıkmaya çalışması, kutlamalar yapması boşunadır.

Dün, kadın, burjuvazinin eksiksiz hak dediği, oy hakkı için savaşıyordu. Oy hakkının hiç de eksiksiz olmadığını artık görmektedir. Bu nedenle emekçi kadın artık sömürüye karşı sınıf savaşımında yerini militanca alıyor.

İşçi kadın, mitinglerde, direnişlerde, grevlerde ön saflarda çarpışıyor. Üretim sürecine artan katılımıyla, kadının kurtuluş yolunun, işçi sınıfıyla birlikte savaşımından, işçi sınıfının zaferinden geçtiğini her geçen gün daha iyi anlıyor. İşte burjuvazinin korku nedeni de burada yatıyor. Burjuvazi kadını eylemlerde gördükçe onun öfkesinden ölesiye korkmaktadır. Bu yüzden, kadının sınıf savaşımında militan yerini almasını önlemeye çalışmaktadır.

8 Mart'ta burjuvazi bu doğrultuda tek perdelik bir oyunu sahnelledi. Ama bu oyunla, kendini, kendi korkusunu sergilemenin ötesine geçemedi. Yakın gelecekte işçi kadın, 8 Mart'larda burjuvaziyi sahneye hiç çıkartmayacak, "in oradan, 8 Mart bizim" diyerek onu alaşağı edecektir.

Olca Türe

Sovyetler Birliği yönetimi emperyalizme verdiği bir sözü daha tutuyor ve

Afganistan'dan çekiliyor.

Afganistan teslim diliyor

İşçinin Sesi, resmi komünist hareketin Afganistan devrimi konusundaki yanlışlarını açıkça eleştirmiştir. Bugün Afganistan devriminin kaydığı nokta, resmi komünist hareketin oportünist çizgisinin nereye vardığının, emperyalizme düpedüz teslimiyetinin belgesidir.

Yürükoğlu yoldaşımız, 1980'de, Türkiye Komünist Partisi'nin 60. kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada, Afganistan konusunda resmi komünist hareketten ayrılık noktalarımızı şöyle dile getirmişti:

"Afganistan'da Hafızullah Amin'i biz CIA ajanı olarak değil, Afganistan devriminin gerçek lideri olarak tanıyoruz. Amin'in 'ajanlığı' üstüne kanıtlar inandırıcı değildir. Her ağzularını açtıklarında 'bismillahirrahmanirrahim'le konuşmaya başlayan bugünkü yöneticiler ise oportünizmin temsilcisidirler. Kızıl Ordu'nun Afganistan devrimini koruması proleter enternasyonalizminin gereğidir ama Amin'in ve partinin 97 liderinin başına gelenler tarihsel bir haksızlıktır. Afganistan olaylarından çıkaracağımız ciddi dersler vardır." (İşçinin Sesi, Sayı:140, 13 Ekim 1980, s.8)

Resmi komünist hareket ve Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP), tutmayan "ajan" suçlamasını geri çekti. Amin'e başka suçlamalar getirdiler. Getirmek zorundaydılar, çünkü Amin'i ve devrimden yana 97 komünisti neden kestiklerini bir bir türlü açıklamak zorundaydılar. Ama şunu bilsinler ki biz bu konuyu unutmamak, unutmaya-çalışmaz ve unutturmayacağız.

6 Ocak 1981 tarihli İşçinin Sesi'nin 145-146. sayısında, karşı devrimin güçlenmesinin kaynağı oportünizmdir, dedik. Amin döneminde, kararlı devrimci önlemleri yavaşlatarak, geciktirerek, oportünizmin, karşı devrimin güçlenmesine hem zaman tanıdığını, hem de yardımcı olduğunu söyledik.

SBKP yönetiminin isteğiyle, Kızıl Ordu'nun desteğiyle, devrimci kadrolar kesilince oportünistler başa geldi. Ülkede yürümekte olan devrimin nesnel mantığı oportünistlere belli adımlar attırdı. Ama burada dönüşüm yarıda bırakıldı. Oportünist yaklaşımlarla devrimin enerjisi söndürüldü.

Emine Engin yoldaşımız Ocak 1982'de *Afganistan Devrimi* kitabında şöyle yazmıştı:

"... Afganistan'da yaşamın dayattığı devrimci önlemlerin yolundan yürünmezse, olmakta ve olacak olan, tam da... Amin'e yüklenmeye çalışılan durumdur. Köyleri bombalamak... Sosyalizmi cinayet, kırm gibi göstermek ve tüm bu kötülüklerin ardında Sovyetler Birliği'ni görmek... Yani Kızıl Ordu'yu dış bir işgalci durumuna sokmak..." (Emine Engin, *Afganistan Devrimi*, s.75)

Bugün bunların sonuçlarını yaşıyoruz. Oportünist yönetim halkın çoğunluğunun kalbini kazanamamıştır, üstelik kendisi sosyal demokratlaşmıştır. Nüfusun en az dörtte biri, ya Pakistan'a, ya

Yağcı'lar Türkiye burjuvazisine teslim olurken, Afgan devrimi de emperyalizme teslim ediliyor. Ancak teslimiyetçilerin unuttukları bir nokta var: Teslim olan, kendileridir ve bu teslimiyet, dünya işçi sınıfının bilincini netleştirmektedir.

da İran'a kaçmıştır. Kızıl Ordu işgal ordusu durumuna düşmüştür. SBKP yönetimi ABD ile uzlaştı, şimdi Kızıl Ordu'yu çekmek için çaba harcıyor.

Kızıl Ordu'nun Afganistan'a girişi çelişkili bir olaydı, oradan çıkışı, bu çelişkinin kötü yönde çözümünü noktalayacak.

SBKP 26. Kongre Raporu'nda Kızıl Ordu'nun Afganistan'a girişi emperyalizmin saldırısı ve "sınır güvenliği" nedenleriyle açıklanmıştı. Olayın çelişkisi burada yatıyor. Birinci nedenle doğru enternasyonalist bir işlev görülürken, ikinci ve yanlış nedenle devrimci kadro kesilip, devrim gırtlaklanmaya başlandı. Bu durum böyle süremezdi. Nitekim artık "çözüm"e" yaklaşıyoruz.

Bugün emperyalizm karşı-devrimciler kanalıyla hâlâ saldırılmaktadır. İç savaş bütün şiddetle sürmektedir. Bu durumda, Sovyetler Birliği Birleşmiş Milletler'in aracılık ettiği Afganistan-Pakistan görüşmeleri sonuçlanınca, hatta şimdi onu da beklemeden, Kızıl Ordu'yu geri çekecek.

Gorbaçov Afganistan konusunda yaptığı bir açıklamada geçen ay şöyle dedi:

"Her silahlı çatışma, çatışmalar da dahil, ülkedeki halkın eziyet çekmesi ve kayıplar vermesi demektir. Söylemeye gerek yok ki tüm bölgedeki havayı zehirler ve komşularını terdirgin eder." (Pravda, 9 Şubat 1988)

Yani, Gorbaçov, artık Sovyetler'in ister sınırında olsun, ister başka yerde olsun, devrimler dahil tüm çatışmalara karşı olduğunu söylüyor. Bu anlayışla da

Afganistan'ı teslim ediyor.

Gorbaçov yaptığı uzlaşma ile sınıf savaşımını durmayacağını bilmiyor mu? Afganistan'da sınıf savaşımından vazgeçmek iktidarı karşı-devrimcilere teslim etmek anlamına gelmiyor mu? Üstelik kendi aralarında birlik olmayan karşı-devrimciler arasında iktidar için çatışma olmayacak mı? Afganistan'da kurulacak bir islam devleti, Sovyetler Birliği'nin güneyindeki "müslüman" cumhuriyetleri etkilemeyecek mi? Sovyetler Birliği'nin "sınır güvenliği" daha ciddi olarak tehlikeye girmeyecek mi? Gorbaçov'un kendi söyledikleriyle yaptığı çelişmiyor mu?

Yapılanların özünü gözden kaçırmazsak, çelişmediğini görürüz. Gorbaçov'un silahlı çatışmalara karşı oluşu, devrimlerden, haklı savaşlardan, devrimci merkez olmanın sorumluluklarından kaçmanın kılıfıdır. Bu konularda emperyalizme de söz vermiştir. Sözü tutmaya çalışıyor. Sovyetler Birliği uzun bir süredir Afganistan devrimini içerden gırtlaklıyordu. Son yıllarda, devrimin iktidardan indirdiği Davud'dan da gerici olan eski Afgan kralının geri çağırılması ve onu da içeren bir "ulusal anlaşma" yapılması bile söz konusu oldu. Bu çizginin doğal sonucu, daha "radikal" ve açık bir teslim törenine vardı.

Yağcı'lar Türkiye burjuvazisine teslim olurken, Afgan devrimi de emperyalizme teslim ediliyor. Ancak, teslimiyetçilerin unuttukları bir nokta var: Teslim olan, kendileridir ve bu teslimiyet, dünya işçi sınıfının bilincini netleştirmektedir.

Ahmet Fırat

Teslim olan teslimiyetçilerin kendileridir ve bu teslimiyet dünya işçi sınıfının bilincini netleştirmektedir.

İsveç'te yapılan bir kongrenin dersleri, tüm işçi örgütlerine ışık tutuyor

Komploculuk çıkmaz yoldur

Yusuf Aladağ

27-28 Şubat tarihlerinde İsveç-Türk İşçi Dernekleri Federasyonu'nun kongresi yapıldı. Bu kongreyi yakından izleme olanağını bulanlar, doğruyu ve yanlış bir kez daha gördüler. Kongreye katılanlarsa, doğruyu ve yanlış bir daha yaşadılar.

Kongre, 12 Eylül öncesi Türkiye'deki yığın örgütlerinin kongrelerini anımsatan bir kongre oldu. Bu nedenle kongreyi anlatmakta yarar görüyoruz.

Federasyon, İsveç'te yaşayan Türkiyelilerin oluşturduğu otuz yakın yerel dernek ve bunlara kayıtlı onbine yakın üyeden oluşuyor. Bu yapıyla federasyon, Avrupa'da Türkiyelilerin oluşturdukları örgütlerin içinde hemen hemen en büyüğü. Özellikle son yıllarda politik göçmenlerin de aktif katılımıyla, nitel olarak da güçlendi. Ne var ki, gerek demokratik bir tüzükten ve gerekse yeterli bir yönetimden yoksun olan federasyon, bağrında önemli sorunları da taşıyor. Bu olumsuzluklarına karşın, diğer Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli işçilerin örnek alabilecekleri bir örgüt.

Doğaldır ki böyle bir örgütün kongresi de hareketli olur. Doğal olmayan dışarıdan kimi güçlerin federasyonun önünü tıkayıcı, müdahaleci tutumlarıdır.

Daha kongreden aylarca önce bazı siyasi gurup ve kişiler, federasyonu ele geçirme hazırlıklarına giriştiler. İzledikleri yöntem tamamen ilkel ve komplocuydu. Amaç ve düşüncelerini derneklere ve kamuoyuna açıkça sunmak yerine, dernek yöneticileri ve kimi delegelerle gizli görüşmeler yaparak, üstelik de nabza göre şerbet vererek, makyavelist bir tutum içine girdiler.

Kongre öncesi ortaya iki genel başkan adayı çıkmış ve bunlar, guruplarını oluşturmayı kongre öncesi neredeyse tamamlamışlardı. Kongreye gelindiğinde bu iki guruba da bağlı olmayan, doğru yığın örgütü anlayışına sahip ve ana ilkelerde birbiriyle anlaşan bir gurup daha ortaya çıktı. Ama bunların yönetiminde olmak gibi bir sorunları yoktu. Tüm çabalarını federasyonun demokratik bir tüzüğe ve işçi sınıfına dönük bir programa sahip olması yönünde yoğunlaştırdılar. Bu tutumlarıyla kongrede etkin ve belirleyici bir güce ulaştılar.

İkisi de sosyal demokrat olan genel başkan adayları, gerek kongre öncesinde gerekse kongre süresinde, hem birbirleriyle uzlaşmaya, hem de birbirlerinden delege koparmaya çalıştılar. Hele ki, bunlardan, kongreye muhalefet olarak katıldığını söyleyen ve kimi sol unsurların da desteğini alan gurubun adayının, tüm delegelerin desteğiyle divan başkanlığına getirilmesi bu guruptakileri, seçimi kesin kazanacaklar gibi bir havaya sokmuştu. Başkan adaylarından Osman Özkanat'ın başını çektiği bu gurup, ne yapıp edip kongreyi biran önce bitirip, yönetimi almak istiyordu. Ne var ki, güçleri henüz daha belirginleşmemişti.

Devrimci-İşçi'nin, TKP-B'nin, Emegün Birliği'nin ve resmilerden

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın, dar çıkarıcı, küçük dükkancı gurupların bölücü yanlışlarından kaynaklanan zararları çekmeye daha fazla tahammülü yoktur. Bizler gecemizi gündüzümüze katarak, yılmadan, usanmadan ve hiçbir koşul ve durumda doğru devrimci tutumumuzdan bir milim sağa-sola kaymadan bu yanlışları aşabiliriz. Sınıfımızın bağrına yapışan bu zararlıları, sınıfımızın bağrından söküp atabiliriz.

ayrılan Ahmet Erol'un başını çektiği gurubun da desteklediği muhalefet, gündemden tüzük değişikliğini öngören maddenin çıkarılmasını önerdi. Tartışmalardan sonra bu öneri de kabul edildi. Bununla muhalefet, gücünü kongreyi almaya hepten yeterli gördü. Ama bu muhalefet gurubundakiler birşeyi göremediler. İyi niyetli demokrat devrimci delegelerin onların tüm kötü niyetlerini kavradıklarını ve onlara karşı tavır aldıklarını göremediler.

Tüzük olayı yıllardan beri tartışılıyor. Geçen kongrede tüzüğün değiştirilmesi kararı alınıyor ve yeni seçilecek yönetim kuruluna yeni tüzük taslağı hazırlama görevini veriliyor. Dernek yönetim kurulu tüzük taslağını hazırlıyor. Birim dernek temsilcileriyle tartışıyor. Ek önerileri olanlardan önerilerini alıyor ve hepsini kongreye sunuyor. Doğru düzgün bir tüzüğü olmayan federasyonun bu kongreye yeni bir

yok. Genel başkanın, genel sekreterin ve genel saymanın görev ve sorumlulukları belirgin bir biçimde yok. Milyonlarca kronluk bir bütçesi olan örgütün tüzüğünde para nasıl harcanır yok. Tüm bunların ötesinde, gelenek olarak genel başkan örgütün tek sorumlusu, her istediğini yapabiliyor. Bağlayıcı hiçbir şey yok. Kaldı ki, komünistler, yığın örgütlerinde, tüm çalışmaların kolektif yürütümünden yanadır. Demokratik yürütümünden yanadır.

Tartışmalı geçen birinci gündem, seçimlerin yapılacağı ikinci güne gelindiğinde, önce, tek dereceli seçilen genel başkan adayları oylandı ve açık bir farkla eski genel başkan Haydar Akan tekrar seçildi. Tüm hesaplarını kongreyi kazanma üzerine yapan muhalefet, kongreyi kaybedeceğini anlayınca yönetim kurulu seçimlerine çarşaf listeye gidilmesini önerdi. Hoş, çarşaf listeyi önerenler, seçimlerden çok önce kimlerin yönetime gireceğini ve

BİLDİRİ

9 Kürt yurtseverine özgürlük!

18 Aralık 1984'ten bu yana 9 PKK yandaşı, yasal hiçbir neden gösterilmeden, yalnızca yabancılarla uygulanan "Terörist Yasası"na göre buldukları belediye sınırları dışına çıkma yasağıyla karşılaşmış ve sürekli polis gözetimi altına alınmışlardır. Haksız uygulama ve baskılar bunlarla da sınırlı kalmıyor. Ne zaman İsveç'te bir siyasi cinayet olsa, hemen ardından bu insanlar tutuklanıyorlar. Bazen de çocukları ve yakınlarıyla birlikte günlerce polis karakollarında tutuluyorlar. Olof Palme olayında olduğu gibi.

Tüm bu keyfi uygulamalara ve saldırılara karşı, birkaç İsveçli demokrat insanın dışında seyirci kalmamıştır. Bunun da ötesinde, kimi Türkiyeli ve Kürdistanlı örgüt ve kişiler, PKK'ya olan kinlerinden dolayı, bu siyasi tartışmaları alt etmeyi ne acıdır ki İsveç siyasi polisine bırakmışlardır.

Devrimciler, demokratlar, Kapitalist-emperyalist dünyanın "örnek demokrasi" kalesi olarak bilinen İsveç'teki bu saldırılar, 9 Kürt yurtseverinin şahsında, tüm yabancı demokrat ve komünistlere, hepimize yöneliktir. Bunun bilincinde olan biz TKP taraftarları:

1. Dokuz PKK yandaşının gaspedilen özgürlüklerinin derhal geri verilmesini,

2. Olayların başından beri kendilerinin yargı önüne çıkarılmasını isteyen bu insanların isteklerinin kabul edilmesini,

3. Haksız uygulamalara ve baskılara neden olanların mutlaka cezalandırılmasını,

4. Bu ayrımcı uygulamaya ve sorumluların arkasına gizlendiklerine yol açan "Terörist Yasası"nın hemen kaldırılmasını istiyoruz.

Ve gerçek demokrasiden yana olan tüm güçleri, bu haksız uygulamalara karşı çıkmaya ve Kürt yurtseverleriyle dayanışmaya çağırıyoruz.

Şu gerçeği bir kez daha haykırıyoruz: Gerçek teröristler, ezilen ve sömürülen Kürt halkının özgürlük mücadelesini kanla, silahla, boğmak isteyen emperyalizm ve onun uşaklığını yapan Türkiye devletidir.

Kahrolsun Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak isteyenler!

Yaşasın, komünistlerle Kürdistan yurtsever ve devrimcilerinin dayanışması!

İsveç TKP taraftarları

Bu taktik eski Dev-Yol'un seçim taktiğidir. Bu oyun kongrede açığa çıkınca, tüm delegeler

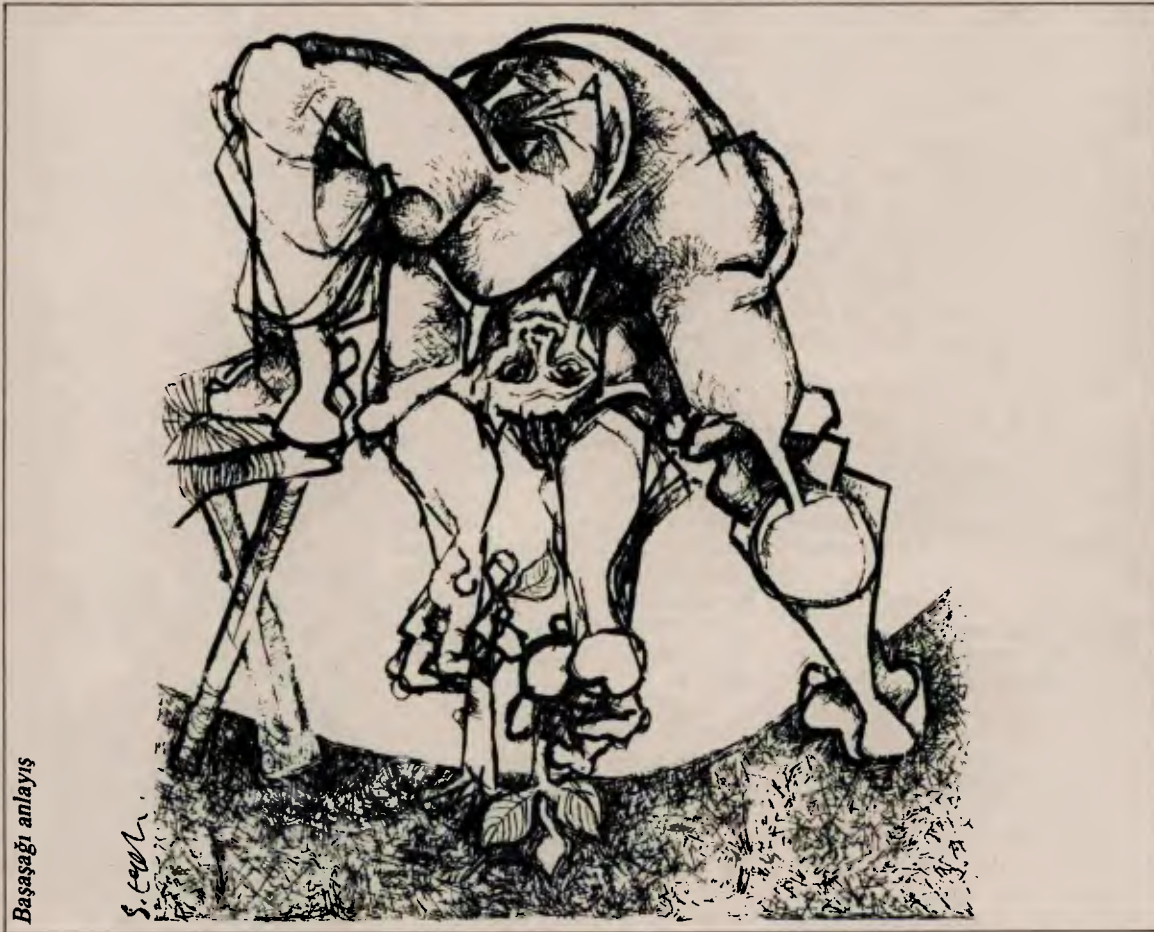
delege, TKP-B'den 1 delege ve eski Emegün Birliği taraftarlarından 1 delegeydi. Salonda kalan 75 delege ile kongre devam etti.

Kongreyi terk eden gurup, ayrı bir yerde yaptığı toplantıda, ayrı bir federasyon kurmayı tartıştı. Fakat gücünün yetmeyeceğini anlayarak bu görüşten vazgeçti. Ve, "iyi" bir çalışma yaparak en kısa zamanda olağanüstü kongreye gitme kararı aldı.

Görünen o ki, bu tür olaylarla, yani işçi sınıfının birliğini engelleyici tavırlarla daha çok karşılaşacağız. Bunlar yok olana ya da etkisiz hale gelene kadar, yığın örgütlerinin birliği sürekli tehdit altında olacaktır. Bunları zararsız hale getirmenin yolu, İsveç'te olduğu gibi, birliğe karşı olan tavırları yığın önünde teşhir etmek ve sahte sol maskeleri düşürmektir. Onlar yanlış yaptılar ve kaybettiler. O ideolojileriyle onlar, daha çok yanlış yapacaklar ve daha çok kaybedeceklerdir. Ne ki zararı işçi sınıfımız çekiyor.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın, dar çıkarıcı, küçük dükkancı gurupların bölücü yanlışlarından kaynaklanan zararları çekmeye daha fazla tahammülü yoktur. Bizler gecemizi gündüzümüze katarak, yılmadan, usanmadan ve hiçbir koşul ve durumda doğru devrimci tutumumuzdan bir milim sağa-sola kaymadan bu yanlışları aşabiliriz. Sınıfımızın bağrına yapışan bu zararlıları, sınıfımızın bağrından söküp atabiliriz.

İsveç'te taraftarlarımız iyi bir sınav verdiler. Sınıfın çıkarlarını dar gurup çıkarlarına indirgemediler. Ve o sınıf bu doğru tavrı gördü. İşçi sınıfımız, eninde sonunda böyle kadrolarla kucaklaşacaktır. Yeter ki biz sınıfımıza yönelik her türlü saldırıyı yüreklice göğüsleyelim.

Başsağı anlayış

tüzüğe kavuşacağını bekleyen üyeler, kongrede sorumsuz bir gurubun, seçim hesapları uğruna, bir örgütün anayasası demek olan tüzüğü hasıraltı ettiklerini görüyorlar.

Tüzük konusuna ayrıntılı değinmemizin nedeni şu ki, federasyon gerçekten bir tüzükten yoksundur. Tüzüğün adı tüzük. Bir düşünün ki, tüzükte yönetim kurulu var, görevleri nelerdir,

hatta kimin genel sekreter olacağını kendi aralarında belirlemişlerdi. Hatta bizim taraftarımız bir arkadaşına yönetim kurulu üyeliği teklif ettiler. Arkadaşımız önerilerini reddetti.

Bu muhalefet, çarşaf listeyi, kendi seçim senaryolarını çarşaf liste arkasına gizlemek ve kimi yüzür gezer oyları da almak dahası kendileri dışındaki adayları tasfiye etmek için önerdiler.

çarşaf listeye seçimlere gidilmesini, ama bu öneriyi getirenlere de iyi bir ders verilmesini istedikler. Bunun üzerine, acı sonlarını görmek istemeyenler, seçildikleri divanı da terk ederek salondan ayrıldılar.

Salondan ayrılanlar, muhalefete liderlik yapan Osman Özkanat'ın 13-14 delege, Devrimci-İşçi taraftarı 6-7 delege, resmilerden ayrılan sağ unsurlardan 6

Haydi, kavgaya omuz vermeye

Değerli Yoldaşlar,
11.Özveri Taarruz'un ardından yaptığımız değerlendirmede, taarruzda ilişki kurabildiğimiz insanları partiye kazanmak için yaptığımız çalışma sonucu bir işçi muhabir gurubu (IMG) oluşturduk. IMG'yi oluşturan yoldaşlarla yaptığımız toplantıda kısa vadede üç karar aldık.

Birincisi, IMG'yi oluşturduk. Gurubun ismi yoldaşların önerisiyle *Atılğan IMG* oldu. İkinci kararımız, yılbaşı gecesini örgütlemektir. Bu çalışma, ilk deneyimimiz olduğu için eksiklikleri de beraberinde taşıdı. Ama bu eksiklikler önemli değildi. Kolektif çalışmanın yararları ortaya çıktı.

Üçüncü ve ana kararımız *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini benimsemek ve gazeteyi dağıtmak, parti çalışmasına destek vermek, dernek çalışmalarına katkıda bulunmaktır. Bunlara bağlı olarak her toplantıda eğitim yapmaktır. Bu çalışmayı yürütüyoruz. Eğitimimizin ana konusu Türkiye'deki siyasal gelişmeleri her hafta değerlendirmek oluyor. Çünkü genel siyasi konular periyodik olarak her cumartesi günü yapılmaktadır.

Önümüzdeki dönemde yapacağımız çalışmaları ve kararlarımızı daha detaylı bir şekilde merkez organımıza bildireceğiz. Ayrıca bu kararlarımızın ne kadar hayata geçtiğini çalışmalarımızla değerlendirip eksikliklerimizi göreceğiz.

1988, işçi sınıfımızın ve partimizin mücadeleyi daha da yükselttiği yıl olacaktır.

Haydi, bu kavgaya omuz vermeye!
Atılğan IMG

Görevlerimiz daha da ağırlaşıyor.

Değerli Yoldaşlar, TKP ve *İşçinin Sesi*'nde çalışan tüm yoldaşlara başarılar dilerim.

Yoldaşlar, Benim Türkiye'deyken hiçbir devrimci örgüte ilişkim yoktu. Sadece devrimciydim. Ama devrimcilik gerçek anlamının ne olduğunu bilmiyordum.

Fransa'ya gelince, Paris'te *İşçinin Sesi*'ni tanıdım. Ve tanıştıktan bu yana 3 ay kadar geçti. Bu zaman içinde *İşçinin Sesi*'ni devamlı okumaya başladım. *İşçinin Sesi* sayesinde, kısa bir sürede kafam biraz aydınlanmış oldu. Daha da

aydınlanacağına eminim.

Bu arada *İşçinin Sesi* satışlarında veya derneğimizin diğer işlerinde, elimden geldiği kadar katkı yapmaya çalışıyorum. Gazete satışlarında, girdiğimiz bazı atelyelerde en çok karşılaştığım konulardan kafamda kalanları, sizlere aktarmakta yarar olacağını zannediyorum.

Yoldaşlar, Aşağı yukarı her atelyede veya işyerinde, konuşulan konu, Nihat Sargın ve Nabi Yağcı'nın T.C. burjuvazisiyle bir anlaşma sonucunda Türkiye'ye gitmeleridir. Yağcı ve Sargın'ın burjuvaziye kenderlerini resmen sattıkları yetmezmiş gibi, bir de işçi sınıfını satmaya kalktıkları, her yerde günlük konu haline gelmiş.

Bu insanlar, ne biçim devrimcidir? Hayır, kendilerine komünist diyen bu insanlar, değil komünist, komünistin "k" harfi bile olamazlar.

Bunların yaptıkları, yapmak istedikleri çok açıktır. İşçi sınıfının yükselen devrimci savaşımını yıkmak ve işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmak istiyorlar. Ama hiçbir zaman bunu yapmaya güçleri yetmeyecektir. Bu da demektir ki, bizlerin üzerindeki bütün iş, biraz daha ağırlaşacaktır.

O zaman, bizim, kollarımızı sıvayıp, işçi sınıfının gerçek partisi olan Türkiye Komünist Partisi'ni güçlendirmek için daha çok çalışmamız gerekiyor. Çünkü partimiz devrimin yoluna ışık tutuyor.

Yaşasın TKP!
Yaşasın Enternasyonalizm!
R. Ünlü, Paris

Daha atak olacağız

Biliyorsunuz, Türkiye'deki işçilerin yoğun olarak çalıştığı ve yaşadığı bir bölgede çalışma yürütüyoruz. Size buradaki çalışmalarımızın bir yönünü özetlemek istiyorum.

Yoldaşlar, Avrupa'da zorunlu olarak yaşayan komünistler olarak en önemli görevimiz, Türkiye'de gelişen işçi sınıfı hareketine katkı yapmak, gelişen hareketle sıcak bağlar kurabilmektir. İşçi sınıfı hareketi açısından bir dönemeç olan Netaş grevi, bu fırsatı Fransa örgütümüzün önüne getirdi. Bunu en iyi bir şekilde değerlendirebilmek için kollarımızı sıvadık. Bir çalışma planı yaptık.

Buna göre her yoldaşımız grevçilerle dayanışma için bir katkı hedefi belirleyecek ve saptadığımız süre içinde, taahhüdünü yerine

getirecekti. Bunun yanısıra, Paris'te çalışan işçilerin somut katkılarına sağlamak için atelye dolaşıp bağış toplayacaktık. Bunları başarılı bir şekilde yaptık. Katkı listesini derneğimize astık.

Ayrıca, uzun bir süredir tartıştığımız ve kalıcı olarak düşündüğümüz bir hedefi gerçekleştirmek istiyorduk. Hedefimiz bir kolektifti. Kolektif, konfeksiyon atelyelerinde çalışan işçilerden oluşacaktı. Türkiye'deki grevler için, pazar günleri atelye kapatıp çalışacak, kazancını grevçilere gönderip, bu yoldan dayanışma gösterecekti.

Bu amacımızı gerçekleştirmeden Netaş grevi bitti. Netaş grevinden sonra, işçi sınıfı hareketine yeni bir ivme kazandıran deri işçileri seslerini yükselttiler. Bunun üzerine Netaş grevi sırasında kuramadığımız kolektifimizi kurabilmek için işe koyulduk. Bunun için birçok işçi arkadaşla konuştuk.

İşçilerin çoğu istekliydiler. Ayrıca, çalışabileceğimiz atelyelerin sahipleriyle de konuştuk. Onlar da, deri işçileriyle dayanışmamız için atelyelerini

vereceklerini söylediler. Çalışacağımız günü ve işçi sayısını saptadıktan sonra atelyenin birini kapattık.

İlk çalışmamızı görmeliydiniz. Neşe içinde geçti. Çalışmayan yoldaşlar bizleri ziyaret etti. Çalışan işçilerle birlikte yemek yedik. Kahve içtik. Yaklaşan kavga günlerinin coşkusuyla çalıştık. Espriler yaptık.

İlk atelye kapatma eylemimiz bize birçok şey kazandırdı. Birçok işçiyle bu sırada tanıştık. Yeni atelye yerleri öğrendik. Deri-İş grevleriyle dayanışmayı işçiden işçiye yükselttik.

Deri işçilerinin grevi bittikten sonra, siyasi tutuklularla dayanışma için açlık grevine katıldık. Daha sonra FKP'nin düzenlediği *Humanite Festivali*'ne katıldık. *Humanite Festivali* sırasında, özveri taarruzumuz gelmiş kapiya dayanıştı. Her yıl olduğu gibi örgütümüz ve tek tek hepimiz sınavdan geçecektik. Bizimle birlikte partiye aday sempatanlar da özveri taarruzunda sinanacaktı. Kolektif aracılığı ile birçok işçi arkadaşımızı da aynı sınav bekliyordu. Kolektif, taarruzda

gerçekten önemli bir sınav işlevi gördü. Yoldaşlarımız bu sınavdan başarıyla geçtiler. Birçok işçi, taarruzla, kolektifin çalışmalarına katılarak katkı yaptı.

Deri işçilerinin grevinde ve özveri taarruzunda başarılı olan kolektifimiz, Türkiye'deki grevlerle dayanışma için hazır bekliyor.

Yoldaşlar, kolektifimizin kuruluşundan bugüne değin geçirdiği süreci özetlemeye çalıştım. Bu süreçte bazı eksikliklerimiz oldu. Onları da özetleyeyim.

Birincisi, kolektifin kuruluşunda geciktik. Netaş grevi başladıktan hemen sonra kurabiliriz. Ama biz, biçim üstüne tartışmaya fazla takıldık. Oysa işçilerin çoğu Netaş grevinin önemini görüyorlardı. Kolektifi hemen kurma yoluna o zaman gitseydik, birçok işçiyi daha o günlerde eylemimize katabilirdik. Böylece, Netaş grevçilerine, yaptığımız katkının çok üstünde katkı yapardık.

İkincisi, deri işçilerinin grevi sırasında da aynı hataya düştük. Oysa eksikimizi saptamıştık. Daha atak

davranmalıydık. Sonunda bir yoldaşımızın "laf değil, iş" belgisiyle işe başladık.

Burada bir noktayı vurgulamak istiyorum. Bu, özveri taarruzu sırasında da önümüze çıktı. "Güzel öneri" yapan bazı arkadaşlarımız, iş öneriden eyleme dönüşmeye başlayınca yan çizdiler. Çeşitli gerekçelerle dayanışma eylemimize gelmediler.

Özveri taarruzu sırasında da kolektifin çalışmalarına kaygılı yaklaşımımız oldu. "Şu geldi şu gelmedi" türünden laflara takılır gibi olduk. Ama işimize sıkı sarılınca, yaptığımız işlerin ürünlerini gördük. Başarılarımız, çalışma azmimizi daha da kamçıladi. Yanımıza insan çekti.

Şimdi düşünüyorum. Biz, başarılı olduğu için özveri taarruzunun kapanış gecesinde ödüllendirilen bu güzel önerimizi, daha mahir daha atak bir şekilde hayata geçirebilirdik. Zaten partimizin öğrettiği budur. Bundan sonra, biriktirdiğimiz deneyimin ışığında yapacağımız da budur.

Devrimci selamlarımla.
K. Karamanlı, Paris

İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI İŞÇİNİN SESİ YAYINLARI

Türkiye'deki okurlarımız, listemizden seçtikleri yayınları, karşılığında 4 kitap yollayarak elde edebilirler.

EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI
TÜRKİYE
R. Yürükoğlu, Mart 1980
Yay.no.7 Fiyatı:2.50 Sterlin
PROLETARYA
ENTERNASYONALİZMİ
R. Yürükoğlu, Eylül 1979
Yay.no.8 Fiyatı:1.00 Sterlin
PARTİ DISİPLİNİ
Cemil Silahtar,
Yay.no.9 Fiyatı:1.00 Sterlin
ÜÇÜNCÜ PROGRAM VE
GÖREVLERİMİZ
R. Yürükoğlu, Eylül 1979
Yay.no.10 Fiyatı:1.00 Sterlin
TOPLUM SÖZLEŞMELER VE DEVRİM
SAVAŞIMI
Emine Engin, Ekim 1979
Yay.no.11 Fiyatı:1.50 Sterlin
AÇIK MEKTUP
Veli Dursun, Şubat 1980
Yay.no.12 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP LENİNCİLER KONFERANSI
KARARLARI 1980
Yay.no.13 Fiyatı:1.00 Sterlin
SINIF SAVAŞININ VARDIĞI AŞAMA
VE KOMÜNİST PARTİSİNİN
TAKTİKLERİ
R. Yürükoğlu, Haziran 1980
Yay.no.14 Fiyatı:1.00 Sterlin
KÜRT SORUNU
Süleyman Sakalı, Ağustos 1980
Yay.no.15 Fiyatı:2.00 Sterlin
PROPAGANDA VE AJITASYONUN
GÜNCEL SORUNLARI
R. Yürükoğlu, Ekim 1980
Yay.no.16 Fiyatı:1.50 Sterlin
SOSYALİZM ÜSTÜN GELECEKTİR
R. Yürükoğlu, Ekim 1980
Yay.no.17 Fiyatı:1.00 Sterlin
KIBRIS SORUNU
Emine Engin, Yıldırım Girmeli
Ekim 1980, Yay.no.18 Fiyatı:1.00 Sterlin
12 EYLÜL FAŞİST DARBEŞİ VE
TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ
KARARLARI
Aralık 1980, Yay.no.19 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP LENİNCİLER KONFERANSI
TUTANAKLARI
Aralık 1980, Yay.no.20 Fiyatı:5.00 Sterlin
TKP II. LENİNCİLER KONFERANSI
KARARLARI 1981
Mart 1981, Yay.no.21 Fiyatı:1.50 Sterlin
BU KAVGA GELECEK KAVGASIDIR
R. Yürükoğlu, Eylül 1981
Yay.no.22 Fiyatı:1.50 Sterlin

GÜVENLİKLİ ÇALIŞMA
Hasan Derin, Kasım 1981
Yay.no.23 Fiyatı:2.00 Sterlin
KAŖKUN KONFERANSI VE
DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ
R. Yürükoğlu, Ocak 1982
Yay.no.24 Fiyatı:95 pence
YAŞAYAN SOSYALİZM
R. Yürükoğlu, Ocak 1982
Yay.no.25 Fiyatı:2.00 Sterlin
AFGANİSTAN DEVRİMİ
Emine Engin, Ocak 1982
Yay.no.26 Fiyatı:2.00 Sterlin
YAŞADIKÇA/SOLDIER ON/
SO LEBEN WIR
S.Erek, Ağustos 1982
Yay.no.27 Fiyatı:4.50 Sterlin
SOSYALİZM VE DEMOKRASİ
R. Yürükoğlu, Ekim 1982
Yay.no.28 Fiyatı:1.50 Sterlin
DÜRUM VE GÖREVLERİMİZ
R. Yürükoğlu, Ekim 1982
Yay.no.29 Fiyatı:1.50 Sterlin
GEÇİCİ YOL ARKADAŞLARI
Ekim 1982, Yay.no.30 Fiyatı:1.50 Sterlin
TKP DAVASI İDDİANAMESİ
Aralık 1982, Yay.no.31 Fiyatı:2.00 Sterlin
EGİTİM EL KİTABI
Şubat 1983, Yay.no.32 Fiyatı:1.50 Sterlin
TKP'DE TARTIŞMALAR 1981-1982
— BELGELER
H.Erdal, Mart 1983
Yay.no.33 Fiyatı:1.00 Sterlin
TKP'MİZİ YÜKSELTELİM
H.Erdal, Mart 1983
Yay.no.34 Fiyatı:1.50 Sterlin

İŞÇİNİN SESİ CİTLERİ

1.Cilt (96-129) Fiyatı:10.00 Sterlin
2.Cilt (130-159) Fiyatı:10.00 Sterlin
3.Cilt (160-200) Fiyatı:15.00 Sterlin
4.Cilt (201-236) Fiyatı:15.00 Sterlin
5.Cilt (237-253) Fiyatı:15.00 Sterlin
6.Cilt (254-275) Fiyatı:15.00 Sterlin
7.Cilt (276-300) Fiyatı:15.00 Sterlin

İŞÇİNİN SESİ DERLEME DİZİSİ

TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI
Derleme dizisi: 1, Şubat 1987
Yay.no.50, Fiyatı:2.00 Sterlin

YENİ ÇIKTI

MERHABA Şiirler
Ozan Öncü: Mart 1988
Yay.no.52, Fiyatı: 2.00 Sterlin

TKP-EK GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTI
KARARLARI
Nisan 1983, Yay.no.35 Fiyatı:1.00 Sterlin
NEDEN FAŞİST DİYEMİYORLAR
Emine Engin, Nisan 1983
Yay.no.36 Fiyatı:1.50 Sterlin
TKP-EK TOPLANTI KARARLARI
Mart 1983-Ağustos 1983
Yay.no.37 Fiyatı:1.00 Sterlin
GRENADA'DA SEHİT DÜŞEN
KUBALI İŞÇİLERİN ARDINDAN
Fidel Castro, Aralık 1983
Yay.no.38 Fiyatı:90 pence
İYİ BİR ÖNCÜ DEĞİL,
KÖTÜ BİR ARTÇI BİLE DEĞİL
R. Yürükoğlu, Şubat 1984
Yay.no.39 Fiyatı:1.50 Sterlin
YABANCI İŞÇİLER SORUNU —
YAZILAR
Haziran 1984, Yay.no.40
Fiyatı:1.50 Sterlin
KÜÇÜK BURJUVAZİ VE
DEVİRİM SAVAŞIMI
Ali H. Karadağ, Temmuz 1984 Yay.no.41
Fiyatı:1.00 Sterlin
FAŞİZMİN ÇÖZÜLÜŞÜ
R. Yürükoğlu, Eylül 1984
Yay.no.42 Fiyatı:2.50 Sterlin
EŞGÜDÜM KOMİTESİ VE ÜST BÜRO
TOPLANTILARI TUTANAKLAR
10 Eylül-18 Ekim 1984
Aralık 1984, Yay.no.43
Fiyatı:3.00 Sterlin
TKP-İŞÇİNİN SESİ 5.(1). KONGRE
1985 BELGELER Haziran 1985,
Yay.no.44 Fiyatı:2.00 Sterlin
TKP-İŞÇİNİN SESİ PROGRAM
Yay.no.45 Fiyatı:1.00 Sterlin
İSPANYA'DA FAŞİZMİN ÇÖZÜLÜŞÜ
Mehmet Kurtalan, Ekim 1985
Yay.no.46 Fiyatı:2.00 Sterlin
KIRKIN YARISI-CİLT I
Basında Çıkmış Yazılar
R. Yürükoğlu, Kasım 1985
Yay.no.47 Fiyatı:7.50 Sterlin
ÖRGÜT VE ÖRGÜTÇÜ
R. Yürükoğlu, Ocak 1986
Yay.no.48 Fiyatı:2.50 Sterlin
KIRKIN YARISI - CİLT II
Basında Çıkmış Yazılar
R. Yürükoğlu, Ağustos 1986
Yay.no.49 Fiyatı:7.50 Sterlin
OPORTUNİZME KARŞI SAVAŞ VE
TKP'İN LENİNCE BİRLİĞİ İÇİN
Hızır Kaya, Elif Toprak, Haziran 1987
Yay.no.51, Fiyatı:2.00 Sterlin

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl: 14, Sayı: 350, 23 Mart 1988

İŞÇİNİN SESİ

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLEŞSİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBİM! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLEŞSİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBİM! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETARLERİ BİRLEŞSİN! KARKERİN HEMÜ WELATAN YEKBİM!

Ekonomik bunalımlarını aşamayan burjuvaziyi asıl bunaltan işçi sınıfının ateş çemberidir.

İşçi sınıfı ateş çemberini daraltıyor

Hangi açıdan bakarsanız bakın, 1988 yılı, Türkiye'de gerçek anlamda bir "bunalım yılı"dir.

Burjuvazi, ekonomisi, siyaseti, ideolojisi, sivil-asker devlet kurumlarıyla bunalımdadır.

Ekonomide... *Cumhuriyet*'ten *Tercüman*'a, TÜSİAD'a dek uzanan geniş bir burjuva yelpazede, bu yıl ödenecek olan 2 milyarlık dış borcun üstesinden nasıl gelinebileceği tartışılıyor. Harıl harıl, "2 milyar dolarlık kaynak transferini nereden yapacağız" sorusuna yanıt arıyorlar. Dışa açılma, iç sömürüyü daha da artırma akıllarına ilk gelen çözüm(!) yolları arasındadır.

Bu arada, hükümetin izlediği ekonomik politika, burjuvazinin çeşitli kesimlerinde huzursuzluk yaratıyor.

Tekelci burjuvazinin çeşitli kesimleri, pahalı para uygulamasından zarar gördüklerini belirtiyorlar. İzmirli işadamları, "ticaret boykotu", "kepenk indirme" gibi protesto eylemlerine başvurabileceklerini söylüyorlar. "Özel sektörün isyanı"ndan söz ediliyor.

Özel-devlet çatışmasının iyice hız kazandığı, dev miktarlarda batık kredilerle cebelleşen bankacılık sektöründeki tartışmalardan yansıyor.

Tekeldışı burjuvazinin temsilcileri, "iflas ve sosyal patlama

tehlikesi"ne dikkat çekiyorlar. Küçük burjuvazinin çeşitli kesimleri güç durumdadır. Ziraat odalarının yöneticileri "anlaşılan üreticileri gözden çıkarmışlar, eylem yaparız..." diye tehditler savuruyor.

Burjuva liberaller, devletin daha merkezileştirilmesine ve yürütme erkinin güçlendirilmesine yönelik önlemlere(!) "kibar" eleştiriler getiriyorlar.

MIT raporunun yeniden gündeme gelmesi, bir başka sorunu, sivil-asker çekişmesini, devlet aygıtında burjuvazi-içi siyasal kampaşmayı ortalığa seriyor.

Bütün bunlar, burjuvazinin daha büyük bir bunalımıyla, *Milliyet*'in yazdığına göre, 1985 yılından bu yana dış pazarlarda gerileyen burjuvazinin emperyalistleşmesiyle bağlıdır. Ve elbette, işçinin sınıf savaşını yükseltmesiyle...

İşadamlarının diplomat, diplomatların işadamı gibi çalıştığı, Tunus ve Cezayir'den Kahire'ye, Davos'tan Belgrad'a dek uzanan yoğun diplomasi trafiği, bu soruna çözüm bulmak içindir. Burjuvazi, batıda, Yunanistan ve Bulgaristan ile *şimdilik* kaydıyla bir uzlaşma siyaseti, doğuda, Ortadoğu'da yeni dengeleri kollayan "uyanık" bir "leş kargası" siyaseti izliyor. Yunanistan üzerinden AT pazarına, Bulgaristan üzerinden de

sosyalist ülkeler pazarına iyice dalmaya davranıyor. Ortadoğu'da, "aktif tarafsızlık" adını verdiği tutumla, herkesle "dost" ama gerçekte herkese *düşman* olan, yayılmacı bir devletin gereklerini yerine getirmeye çalışıyor.

Sovyetler Birliği'nde büyük gösterilerle hortlayan ulusal sorun da, burjuvazinin çok ilgisini çekti. Ermeni ulusçuluğu bahane edilerek, "Azerbaycan'da Türkiye'nin söz hakkı olduğunu", "Turan" hedefini hatırlayanlar, "dış Türkler" konusunu kaşıyanlar ortaya çıktı. Belli ki Türk burjuvazisi, Sovyetler'de ortaya çıkabilecek en ufak bir bunalımdan, kendi emperyalistleşme, yayılma istemlerini tatmin için yararlanmaya çok heveslidir.

Ortadoğu'nun leş kargası

Burjuvazinin, ekonomik ya da diplomatik yollardan elde edemediklerini *askeri çözümlerle* elde etme istemi güçlüdür. Ozal, bir seminerde, ekonomik sorunlara değinirken, "diplomatik görüşmelerin çözüm getirmediğini" anlatıyor.

Dışişleri bakanı, İran'dan *hosnutsuz* olduklarını söylüyor. Ozal Tahrân'dayken Irak'ın İran'a roket atması hükümeti *kızdırıyor*(?),

zaten bu savaşın artık Türkiye'ye "zarar" verdiğinden bahsediliyor. Kuzey Irak'da petrol yataklarının yanbaşındaki bölgede, bugün bir iktidar boşluğu olduğunu ikidebir yineleyen burjuvazi, Kürt ulusal hareketinin bölgede varlık göstermesinden tedirgindir.

Öte yandan, Türkiye ile Mısır'ın ortak deniz tatbikatı yapacağı, ortak askeri yatırımlara girişeceği, 16 bin Türk askerinin Suudi Arabistan'da görev alacağı, vb. açıklanıyor. Kendini "Ortadoğu'nun ağabeyi" görerek, Filistin sorununun "halli" için girişimlere katılan finans-kapital, galiba, bölgede oluşmakta olan yeni denge den kendine pay düşürmeyi, İsrail etkinliğinin azaldığı yerlere girmeyi hedefliyor.

Emperyalistleşme iştahı ile gözünü Ortadoğu'ya, Sovyetler'in güney cumhuriyetlerine dikmiş, leş kargası gibi "o anın" gelmesini bekleyen Türkiye burjuvazisi, bu özelliğiyle Ortadoğu'nun en tehlikeli savaş odağıdır.

Ama, öte yandan, sömürüye başkaldıran Türkiye işçi sınıfı, meydan sınıf savaşımının mayınlarıyla donatmıştır. İşçi sınıfı, finans-kapitalin emperyalistleşme çabasını devrimle boğmaya hazırlanıyor.

İşçi sınıfı savaşımı yükselttikçe

bunalımı derinleşen ve kendi içinde çelişkileri kızışan burjuvazi, bir yandan da, işçilerin savaşım hazırlığını izlemeye çalışıyor. Yemek boykotu eyleminde olduğu gibi, en gericisinden en liberaline dek burjuva beyinler, işçi sınıfının yükselişini durdurmaya yönelik fikirler üretmektedir.

Örneğin, Türk-İş'in son eylemi, iktidara da muhalefete de, çalışma yasalarında ve *anayasada* yapılması gereken değişiklikler olduğunu hatırlattı(!) İşçi sınıfının emekçi halk muhalefetine *lideri* olarak ortaya çıktığını, sokakları da zaptetmeye yöneleceğini gören sosyal demokrasi, muhalefet(!) olduğunu hatırladı. SHP lideri Erdal İnönü'nün belirttiği üzere, "anayasal sınırlar içinde parlamento dışına taşırabileceğini" söylediği eylemlerle (!) liderliği eline alabileceğini düşünüyor. Yanılıyor.

Emekçilerin öfkesi, sosyal demokrasinin iktidardan özür dileyerek başlayan "muhalefet"inin çooook ilerisindedir. Onlar, başa döğüşen yiğidin, işçi sınıfımızın liderliğini benimsemeye başladılar bile.

Tek büyük işçi sınıfı, halkın düzene karşı muhalefetine gerçek lideridir. Türk-Kürt emekçi halkımızın tek kurtuluş yolu devrimdir.

Salih Can

Bugün yemek boykotu yaptık, yarın devrim yapacağız

H defimiz iktodardır!

Türk-İş'in eylem planındaki ilk eylem olan yemek boykotuna, ülke çapında 2 milyona yakın işçi katıldı.

Önümüzdeki günlerde yapılması planlanan eylemler ise, Soma, Gölcük, Kırkkale, İzmit'te işçi mitingleri, 26 Mart'ta Sakarya'da, 3 Nisan'da Adana'da miting ve yürüyüş. İstanbul'daki miting, 17 Nisan'dan önce yapılacağı bildirildi. Sakarya'daki eylem çok kalabalık, çok coşkulu oldu. Onbinlerce işçi, emekçinin katıldığı eylemde, işçi kadınlar yanlarında getirdikleri tencere-tavalarla protestoya katıldılar.

Mayıs ayı içinde de, ülke çapında işbirlik eylemi yapılacaktır.

Bu arada, Türk-İş, toplu sözleşme görüşmeleriyle ilgili ilke kararlarını uygulamaya başladı. Bugüne dek, 9 işkolunda 122 işyerinde 50 bin dolayında işçi için uyuşmazlığa gidildi. İşveren sendikaları, 1. yıl için ortalama yüzde 30 gibi komik zam önerileriyle geliyorlar. Türk-İş bünyesinde kurulan "Toplu İş Sözleşmelerini İzleme Komitesi" görüşmeleri yakından izleyecek.

Türk-İş'in yeni stratejisinin ilk ürünü, Tezkoop-İş sendikasının, Emek İnşaat'ta 280 işçiyi greve

çıkması oldu. Erdemir'de de Türk Metal'in uyuşmazlığa gittiği bildirildi. İlk planda 50 bin dolayında işçi için grev kararı alınması beklenen işkolları, çimento-toprak, petrol-kimya, büro, metal, otel-lokanta, sağlık, ağaç, basın, selüloz işkollarıdır. Grev dalgasının kısa süre içinde öteki işkollarını da etkilemesi bekleniyor.

Türk-İş'in ilk 1 yıllık sözleşmesini Petrol-İş imzaladı. Sözleşmeyle işçiler, ücretlerine % 100 zam aldılar.

Ağaç-İş'in en son yaptığı sözleşmelerde ise, ücret zammı oranı % 70 dolayında oldu.

Bu örnekler, işçilerin bu yıl yüzde kaç dolayında zam isteminde bulunacakları hakkında kabaca fikir veriyor.

Öte yandan, dört buçuk aydan beri greve bulunan Lezzo işçileri, işverenin 1. yıl için ücretlere % 72 zam yapmayı kabul etmesi üzerine grevi şona erdirdiler.

Türk-İş'in 2 milyonluk eylemi, tüm ülkede büyük yankı uyandırdı. İşçi sınıfının yarattığı olanakları değerlendiren öğrenciler, 1978 16 Mart'ında 7 devrimcinin öldürülmesinin 10. yıldönümünde yasadışı yürüyüş yaptılar. Eyleme 2000 öğrenci katıldı. Bu eylemin

en güzel yanı, militan öğrencilerin, polisin eline düşen arkadaşlarını zorla geri alması, birkaç yerde polisleri pataklaması oldu.

İşverenler, yemek boykotu eylemine çeşitli işyerlerinde işçi çıkarmaya başvurarak yanıt vermeye çalışıyorlar. Ama bu taktik sökmeyecek. İşçiler daha militan eylemlerle işverenlere ders verecekler. Bu arada, yeni bir tensikata daha gidilen Netaş'da işçilerin öfkesinin eyleme dönüşmesi an meselesidir.

Burjuvazi, Türk-İş eyleminin etkisini çeşitli yollardan kırmaya çalışıyor. İstanbul'da toplanan bir seminerde, İslamiyette sendikaya ve greve yer olmadığı ileri sürüldü. Din unsurundan böylece yararlanmaya çalışıyorlar. Bir bakıma iyi oluyor. İşçiler, dinin kendilerinin bilinçlenip savaş çıkmasını engellemek üzere burjuvazinin yararlandığı bir araç olduğunu daha iyi öğreniyorlar.

Bu arada, liberaller, cumhurbaşkanının "bir daha askeri darbe olacağını sanmam" sözlerini yorumluyor ve işçi sınıfına dönüp şunları söylüyorlar:

"Ordu ihtilalden vazgeçti, sıra halkta!..." (*Milliyet*, 17 Mart 1988)

Bu, birkaç açıdan önemli. Liberaller, orduyu şirin göstermek için yalandan medet umuyorlar. İşçi sınıfı öncülüğünde bir devrim olacağı düşüncesi uykularını kaçırıyor. İşçileri, ihtilal yaparak kendi iktidarını kurma savaşımından alıkoymak için çok çaba ediyorlar. İşçi sınıfını hiçbir güç ihtilal

yapma düşüncesinden alıkoymamaz. Onun hedefi kapitalist düzeni yıkmak, kendi devletini kurmaktır. İşçi gözünü iktidara dikmiştir.

(TÜRK-İŞ EYLEMİYLE İLGİLİ AYRINTILI HABER VE YAZILAR GAZETEMİZİN İÇ SAYFALARINDADIR)